

जनआन्दोलनबाट पूनर्स्थापित प्रतिनिधिसभामा
२०६३ साल आषाढ २८ गते बुधबार
अर्थ मन्त्री डा. रामशरण महतले
दिनु भएको

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को
आय-व्ययसम्बन्धी वक्तव्य

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
२०६३

सम्माननीय सभामुख महोदय,

जनआन्दोलनको बलमा पुनर्स्थापित यस सार्वभौम प्रतिनिधिसभामा चार वर्षको विधायिकी अन्तरालपछि वर्तमान संयुक्त सरकारको अर्थमन्त्रीको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को आय-व्ययको अनुमान प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित भएको छु। यस ऐतिहासिक अवसरमा शान्तिपूर्ण जनआन्दोलनको क्रममा शहादत प्राप्त गर्ने यशस्वी शहीदहरुप्रति श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु। घाइते भएका सबैको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। जनआन्दोलनमा नेपाली जनताले देखाएको अदम्य साहस, अपूर्व सहभागिता र उच्च ऐक्यवद्धताको म सम्मान गर्दछु।

जनआन्दोलनपश्चात् मुलुकमा खुला वातावरणको सिर्जना भएको छ। आर्थिक-सामाजिक रुपान्तरणकालागि नयाँ सम्भावनाको ढोका खोलिएको छ। यस परिस्थितिमा देशमा क्रियाशील राजनीतिक एवम् सामाजिक शक्तिहरुबीच संवादको माध्यमबाट सामाजिक-आर्थिक विकासको साझा अवधारणा विकास गर्न सकिनेमा वर्तमान र भावी पुस्ता सबैका निम्ति समृद्ध, समुन्नत र शान्त नयाँ नेपाल निर्माण गर्न सकिन्छ। यस्तो अवसर इतिहासमा विरलै प्राप्त हुन्छ। विगतमा देखिएका कमजोरीबाट बाहिर निस्कने आँट र आजको सत्कर्मले नै भोलिको इतिहास निर्माण गर्नेछ। यही यथार्थतालाई मनन गर्दै मुलुकभित्र विद्यमान सबैखाले द्वन्द्वको अन्त्यकालागि नेपाल सरकार र नेकपा (माओवादी) बीच वार्ता र संवादको थालनी भएको छ। राष्ट्रिय सहमतिको आधारमा नेपाली जनताका अधिकार कहिल्यै खण्डित नहुने विधि, नीति र संरचनाको संस्थागत प्रबन्ध गर्नु अहिलेको आवश्यकता हो। यसकालागि प्रतिनिधिसभाको ऐतिहासिक घोषणा तथा नेकपा (माओवादी) सँग भएको समझदारी अनुरूप अन्तरिम संविधान निर्माण, हतियारको व्यवस्थापन, अन्तरिम सरकारको गठन एवम् भयरहित वातावरणमा संविधानसभाको निर्वाचन गरी लोकतान्त्रिक संविधान निर्माणको प्रक्रिया अघि बढाउन वर्तमान सरकार दृढ छ।

निश्चयनै आजको राष्ट्रिय बहस देशको भावी राजनीतिक पद्धति, प्रक्रिया निर्धारण गरी दिगो शान्ति हासिल गर्नेतर्फ केन्द्रित छ। तर, यसको अर्थ आर्थिक विकासको मुद्दालाई ओझेलमा पार्नु कदापि होइन। कमजोर आर्थिक अवस्थाको जगमा लोकतन्त्र फष्टाउन सक्दैन। आधा दशकदेखि अर्थव्यवस्था संकटग्रस्त छ। यसले नयाँ गति खोजेको छ। द्वन्द्व, असुरक्षा र जनप्रतिनिधिको अभावमा अवरुद्ध आर्थिक क्रियाकलापहरु सञ्चालनको प्रतिक्रिया छुन्। ग्रामीण भेगले रोजगारी र आय-आर्जनमा नयाँ अवसरहरु खोजेको छ। संकटग्रस्त उद्योग, वाणिज्य र पर्यटन क्षेत्रले औद्योगिक शान्ति र लगानीको वातावरण खोजेको छ। भत्किएका र ध्वस्त भएका भौतिक संरचनाहरुले पुनर्निर्माण चाहेका छन्। द्वन्द्वका कारण विस्थापित भएकाहरु आफ्ना घर फर्की टुटेको जीवन पुनर्स्थापित गर्न चाहन्छन्। भत्केको घर मर्मत र आफ्नो जमीनमा खनजोत गर्न आतुर छन्। विकासको मूलप्रवाहबाट वन्चित रहेका भौगोलिक क्षेत्र एवम् विभेद र उत्पीडनबाट आक्रान्त समुहले राज्यले अब दिने सेवा र सुविधामा आफ्नो समुचित हिस्सा खोजेकोछ।

विगतमा राज्यले समावेशी विकासमा पर्याप्त ध्यान पुऱ्याउन सकेन। यसले मुलुकलाई द्वन्द्वतर्फ धकेल्न मलजल पुऱ्यायो। अहिले देशमा नयाँ परिस्थिति विकसित भएको छ। हिजोका प्रतिस्पर्धी राजनीतिक दलहरु आज हातेमालो गर्दै अघि बढेका

छन् । राष्ट्रका साभा समस्याहरूलाई समान दृष्टिकोणले हेर्ने वातावरण बनेको छ । यी अनुकुल परिस्थितिलाई आर्थिक-सामाजिक रुपान्तरणकालागि उपयोग गर्नु परेको छ । यसकालागि राजनैतिक शक्ति र जनताबीच नयाँ साभेदारी र सहकार्यको आवश्यकता छ । जनताका आकांक्षा र आवश्यकता असीमित छन् । राज्यसँग जनताका असीमित आवश्यकताहरू तत्कालै पुरा गर्ने स्रोत छैन । त्यसैले, राज्य र जनताबीचको सहकार्यबाट आवश्यकता र साधनबीच सन्तुलन ल्याउनु परेको छ । यस चुनौतीपूर्ण घडीमा हामीले आफ्ना अधिकार र राज्यप्रतिको दायित्वलाई इमान्दारीपूर्वक बोध गर्नु परेको छ । व्यक्तिगत र समुहगत स्वार्थलाई बृहत् सार्वजनिक हितका निम्ति थाती राख्नु जरुरी छ । यही नै समयको माग हो । यस विपरीत हिड्ने हो भने हामी पुनः असफलतातर्फ उन्मुख हुन सक्दछौं ।

मैले २०६३ जेठ १ गते यसै सम्मानित प्रतिनिधिसभासमक्ष पेश गरेको अर्थतन्त्रको वर्तमान अवस्था सम्बन्धी स्वेत-पत्र, २०६३ मार्फत मुलुकको आर्थिक अवस्थाबारे माननीय सदस्यहरूलाई जानकारी गराइसकेको छु । अधिकांश आर्थिक परिसूचकहरू सन्तोषजनक छैनन् । अर्थव्यवस्थाका यी असन्तुलनलाई सन्तुलित र समन्यायिक बनाउंदै समग्र आर्थिक स्थायित्व कायम गर्नु परेको छ । त्यसैले, उच्च आर्थिक वृद्धि कायम गरी त्यसबाट प्राप्त हुने प्रतिफलमा सामान्य र गरीब जनताको पहुँच बढाउंदै नयाँ र समावेशी अर्थ-राजनीतिको आधार तयार पार्ने प्रण हामी सबैले गर्नु पर्दछ । यसै यथार्थलाई आत्मसात् गर्दै मैले यो आय-व्ययको अनुमान तर्जुमा गरेको छु । यो बजेट तर्जुमा गर्दा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीबाट प्रतिनिधिसभामा प्रस्तुत भएको नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, प्रतिनिधिसभा अर्थ समितिबाट प्राप्त सुभावा, गरिवी निवारण रणनीति-पत्र र मध्यमकालिन खर्च संरचनालाई प्रमुख आधारको रुपमा लिएको कुरा माननीय सदस्यहरूलाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

सभामुख महोदय,

विगतको शाही सरकारबाट प्रजातान्त्रिक कालका सामाजिक-आर्थिक उपलब्धिलाई अवमूल्यन गरेको कुरा हामी कसैबाट छिपेको छैन । जनआन्दोलन २०४६ पश्चात् गठन भएका जनउत्तरदायी सरकारहरूले लिएका उदार एवं व्यवहारिक आर्थिक नीतिका कारण पहिलो १० वर्षमा औसत ५.१ प्रतिशत आर्थिक वृद्धि हासिल भएको थियो । सामाजिक विकासका साथै आर्थिक विकासका प्रशस्त संरचनाहरू पनि तयार भए । तर, २०५९ जेठको प्रतिनिधिसभा विघटनपछिको राजनैतिक गतिरोध, लोकतान्त्रिक संरचनाको अभाव एवं बढ्दो सशस्त्र द्वन्द्वले आर्थिक क्रियाकलापमा पारेको नकारात्मक प्रभावको कारणबाट त्यसपछिको अर्धमा आर्थिक वृद्धिदर वार्षिक औसत २.७ प्रतिशत मात्र रहन गयो । यसले गर्दा जनताको जीवनस्तरमा खासै सुधार हुन सकेन । शान्तिपूर्ण लोकतान्त्रिक वातावरण, जनउत्तरदायी सरकार र सुशासन, राजनैतिक स्थिरता र उदार, व्यवहारिक एवम् स्थिर आर्थिक नीति तथा संरचना नै उच्च आर्थिक वृद्धिका आधारस्तम्भहरू हुन् । यी आधारस्तम्भहरूको स्थायित्व सुनिश्चित गर्न सकिएमा ६ प्रतिशत भन्दा बढीको आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न कुनै कठिनाई हुँदैन भन्ने कुरा हाम्रो अनुभवले प्रमाणित गरिसकेको छ । उच्च आर्थिक वृद्धि र साधनको न्यायपूर्ण वितरणको माध्यमबाट मात्र गरिवी निवारण गरी समावेशी अर्थ व्यवस्था निर्माण गर्न सकिन्छ । तसर्थ, हामी सबैको प्रयास त्यसैतर्फ केन्द्रित रहनु पर्दछ भन्ने मान्यताप्रति वर्तमान सरकार प्रतिबद्ध छ ।

चालु आर्थिक वर्षको समीक्षा

मुलुकका आर्थिक-सामाजिक परिसूचकहरुका प्रवृत्ति र विशेषताहरु तथा अवसर एवं चुनौतीहरुलाई समावेश गरी आर्थिक सर्वेक्षण, २०६३ र आर्थिक वर्ष २०६२/६३ को मन्त्रालयगत बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति प्रतिवेदन यस सम्मानित प्रतिनिधिसभासमक्ष प्रस्तुत गरिसकेको छ।

चालु आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा आर्थिक वृद्धिदर साधनको लागतको स्थिर मूल्यमा २.३ प्रतिशत र उत्पादकको स्थिर मूल्यमा १.९ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। जसमध्ये कृषि क्षेत्रतर्फ १.७ र गैर-कृषि क्षेत्रतर्फ २.८ प्रतिशत हुने संशोधित अनुमान छ।

चालु आर्थिक वर्षमा उपभोक्ता मूल्यवृद्धिदर ८.० प्रतिशतको हाराहारीमा रहने अनुमान छ। विस्तृत मुद्रा र संकुचित मुद्रा प्रदाय क्रमशः १३.५ र १२.० प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। कूल आन्तरिक कर्जा र आवधिक निक्षेप क्रमशः १२.० र १४.३ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ।

वैदेशिक व्यापारतर्फ कूल निर्यात १५ प्रतिशत र आयात २५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। कूल व्यापार घाटाको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपातमा गतवर्षको तुलनामा ३.३ प्रतिशतले वृद्धि भै २०.३ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ।

खुद वैदेशिक सम्पत्ति १३ प्रतिशतले वृद्धि भै रु. १४ अर्बको सोधनान्तर बचत हुने र विदेशी विनिमय सर्चित १०.९ प्रतिशतले वृद्धि भै रु. १ खर्ब ४४ अर्ब ५२ करोड पुग्ने अनुमान छ।

आर्थिक वर्ष २०६१/६२ मा चालु खर्च रु ६१ अर्ब ६९ करोड, पूंजीगत खर्च रु २७ अर्ब ३४ करोड र सांवा भुक्तानी खर्च रु १३ अर्ब ५३ करोड गरी कूल खर्च रु. १ खर्ब २ अर्ब ५६ करोड भएको छ। आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा चालु खर्च रु ६९ अर्ब ७ करोड, पूंजीगत खर्च रु २८ अर्ब ८० करोड र सांवा भुक्तानी खर्च रु १४ अर्ब २० करोड गरी १ खर्ब १२ अर्ब ७ करोड खर्च हुने संशोधित अनुमान छ।

साधन परिचालनतर्फ आर्थिक वर्ष २०६१/६२ मा राजस्व असुली रु ७० अर्ब १२ करोड भएकोमा आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा रु ७३ अर्ब ५० करोड राजस्व असुली हुने संशोधित अनुमान छ।

वैदेशिक साधन परिचालनतर्फ आर्थिक वर्ष २०६१/६२ मा अनुदानतर्फ रु १४ अर्ब ३९ करोड र वैदेशिक ऋणतर्फ रु ९ अर्ब २७ करोड गरी कुल खर्च रु २३ अर्ब ६६ करोड खर्च भएकोमा आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा अनुदानतर्फ रु १३ अर्ब ८१ करोड र वैदेशिक ऋणतर्फ रु ९ अर्ब ४१ करोड गरी कुल खर्च रु २३ अर्ब २२ करोड खर्च हुने संशोधित अनुमान छ।

आ.व. ०६१/६२ मा आन्तरिक ऋण रु. ८ अर्ब ९४ करोड उठाइएकोमा आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा रु. ११ अर्ब ८५ करोड उठाइनेछ।

विद्यमान चुनौतीहरू

मुलुकमा स्थायी शान्ति बहाली आम नेपालीको चाहना हो । यस चाहनालाई वास्तविकतामा परिणत गरी नेपाल र नेपालीको सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरण गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण छ ।

वित्त सन्तुलन कायम हुन नसकेमा समष्टिगत अर्थव्यवस्था अस्थिर हुने भएकोले जनताबीच उर्लेको विकासका चाहना र उपलब्ध साधनबीच सन्तुलन राख्नु अर्को कठिन कार्य हो ।

अविकसित क्षेत्र एवं पिछडिएका वर्ग र समुदायतर्फ सार्वजनिक लगानीमा बृद्धि गरेपछि मात्र समावेशी अर्थतन्त्रको आधारशीला निर्माण हुन सक्ने भएकाले आर्थिक विकासको प्रतिफल विपन्न जनताहरूमा पुऱ्याउन ग्रामीण क्षेत्रमा लगानी बढाउनु आवश्यक छ ।

विगतको शाही सरकारले सिर्जना गरेको दीर्घकालीन प्रकृतिका दायित्वका कारण पूँजी निर्माणको मूल्यमा चालु खर्च अनियन्त्रित ढंगले बढ्दै गयो । सार्वजनिक खर्चको यस प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गरी पूँजी निर्माणतर्फ लगानी बृद्धि गर्नु जरुरी छ ।

लगानीको वातावरण विथोलिएको छ । निजी क्षेत्रका कतिपय व्यवसायहरू आन्तरिक एवम् बाह्य कारणले गम्भीर संकट एवम् असहज परिस्थितिबाट गुज्रिरहेका छन् । भविष्य जोखिममा छ । यस्ता व्यवसायलाई पुनरुत्थान गर्नु तथा यस क्षेत्रमा देखिएका असुरक्षा, अशान्ति जस्ता समस्याहरूको समाधान निकाली लगानी-मैत्री वातावरण सिर्जना गर्नु अहिलेको अर्को चुनौती हो ।

यी चुनौतीहरूलाई राज्यले इमान्दारीपूर्वक तत्कालै सम्बोधन गर्नुपर्दछ ।

सभामुख महोदय,

अब, म आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरूको अनुमानका आधार एवम् मान्यतावारे केही उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

सरकार र नेकपा (माओवादी) बीच वार्ताको माध्यमबाट देशमा हिंसात्मक द्वन्द्वको अन्त्य हुनेछ । शान्तिमय वातावरणमा बन्द कलकारखाना र व्यवसाय पुनः खुल्नेछन् । नीतिगत स्थायित्व भई देशमा निजी क्षेत्रको लगानीमा उल्लेखनीय बृद्धि हुनेछ । ग्रामीण पूर्वाधार विकास र पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनाका कार्यक्रममा गरिने ठूलो सार्वजनिक लगानीबाट पूँजीगत खर्च उच्च दरले बढ्नेछ । शहरी तथा ग्रामीण क्षेत्रमा रोजगारी र आय आर्जनका अवसरहरू बृद्धि हुनेछन् । यसैगरी वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त हुने विप्रेषण आयले मुलुकमा पूँजीगत एवम् उपभोग्य वस्तुको थप माग सिर्जना हुने देखिन्छ । यिनै कारणहरूबाट गैर-कृषि क्षेत्रको उत्पादन ६ प्रतिशत र कृषि क्षेत्रको उत्पादन ३.५ प्रतिशतले बृद्धि हुन गै आर्थिक बृद्धिदर ५ प्रतिशत रहने अनुमान गरेको छु । यस अवधिमा मूल्यस्फीति भने ६ प्रतिशत रहन जाने अनुमान गरेको छु ।

बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता

यस बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता देहाय बमोजिम छन् :

- लोकतान्त्रिक पद्धतिलाई संस्थागत गर्ने,

- आर्थिक पूर्वाधारको विकास गर्ने,
- लगानीको वातावरणमा सुधार गर्ने,
- आर्थिक कार्यक्रमलाई गरीब मूखी एवम् समावेशी बनाउने,
- सामाजिक क्षेत्रमा लगानी बृद्धि गर्ने,
- राहत, पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माणका कार्यक्रम संचालन गर्ने, र
- उपभोग्य खर्च नियन्त्रण गरी पूंजीगत लगानी र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने ।

लोकतान्त्रिक पद्धतिको संस्थागत विकास

मुलुक अहिले सामाजिक-आर्थिक रुपान्तरणतर्फ अग्रसर छ । विश्व मानचित्रमा समुन्नत एवम् समृद्ध नेपालको निर्माणकालागि हामीबीच भविष्यपरक साभा दृष्टिकोण विकसित हुन आवश्यक छ । यसकालागि सम्बद्ध सबै पक्षसँग छलफल गरी आगामी १० वर्षमा नेपालले हासिल गर्ने सामाजिक-आर्थिक विकासका लक्ष्यसहितको साभा अवधारणा यस सम्मानित प्रतिनिधिसभासमक्ष निकट भविष्यमै प्रस्तुत गरिनेछ ।

ऐतिहासिक जनआन्दोलनको मूल जनादेश भनेको संविधानसभाको निर्वाचन हो । यसैबाट दिगो शान्ति, समावेशी एवम् बहुदलीय लोकतान्त्रिक राज्य-प्रणालीको आधारशीला निर्माण हुनेछ । स्वतन्त्र, निष्पक्ष एवं भयरहित वातावरणमा संविधानसभाको निर्वाचन गर्ने कार्यलाई वर्तमान सरकारले पहिलो प्राथमिकता दिएको छ । यस प्रयोजनकालागि रु. १ अर्ब २५ करोड विनियोजन गरेको छु । यस ऐतिहासिक राजनैतिक अभ्यासमा निष्पक्षता एवम् सबै प्रकारको भयबाट मुक्त गर्ने वातावरणको सुनिश्चितताको लागि संयुक्त राष्ट्रसंघको सहयोग जुटाइनेछ ।

सार्वजनिक नीति निर्माणदेखि कार्यान्वयन तहसम्ममा जनसहभागिता र पारदर्शिता सुनिश्चित गरिनेछ । सरकारका काम कारवाहीमा पारदर्शिता ल्याउन उच्च प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरूको वार्षिक बजेट र लक्ष्य एवम् स्थानीय निकायको आय-व्यय विवरण सार्वजनिक गरिनेछ । यस सम्बन्धी भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन समेत चौमासिक रुपमा सार्वजनिक गरिनेछ । रु. ६ करोड भन्दा माथिका ठेक्का-पट्टाका निर्णय सार्वजनिक गरिनेछन् । समुदायद्वारा गरिने निर्माणका काममा अनिवार्य रुपमा सार्वजनिक लेखापरीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसैगरी सार्वजनिक सुनुवाई र नागरिक बडापत्रलाई अभै व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

विकेन्द्रीकरणको माध्यमबाट स्थानीय तहमा हुने विकास निर्माणको संयोजन स्थानीय निकायले नै गर्ने गरी साधन र अधिकार समेतको निक्षेपण गर्ने नीतिलाई बढवा दिइनेछ ।

स्थानीय निकायहरूमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको अभावले विकास निर्माण कार्यको संयोजन गर्न कठिनाई भएको छ । यसकालागि सबै पक्षको सहभागितामा उपयुक्त वैकल्पिक संरचनाको व्यवस्था गरिनेछ । जिल्लास्तरीय कार्यक्रमहरूको छनौटमा सहयोग पुऱ्याउन एवम् अनुगमन गर्न सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको प्रतिनिधिसभा सदस्यको अध्यक्षतामा सर्वदलीय विकास निर्माण सहयोग एवम् अनुगमन समिति बनाइनेछ ।

लोकतन्त्रको जग भनेकै सर्वसाधारण जनताले आफ्नो अधिकार र जिम्मेवारी बोध गर्नु हो । सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरण उनीहरूकै सशक्तिकरणबाट मात्र सम्भव छ । विगतको हाम्रो विकास अनुभवबाट जनताको प्रत्यक्ष सहभागितामा आधारित कार्यक्रम नै दिगो र प्रभावकारी हुन्छ भन्ने कुरा प्रष्ट भएको छ । सामुदायिक वन, समुदायले सञ्चालन गरेका विद्यालय एवम् स्वास्थ्य चौकी, खानेपानी, सिंचाई, आदि सफलतापूर्वक संचालन भएका सामुदायिक कार्यक्रमका ज्वलन्त उदाहरण हुन् । विगतको यस अनुभवलाई दृष्टिगत गरी अब स्थानीयस्तरमा सञ्चालन गरिने योजनाको छनौट, कार्यान्वयन र सञ्चालनको जिम्मेवारी स्थानीय समुदायलाई नै दिइनेछ ।

स्थानीय तहमा बढी भन्दा बढी साधन विनियोजन गरी ग्रामीण क्षेत्रको रूपान्तरणमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले हाल गाउँ विकास समितिहरूलाई दिईदैं आएको रु. ५ लाखको अनुदानलाई कायमै गरी स्थानीय जनसहभागिताको आधारमा समुदायले ग्रामीण विद्युतीकरण, सडक, सिंचाई, पुल, खानेपानी र विद्यालय निर्माण जस्ता आर्थिक पूर्वाधारका कार्यक्रमहरू सम्पन्न गर्न रु. ५ लाख थप अनुदान दिइनेछ । यस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्दा आर्थिक वर्षको जेठ महिनाभित्र सम्पन्न गरी सार्वजनिक लेखापरीक्षण समेत सम्पन्न भै सक्नुपर्नेछ । स्थानीय निकायलाई जाने निशर्त अनुदानको अख्तियारी अर्थ मन्त्रालयबाट सोभै स्थानीय निकायमा पठाइनेछ । गाउँ विकास समितिमा जाने यस थप अनुदानबाट स्थानीयस्तरका आयोजनाहरूको लागि केन्द्रिय आयोजनामा पर्ने दवाव कम हुने विश्वास लिएको छु । यी कार्यक्रम अर्न्तगत संचालन गरिने निर्माणका काममा श्रमप्रधान प्रविधि अवलम्बन गरिनेछ । यस्ता कार्यक्रमको संचालन, मर्मत र संभारको कार्य समुदायबाटै हुने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसबारे विस्तृत कार्यविधि आगामी भदौ मसान्तभित्र तयार गरिनेछ ।

यसैगरी गाउँ विकास समितिलाई दिइएको पहिलो पाँच लाख अनुदानबाट विद्यार्थीको अनुपातमा शिक्षक नपुगेको विद्यालयमा शिक्षक तथा स्वास्थ्य उपचौकीमा स्वास्थ्यकर्मी नियुक्त गर्न साविकको चालु खर्चको सीमा प्रति गाउँ विकास समिति रु २ लाख सम्म कायम गरेको छु । यसबाट समुदायद्वारा संचालित विद्यालयमा शिक्षक तथा स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्यकर्मीको अभाव कम हुने विश्वास लिएको छु ।

विगतको सरकारले प्रतिनिधिसभाको विघटनसँगै निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रमलाई पनि स्थगित गरेको थियो । अहिले प्रतिनिधिसभाको पुनर्स्थापनासँगै निर्वाचित एक मात्र जनप्रतिनिधिहरूलाई आ-आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रका जल्दाबल्दा सानातिना समस्या समाधान गर्न जनताबीच जानुपर्ने अवस्था छ । त्यसैले विगतमा शुरु गरिएको निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रमलाई पुनः कायम गरेको छु ।

विस्तृत प्राविधिक अध्ययन प्रतिवेदनको सिफारिसमा परेका नगरोन्मुख गाउँ विकास समितिहरूलाई क्रमशः नगरपालिकामा परिणत गरिनेछ । नगरपालिकाहरूमा वित्तीय निक्षेपणको नीति अनुरूप थप स्रोत र साधन उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

विधिको शासनलाई प्रभावकारी बनाउन कानूनहरूमा समसामयिक सुधार गर्ने तथा न्यायालयहरूको भौतिक सुविधा विस्तार, दक्ष जनशक्तिको विकास, अभिलेख पद्धतिमा सुधार र न्याय प्रक्रियालाई छिटो छरितो बनाउन सहयोग पुग्ने गरी न्याय प्रशासनतर्फ रु. ९२ करोड विनियोजन गरेको छु । यसैगरी अन्य संवैधानिक

निकायहरुको कामकारवाहीमा प्रभावकारिता ल्याउन क्षमता अभिवृद्धि र भौतिक सुविधा विस्तार कालागि पर्याप्त रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

समावेशी समाज र अर्थतन्त्रको निर्माण

सामाजिक-आर्थिक विकासका दृष्टिले उपेक्षित क्षेत्र एवम् पिछडिएका वर्ग, दलित, आदिवासी तथा जनजातिको उत्थान एवम् सशक्तिकरणकालागि आय आर्जन गर्ने सीपमूलक र जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । यसैगरी, कर्णाली अञ्चल लगायतका पिछडिएका क्षेत्रहरुमा थप साधनको विनियोजन गरिएको छ ।

आधा हेक्टरभन्दा कम जमीन भएका दलित एवम् पिछडिएका सीमान्त कृषक तथा कृषि श्रमिकहरुलाई लक्षित समूहमा वर्गीकरण गरी विशेष सुविधा दिइनेछ । यस्तो कार्यक्रम पूर्वाञ्चलका ३ जिल्ला, मध्यमाञ्चलका २ जिल्ला र पश्चिमाञ्चलका १ जिल्लामा गरी जम्मा ६ जिल्लामा परीक्षणको रूपमा शुरु गरिनेछ ।

नागरिकताको अवसरबाट वन्चित रहेका मधेशी समुदायलाई संविधानसभाको निर्वाचनपूर्व नै नागरिकता दिने विशेष प्रवन्ध मिलाइनेछ । यसकालागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

सम्पत्तिमा महिलाहरुको स्वामित्व अभिवृद्धि गर्न महिलाहरुको नाममा हुने जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा दिदै आएको २० प्रतिशत छुटको सीमालाई कायमै राखी यस्तो सुविधा दलित समुदायले खरीद गर्ने जग्गामा पनि दिने व्यवस्था गरेको छु ।

लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा गर्ने व्यवस्थालाई संस्थागत गरिनेछ । सरकारीस्तरबाट नीति, कार्यक्रम तथा आयोजना तर्जुमा गर्दा र साधनको विनियोजन गर्दा लैंगिक लाभको विश्लेषण अनिवार्य गरिनेछ । यस अन्तर्गत आगामी वर्षदेखि रु. ५ करोडभन्दा बढीका कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि महिला एवं पुरुष माथि परेको प्रभाव समेत विश्लेषण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

महिलाहरुलाई लाभान्वित जनसंख्याको रूपमा मात्र नहेरी उनीहरुलाई मुलुकको विकासको योगदानकर्ताको रूपमा सशक्त पारिनेछ । महिला अधिकार महासन्धि कार्ययोजना, वेइजिङ्ग कार्ययोजना एवं सहस्राब्दी विकास लक्ष्यमा महिलाका पक्षमा भएका प्रतिवद्धता हासिल गर्न राष्ट्रिय योजना आयोगबाट अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

आगामी आर्थिक वर्षमा महिलावर्गको उत्थानकोलागि लैंगिक समानता तथा आर्थिक सशक्तिकरणका थप कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यसका निम्ति रु. १० करोड विनियोजन गरेको छु । यसैगरी, विगतमा शुरु गरिएको सकारात्मक विभेद सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गर्न बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

प्राथमिक तहमा अध्ययनरत छात्राहरुमध्ये आर्थिक दृष्टिले कमजोर एवं विपन्न वर्गका ५० प्रतिशत छात्राहरु एवम् सबै दलित विद्यार्थीहरुलाई प्रति विद्यार्थी रु ३५०।- का दरले छात्रवृत्ति रकम प्रदान गरिनेछ । यस्तो छात्रवृत्ति वितरणमा प्रभावकारिता र पारदर्शिता ल्याउन हरेक वर्ष जेठ ४ गते र फागुन ७ गते गरी दुई किस्तामा सार्वजनिक रूपमा वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सार्वजनिक-निजी साभेदारी अवधारणा अनुरूप निजी विद्यालयहरुमा भर्ना भएका प्रति ५० जना विद्यार्थी बराबर १ जना दलित, द्वन्द्वपिडित, विपन्न एवं शहीदका

छोराछोरीहरूलाई छात्रवृत्तिसहित भर्नाको व्यवस्था मिलाइनेछ । यस कार्यक्रमबाट देशमा करिब २० हजार बालबालिकाले शिक्षा प्राप्त गर्ने विश्वास लिएको छु ।

बालबालिकाहरूको शारीरिक, बौद्धिक, सामाजिक र मनोवैज्ञानिक विकास एवं उनीहरू विरुद्ध हुने सबै प्रकारका शोषण र भेदभावबाट सुरक्षित राख्न तथा बाल अधिकार संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिएको छु ।

अपाङ्गहरूको सामाजिक पुनर्स्थापना एवं स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार ल्याउन निःशुल्क स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै, स्थानीय निकायहरूले समेत आफ्नो आयको निश्चित अंश अपाङ्गहरूको हित हुने कार्यमा लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । दृष्टिविहीन र अपाङ्गहरूको आयमा कर नलाग्ने सीमालाई ५० प्रतिशतले बढाएको छु । अपाङ्गहरूले प्रयोग गर्ने स्कुटर र दृष्टिविहीनहरूले प्रयोग गर्ने उपकरणहरूमा भंसार महसुल पूर्ण रूपमा छुट गरेको छु ।

जेष्ठ तथा असहाय नागरिकहरूलाई दिई आएको मासिक भत्तामा रु. २५१-बृद्धि गरी रु. २ सय पुऱ्याएको छु । यसैगरी विधवा महिलाहरूलाई साविकमा दिई आएको भत्तामा पनि रु. २५ बृद्धि गरी १ सय ५० पुऱ्याएको छु । साथै, द्वन्द्वको चपेटामा परी विधवा भएका महिलाहरूलाई दिइएको भत्तालाई पनि रु १ सय २५ बाट बृद्धि गरी रु २ सय पुऱ्याएको छु ।

कृषि एवम् गरीब मुखी कार्यक्रम

सभामुख महोदय,

विगतमा शुरु गरिएका आर्थिक सुधारका कार्यक्रमहरूको प्रतिफल गरीब तथा पिछडिएका जनतासम्म पुग्न नसकेको जनगुनासो छ । गरिवी निवारण गरीबमुखी कार्यक्रमबाट मात्र सम्भव हुन्छ । यसकालागि ग्रामीण क्षेत्रमा लगानी बढाउन आवश्यक छ । तसर्थ, ग्रामीण अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रमा जाने सरकारी लगानीलाई सिमान्त कृषकको हित र कृषि क्षेत्रमा व्यवसायिकताको विकास गर्नेतर्फ केन्द्रित गरिनेछ ।

कृषि बजारको पूर्वाधार विकास एवम् व्यापार र कृषिजन्य उद्योगमा निजी क्षेत्रको सहभागिता बढाउन कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन नीति ल्याइनेछ । कृषि तथा पशुपक्षीजन्य वस्तुको बजार विकास गर्न आगामी वर्ष कैलालीको अत्तरिया, बाँकेको चौलाकीबाबा, स्याङ्गाको वाडसिङ, सर्लाहीको गडहिया, धनुषाको हंसपुर-कठपुला र रौतहटको महमदपुरमा पूर्वाधार निर्माण र बजार सूचना व्यवस्थासहितको कृषि थोक बजारको विकास गरिनेछ ।

सार्वजनिक-निजी साभेदारीको अवधारणा अनुरूप कृषि प्रसारका कार्यक्रम खासगरी प्रविधि र वीजविजनको प्रसारमा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । तराईमा १० कठ्ठा भन्दा कम तथा पहाडमा ७ रोपनी भन्दा कम जग्गा भएका सिमान्त किसानहरूलाई लागत सहभागिताको आधारमा सिंचाई, वीजविजन र कृषि कर्जामा सहयोग पुऱ्याइनेछ । यसअर्न्तगत तोकिएका कृषि कर्जा दिने निकायहरूबाट कृषि तथा पशुपालनसम्बन्धी कामकालागि रु. १० हजारसम्मको कृषि ऋणमा २ प्रतिशत विन्दुले ब्याज अनुदान व्यहोर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यसबाट कृषकहरूको उत्पादन लागत घट्न गै प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

चिया खेती, पुष्प व्यवसाय र दुध चिस्यान केन्द्रहरूलाई दिईदै आएको ब्याज अनुदानलाई निरन्तरता दिएको छु । आगामी वर्षदेखि अलैंची तथा कफी खेतीकालागि पनि ब्याज अनुदान दिने व्यवस्था मिलाएको छु । यस सम्बन्धी कार्यविधि अर्थ मन्त्रालयले २०६३ असोजभित्र जारी गर्नेछ ।

स्यालो तथा डीप ट्युबवेल संचालनमा प्रयोग हुने बिजुलीको डिमाण्ड शुल्क उच्च रहेकोले कृषकहरूले त्यस्ता प्रविधिको उपयोग गरी सिंचाईको लाभ लिन नसकेको अवस्थालाई दृष्टिगत गरी डिमाण्ड शुल्कको लागतको आधा हिस्सा सरकारले व्यहोर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

बाह्य मुलुकमा पर्याप्त निर्यातको सम्भावना भएका बस्तुहरूको उत्पादन बृद्धिकालागि सार्वजनिक-निजी साभेदारी अन्तर्गत “एक गाउँ-एक उत्पादन” कार्यक्रम शुरु गरिनेछ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत जुनारकालागि रामेछाप र सिन्धुली जिल्ला, बेलकालागि सिराहा, बाँके, बर्दिया र रामेछाप जिल्ला, लप्सीकालागि भक्तपुर जिल्ला र रेन्वो ट्राउट प्रजातिका माछाकालागि नुवाकोट र रसुवा जिल्ला छनौट गरिएकोछ । यस सम्बन्धी कार्यविधि कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले २०६३ भदौभित्र जारी गर्नेछ ।

स्वदेशमा ऊनको उत्पादन गरी सिमित मात्रामा भएपनि गलैंचा उद्योगलाई आवश्यक कच्चा ऊनको माग पुरा गर्न सरकार-निजी साभेदारी अन्तर्गत हिमाली क्षेत्रमा व्यवसायिक रूपमा भेडापालन शुरु गरिनेछ । यसकालागि कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमार्फत उन्नत जातका भेडा उत्पादन गर्न नस्ल सुधारकालागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

जुट खेती गर्ने किसानहरूलाई उन्नत बीऊविजन, मलखाद र प्रविधिमा सहयोग पुऱ्याइनेछ । यसबाट किसानहरूले उत्पादनको लाभ हासिल गर्ने र जुट उद्योगलाई आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थको आपूर्तिमा सुधार आउने विश्वास लिएको छु । यसैगरी, जुटका उत्पादनहरू वातावरणीय स्वास्थ्य अनुकूल भएको हुँदा स्थानीय उद्योगहरूबाट बिक्री गरिने कच्चा तथा ठोस खाद्य बस्तुमा जुट प्याकेजिङ अनिवार्य गरिएकोछ ।

हालैका वर्षहरूमा बर्ड-फ्लुको समस्याले कुखुरापालन व्यवसाय धरासायी बन्दै गएको छ । त्यसैले, कुखुरामा सर्ने बर्ड-फ्लु रोगको महामारीबाट बच्न उपचारात्मक र निरोधात्मक उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ । यस रोगबाट कुखुरापालन व्यवसायमा हुन सक्ने नोक्सानीको क्षतिपूर्तिका निम्ति केही रकमको व्यवस्था गरेको छु । कुखुरापालन व्यवसायलाई दीर्घकालीन सुरक्षा दिन यस व्यवसायको बीमा गर्ने संभावनाको खोजी गरिनेछ ।

दलित र मुक्त कमैयाको जनघनत्व बढी रहेका २२ जिल्लामा यस्ता समुदायलाई लक्षित गरी संचालन गरिने सामुदायिक पशुपालन कार्यक्रमबाट १८ हजार ७ सय कृषक परिवारलाई आय आर्जनमा सहयोग पुऱ्याइनेछ । सामुदायिक पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पश्चिमाञ्चलका ७, मध्य पश्चिमाञ्चलका ९ र सुदूरपश्चिमाञ्चलका ६ समेत २२ जिल्लामा संचालित बाखा साटासाट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । यी कार्यक्रमहरूकालागि रु. २० करोड विनियोजन गरेको छु ।

कृषि क्षेत्रको विकासकालागि रु. ३ अर्ब ९६ करोड विनियोजन गरेको छु ।

गरिवी निवारण कोषमार्फत आगामी आर्थिक वर्षमा आर्थिक एवम् मानवीय विकासका दृष्टिले पछाडि परेका सुदूरपश्चिमाञ्चलका ७ जिल्ला, मध्यपश्चिमाञ्चलका १०

जिल्ला लगायत देशभरका २५ जिल्लाका १२ सय गाउँ विकास समितिहरूमा आयमूलक कार्यक्रमका ६ सय ६७ परियोजना, सामुदायिक पूर्वाधार विकासका ३ सय ७९ परियोजना र नवीन सोचमा आधारित सृजनशील कार्यक्रमका १ हजार ७ सय १४ परियोजना संचालन गर्न रु. १ अर्ब २५ करोड बजेट विनियोजन गरिएको छ। यसबाट न्यून आय भएका करिब ५० हजार घर परिवार लाभान्वित हुनेछन्।

कृषकहरूले नै संचालन र व्यवस्थापन गर्ने गरी निर्माण शुरु गरिएका सिद्धिखोला, ढोडरी ताराताल, गुगीबाँध सिंचाई आयोजना लगायतका ६४ वटा मझौला सिंचाई आयोजनाहरू ३ वर्षभित्र पुरा गरिसक्ने व्यवस्था मिलाएको छ। आगामी वर्षमा पहिले शुरु गरिएका ४० वटा सिंचाई आयोजनाहरूको निर्माण सम्पन्न हुने गरी रकम विनियोजन गरिनेछ। यसैगरी, सिंचाई तथा जलस्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रमअर्न्तगत पश्चिमाञ्चल, मध्यपश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका ४० जिल्लामा २ सय ५० वटा मझौला सिंचाई आयोजना शुरु गरिनेछ। यी दुवै कार्यक्रमकालागि रु. ७० करोड ४० लाख विनियोजन गरेको छ।

आगामी वर्ष भूमिगत जल सिंचाई सेक्टर कार्यक्रमबाट १२ जिल्लामा ५ हजार ४ सय तथा भूमिगत स्यालो ट्यूबवेल सिंचाई अर्न्तगत ४ सय ८० स्यालो ट्यूबवेल जडान गरिनेछन्। यसैगरी नवलपरासी, रुपन्देही, कपिल्लस्तु, दाङ, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुरमा परीक्षणको रूपमा कृषक लागत सहभागिताका आधारमा ४ हजार स्यालो ट्यूबवेल जडान गरिनेछन्। यसबाट कुल ९ हजार ८ सय ८० स्यालो ट्यूबवेल जडान भई २४ हजार ७ सय हेक्टर जमिनमा थप सिंचाई सुविधा उपलब्ध हुनेछ। यसकालागि रु. ३३ करोड ६८ लाख विनियोजन गरेको छ।

भूमिगत डीप ट्यूबवेल कार्यक्रम अर्न्तगत आगामी वर्ष ३७ वटा डीप ट्यूबवेल जडान गरी थप १ हजार ६ सय हेक्टर जमिनमा थप सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराइनेछ।

नदी नियन्त्रण कार्यक्रमकोलागि छुट्टयाइएको सरकारी स्रोतको न्यूनतम ५० प्रतिशत रकम गुरु योजनामा परेका नदी नियन्त्रण कार्यक्रममा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ।

सिंचाई सुविधा विस्तार तथा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण समेतकालागि रु ४ अर्ब विनियोजन गरेको छ।

जमिनमाथिको दोहोरो स्वामित्व अन्त्य गर्ने सिलसिलामा मोही र जग्गाधनीहरूको हकहिस्सा छुट्टयाउने कार्यलाई विशेष कार्यक्रमका रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। भूमिमा भूमिहीनहरूको पहुँच बढाउन कानूनी व्यवस्था गरिनेछ, र जग्गा खरिद गर्न सहूलियतपूर्ण ऋण उपलब्ध गराइनेछ। यसका लागि आवश्यक रकम उपलब्ध गराइनेछ।

ग्रामीण जनसमुदायबाट विद्युतको माग अत्यधिक रूपमा बढ्दै आएको छ। ग्रामीण विद्युतीकरणमा स्थानीय जनसहभागिता पनि उत्साहजनकरूपले बढ्दै गएको छ। तसर्थ, सामुदायिक ग्रामीण विद्युतीकरणको कार्यलाई थप विस्तार गर्न चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजित रु ५९ करोडलाई बढाई रु. ८९ करोड पुऱ्याएको छ। यसबाट समुदायले आफ्नो हिस्सा जम्मा गरिसकेका ५४ वटा कार्यक्रम सम्पन्न हुनेछन् भने त्यति नै संख्यामा नयाँ कार्यक्रमहरू संचालन हुनेछन्। निजी क्षेत्रबाट संचालित विद्युत गृहहरूलाई पनि सामुदायिक ग्रामीण विद्युतीकरण गर्ने कार्यमा प्रोत्साहित गरिनेछ।

ग्रामीण विद्युतीकरणका सबै कार्यक्रमहरूकालागि रु. १ अर्ब ७६ करोड विनियोजन गरेको छु। यसबाट २ लाख भन्दा बढी परिवारहरू लाभान्वित हुनेछन्।

लघु जलविद्युतको सेवा उपलब्ध गराउने संभावना नरहेका स्थानमा आगामी वर्ष मुलुकभर २० हजार थान सोलार प्यानेल वितरण गरिनेछ। यसकालागि रु १६ करोड विनियोजन गरेको छु।

आगामी वर्ष ४६ जिल्लाका ग्रामीण क्षेत्रहरूमा साना जलविद्युत आयोजनाको निर्माण गरी ३ हजार ५ सय किलोवाट विद्युत उत्पादन गरिनेछ। साथै, साना जलविद्युत आयोजना निर्माण गर्ने कार्यमा प्रदान गरिदै आएको अनुदान बृद्धि गर्न पुनरावलोकन गरिनेछ। यसैगरी निजी क्षेत्रले लगानी गर्ने लघु जलविद्युत आयोजना र ३ मेगावाटसम्मका साना जलविद्युत आयोजना निर्माण गर्दा प्रयोग हुने मेशिनरी औजार एवम् निर्माण सामग्रीमा मूल्य अभिवृद्धि नलाग्ने व्यवस्था मिलाएको छु।

आगामी आर्थिक वर्षमा २१ हजार ५ सय वटा गोबरग्यास प्लान्ट निर्माण, ३ सय वटा सोलार डायर तथा कुकर, १ हजार २ सय ८० वटा सुधारिएको पानी घट्ट र ५० हजार सुधारिएको चुलो वितरण गर्ने गरी रु. २१ करोड रकमको व्यवस्था मिलाएको छु।

गरिवीको रेखामुनि रहेका परिवारलाई कबुलियती बन कार्यक्रम विस्तार गर्दै पर्या-पर्यटन तथा जीविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरी २ हजार ७ सय ९५ परिवारलाई आय आर्जनको अवसर उपलब्ध गराइनेछ।

जैविक तथा वंशानुगत विविधता एवम् जडीबुटीको संरक्षण र सदुपयोगबाट प्राप्त हुने लाभको बांडफांड संस्थागत गर्न तथा प्राकृतिक वातावरण, जैविक विविधता र मानव स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने नकारात्मक असर निराकरण गर्न जैविक सुरक्षा सम्बन्धी नीति २०६३ सालभित्र ल्याइनेछ। यस क्षेत्रमा आधुनिक जैविक प्रविधिको विकास गरी दक्ष जनशक्तिको निर्माण र उपयोग गर्न निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।

रोजगार प्रबर्द्धन

वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई मर्यादित, व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन वैदेशिक रोजगार कानून तथा सम्बद्ध निकायको संगठनात्मक सुधार गरिनेछ। घरेलु कामदारको रूपमा वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने महिलाकालागि लगाइएको बन्देज हटाइनेछ।

आगामी वर्ष सरकारी निकायहरूबाट प्राविधिक शिक्षाका विभिन्न विषयमा दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न ९ हजार ६६ जनालाई व्यवसायिक तालिम र ४४ हजार ७ सय ४३ जनालाई विभिन्न सीपमूलक तालिम दिइनेछ। यस्ता तालिममा जनआन्दोलनका घाइते, महिला तथा दलितहरूलाई प्राथमिकता दिने व्यवस्था मिलाएको छु।

सार्वजनिक-निजी साभेदारी अनुरूप नेपाल उद्योग बाणिज्य महासंघमार्फत थप ३ जिल्लामा इलम प्रशिक्षण केन्द्र विस्तार गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु। यस कार्यक्रमअन्तर्गत संचालन हुने प्रशिक्षणमा जनआन्दोलनका घाइते, महिला, दलित र जनजातिलाई प्राथमिकता दिने व्यवस्था गरेको छु।

ग्रामीण अर्थतन्त्रको आधार: सडकको विस्तार

सभामुख महोदय,

गाउँ-गाउँमा सडक लगायतका पूर्वाधार निर्माणको काममा स्थानीय उपभोक्ता समितिलाई परिचालन गरिनेछ । समूह परिचालन गर्दा आयका दृष्टिले विपन्न वर्गमा रहेका जनसमुदायहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ । यसैगरी केन्द्रीयस्तरबाट संचालन हुने सार्वजनिक निर्माण कार्यहरूमा उपभोक्ता समूहलाई नै प्राथमिकता दिइनेछ ।

प्रत्येक जिल्लाले ग्रामीण सडकमा विनियोजन गरेको रकममध्ये ७० प्रतिशत रकम पहिले शुरु गरेका सडकहरूमा अनिवार्य खर्च गर्नुपर्नेछ । बाँकी ३० प्रतिशत रकम स्वीकृत ग्रामीण सडक गुरुयोजनाअर्न्तगत जिल्ला विकास समितिले प्राथमिकता तय गरी खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । गुरुयोजना तयार नभएका जिल्लाहरूमा भने यस्तो रकम सदरमुकाम जोड्ने वा आर्थिक उपार्जन र कृषि उत्पादनलाई बजार पुऱ्याउने रणनीतिक वाटोमा मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यसकालागि रु. ५८ करोड विनियोजन गरेको छु ।

ग्रामीण सडक निर्माण कार्यलाई नियोजित तवरले अगाडि बढाउन नेपाल सरकारको स्रोतबाट “जिल्ला यातायात गुरुयोजना सडक निर्माण कोष” स्थापना गरिनेछ । यस कोषबाट स्थानीय निकायले जिल्ला यातायात गुरुयोजनामा परेका उच्च प्राथमिकता प्राप्त भनी तोकेको एउटा सडक आयोजना संचालनकालागि रकम उपलब्ध गराइनेछ । यस्तो रकम उपलब्ध हुनुअगावै तोकिएका आधारहरूसहितको प्राविधिक प्रस्तावका आधारमा सम्झौता गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस सम्बन्धी कार्यविधि अर्थ मन्त्रालयले २०६३ भदौभित्र तयार गर्नेछ । यस कोषकालागि रु २० करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।

क्रमागत आयोजनाका रूपमा अहिले करीब १ हजार ५ सय वटा ग्रामीण सडकमा रकम विनियोजन भइरहेको छ । यी सडकहरूमा अहिलेकै परिमाणको लगानी भईरहँदा लामो समयसम्म पनि निर्माण कार्य पुरा हुन सक्ने देखिदैन । तसर्थ, ग्रामीण सडकलाई निश्चित समय र लागतमा सम्पन्न गर्नेगरी स्थानीय विकास मन्त्रालयले २०६३ असोजभित्र निर्देशिका तथा कार्य-योजना तयार गर्नेछ । स्वीकृत आधार विपरित काम भएमा त्यस्ता सडक आयोजनाको निकास रोक्का राखी सम्बन्धित निर्णयकर्तालाई कारवाही गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

स्थानीय निकायलाई निःशर्त र सःशर्त अनुदानको रूपमा विभिन्न कार्यक्रममार्फत वर्षेनी थप रकम अनुदानको रूपमा पठाउने गरिएको छ । स्थानीय निकायबाट त्यस्तो अनुदानको उपयोग स्वीकृत नीति विपरीत पनि हुने गरेको पाइएको छ । तसर्थ, स्थानीय स्रोत परिचालन बढाउन र प्राप्त साधनको प्रभावकारी उपयोग गर्न बढवा दिने उद्देश्यले स्थानीय निकायको कार्य सम्पादनको आधारमा अनुदान घटबढ गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ग्रामीण पहुँच सुधार तथा विकेन्द्रीकरण कार्यक्रम अर्न्तगत २० जिल्लाहरूमा वर्षेभरी यातायात संचालन हुने २०० कि.मि. र मौसमी सडक ५० कि.मि. समेत गरी २५० कि.मि. सडक निर्माण गरिनेछ । यसैगरी, ६६ वटा भोलुङ्गे पूलहरूको निर्माण पुरा गरिनेछ । यी कार्यक्रमहरूमा रु. ६० करोड विनियोजन गरेको छु ।

द्वन्द्व प्रभावित र दुर्गम क्षेत्रका १८ जिल्लाहरूमा विकेन्द्रित ग्रामीण पूर्वाधार विकास तथा जीविकोपार्जन आयोजना संचालन गरिनेछ । यस अन्तर्गत पूर्वाधार निर्माण, यातायात सञ्जाल विस्तार, ग्रामीण रोजगारीका अवसरहरूको सिर्जना र स्थानीयस्तरको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि जस्ता कार्यक्रम संचालन गरी १०० कि.मि. ग्रामीण सडक र २० वटा भोलुङ्गे पुलहरूको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ । यस कार्यक्रमकालागि रु. ५० करोड छुट्याएको छु ।

ग्रामीण सडकहरूको कार्यक्रमबाट आगामी वर्ष १ हजार ३ सय ८४ कि.मि. कच्ची सडक निर्माण, २ हजार ३ सय ७० कि.मि. सडकको नियमित मर्मत संभार लगायतका कार्य सम्पन्न हुनेछ ।

ग्रामीण पूर्वाधार विकास समेतकालागि स्थानीय विकास क्षेत्र अन्तर्गत रु ९ अर्ब ४० करोड विनियोजन गरेको छु ।

कर्णाली क्षेत्र विकास कार्यक्रम

सडक यातायातबाट बन्चित रहनु नै कर्णाली अञ्चलको आर्थिक पछौटेपनको प्रमुख कारण हो । तसर्थ, कालीकोटको सदरमुकाम मान्म र जुम्लाको खलंगा जोड्ने मोटर बाटोको निर्माण कार्य २०६३ पुसभित्र नै सम्पन्न गरिनेछ । साथै हुम्लाको यारीदेखि सिमिकोटसम्म र डोल्पाको दुनैदेखि जुफालसम्मको मोटरबाटो उच्च प्राथमिकता दिई निर्माण गरिनेछ । हुम्ला र मुगु जिल्लालाई राष्ट्रिय सडक सञ्जालमा आवद्ध गर्न बाजुरा जिल्लाको मार्तडी-कोल्टी हुँदै सडक निर्माणकालागि विस्तृत सर्वेक्षण गरिनेछ । जाजरकोट-दुनै सडकको सर्भेक्षण पनि अधि बढाइनेछ ।

गरिवी निवारण कोष अन्तर्गत कर्णाली अञ्चलका ५ वटै जिल्लामा आयमूलक पूर्वाधार सिर्जना एवम् नवीनतम् सोचमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालन गरी रोजगारी र आयआर्जनका अवसरहरू सिर्जना गरिनेछ ।

हुम्लाको हेलुङ जलविद्युत आयोजनालाई २०६४ कात्तिकभित्र र मुगुको गमगाढ जलविद्युत आयोजनालाई २०६४ चैतभित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ रकम विनियोजन गरेको छु । साथै गल्बगाड साना जलविद्युत आयोजना शुरु गरिनेछ ।

विद्युत सेवा नपुगेका गाउँहरूमा उज्यालो पुऱ्याउन “कर्णाली उज्यालो कार्यक्रम” संचालन गरी पाँचै जिल्लाहरूमा ३१ हजार सौर्य टुकी अभियानका रूपमा वितरण गरिनेछ । यसकालागि सरकारको तर्फबाट ९५ प्रतिशत र उपभोक्ताले ५ प्रतिशत रकम व्यहोर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यसैगरी कर्णाली अञ्चलसँग सिमाना जोडिएका जाजरकोट, बझाङ, अछाम र बाजुरा जिल्लामा पनि थप २९ हजार सौर्य टुकी वितरण गरिनेछ । यसबाट ९ जिल्लाका ६० हजार परिवारले न्यूनतम २ वटा बत्ती बाल्ने र रेडियो बजाउने सुविधा प्राप्त गर्नेछन् । यस कार्यक्रमकालागि रु. १४ करोड २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

विद्यालय तहमा अध्ययन गर्ने कक्षा १० सम्मका छात्राहरूलाई दिइ आएको छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिएको छु । प्रत्येक वर्ष उक्त छात्रवृत्ति रकमको पहिलो किस्ता प्रतिनिधिसभा घोषणा दिवस अर्थात जेष्ठ ४ गते र अन्तिम किस्ता प्रजातन्त्र दिवस अर्थात फागुन ७ गते वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यसैगरी, कर्णाली अञ्चलका निम्न माध्यमिक तहसम्मका २४ हजार विद्यार्थीहरूकालागि निःशुल्क दिवाखाजा प्रदान गर्नुका साथै जुकाको औषधि वितरण गरिनेछ ।

द्वन्द्ववाट क्षतिग्रस्त भएका सदरमुकाम पुनर्निर्माण गर्ने क्रममा जुम्ला, डोल्पा, मुगु लगायतका जिल्लामा ध्वस्त संरचनाहरूको निर्माण गरिनेछ। साथै, कर्णाली अञ्चलमा ध्वस्त भएका भोलुङ्गे पुलहरूको पुनर्निर्माणलाई प्राथमिकता दिएको छ।

माथि उल्लेख गरिएका र अन्य सरकारी क्षेत्रवाट संचालित कुनै न कुनै आयोजना तथा विकास निर्माणका काममा समेत रोजगारी पाउन नसकेका वा निजी क्षेत्रमा रोजगार वा स्व:व्यवसाय गरी आय आर्जन गर्ने अवस्था नभएका परिवारलाई राहत उपलब्ध गराउने उद्देश्यले कर्णाली अञ्चलमा “एक परिवार–एक रोजगार” अभियान प्रयोगको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। यस अभियानअर्न्तगत रोजगारी नपाएका परिवारका एक सदस्यलाई प्रतिदिन रु. ५० का दरले वार्षिक १ सय दिनको रोजगारी भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ। यस सम्बन्धी कार्यक्रमको विस्तृत कार्यविधि स्थानीय विकास मन्त्रालयले २०६३ कात्तिक मसान्तभित्र जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ।

आर्थिक बढिकालागि पूर्वाधार

सडक सुविधा नपुगेका क्षेत्रका जनताको जीवन कष्टकर रहेको छ। उनीहरूले आय आर्जनका अवसरको लाभ लिन र स्थानीय उत्पादनलाई उचित मूल्यमा बेच्न पाएका छैनन्। विगतमा सदरमुकाम जोड्ने बाटोलाई प्राथमिकता दिए पनि द्वन्द्वका कारण बाटो निर्माण कार्यमा शिथिलता आयो। तसर्थ, मोटरवाटो नपुगेका देशभरका १४ जिल्ला सदरमुकामहरूमा आगामी ४ वर्षभित्र बाटो पुऱ्याउने कार्यलाई अभियानका रूपमा संचालन गरिनेछ। यस क्रममा, आगामी वर्ष भोजपुर, संखुवासभा, खोटाङ, जाजरकोट, बझाङ, जुम्ला र कालिकोट गरी ७ वटा जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने मोटरवाटो निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ। यसकालागि रु. ७१ करोड विनियोजन गरेको छ।

राष्ट्रिय सडक सञ्जालको विकास गर्न महेन्द्र राजमार्ग र हुलाकी राजमार्गको अतिरिक्त मध्य पहाडी राजमार्गको पनि महत्वपूर्ण स्थान रहने छ। पूर्वमा पाँचथर जिल्लाको च्याङथापदेखि पश्चिममा बैतडी जिल्लाको भुलाघाट जोड्ने प्रस्तावित यस राजमार्गको ठूलो हिस्सा निर्माण भैसकेको छ। यसै अवधारणाअनुरूप बाँकी खण्डको निर्माण कार्य अघि बढाउने उद्देश्यले समेत आगामी वर्ष बजेट विनियोजन गरिएको छ। हुलाकी राजमार्ग लगायत तराइका अन्य सहायक राजमार्गहरूको स्तरोन्नतिको कार्यक्रम आगामी वर्ष प्रारम्भ गरिनेछ। यसैगरी, हिमाली राजमार्गको अवधारणाबारे पनि अध्ययन गरिनेछ।

सडकको स्तरोन्नति गर्ने कार्यक्रम अर्न्तगत डडेल्धुरा-सतवाँभ, दोलालघाट-चौतारा, मिर्चैया-कटारी-सुनकोशी, वेलवारी-चौहर्वा, बिराटनगर-रंगेली-वरदंगा-उर्लावारी, पौवा भन्ज्याङ-फिदिम र दमक-गौरीगन्ज सडकको स्तरोन्नति कार्य सम्पन्न गरिनेछ। यी कार्यका अतिरिक्त अन्य निर्माण कार्यलाई समेत निरन्तरता दिन सडक सञ्जाल विकास आयोजनामा रु. १ अर्ब ९८ करोड र रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेन्ट कार्यक्रममा रु. ४८ करोड विनियोजन गरेको छ।

रोड कनेक्टिभिटी कार्यक्रमअर्न्तगत आगामी वर्ष गल्छी-त्रिशुली-स्याब्रुवेसी, फिदिम-ताप्लेजुङ्ग र नयाँ पुल-खम्ती-मन्थली-रामेछाप खण्डको सडकको विस्तृत डिजाइनको कार्य शुरु गरिनेछ। साथै, स्याब्रुवेसी-रसुवागढी सडकको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ।

आगामी वर्ष सतवाँभ-बैतडी-भुलाघाट, साँफेवगर-मंगलसेन, साँफेवगर-मार्तडी, तुलसीपुर-सल्यान, चकचके-लिवाङ्ग, भालुवाङ्ग-प्यूठान, मालदुङ्गा-बेनी, चन्द्रनिगाहपुर-गौर र नवलपुर-मलङ्गवा खण्ड सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य शुरु गरिनेछ। यसकालागि रु ५१ करोड विनियोजन गरेको छ।

काठमाडौंको नयाँ बजारदेखि कालीमाटीसम्मको विष्णुमती लिङ्ग रोडको स्तरोन्नति गरी चार लेनको कालोपत्रे बनाइनेछ। यसबाट काठमाडौं शहरको भित्रीभागको सवारी चाप घट्ने विश्वास लिएको छ। साथै, शहरी सडक कार्यक्रम अन्तर्गत बागमती करिडोरको तिलगंगा-मनोहरा-बल्खु खण्ड, धोविखोला करिडोरको अस्पताल-विजुली बजार खण्ड लगायतका सडक निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। यी सडक ३ वर्षभित्र सम्पन्न गरी नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरिनेछ।

यी कार्यक्रमका अतिरिक्त निजीक्षेत्रबाट निर्माण स्वामित्व संचालन हस्तान्तरण नीति अन्तर्गत काठमाडौं तराई जोड्ने लगायतका रज्जु मार्ग, रेल मार्गमा हुने लगानीलाई पनि प्रोत्साहित गरिनेछ।

आगामी आर्थिक वर्षदेखि पथलैया-वीरगंज सुख्खावन्दरगाहसम्म औद्योगिक करिडोर र सुनौली-परासी सडक खण्डको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। यसकालागि रु ५४ करोड विनियोजन गरेको छ।

यसैगरी, प्रमुख राजमार्गहरु र सहायक मार्गहरुमा पर्ने २७ वटा निर्माणाधीन पुलहरु निर्माण सम्पन्न गर्ने र बाँकी पुलहरुको निर्माण कार्य जारी राखिनेछ।

सडक तथा पुल निर्माणकालागि रु ७ अर्ब ७१ करोड विनियोजन गरेको छ।

औद्योगिकीकरण एवम् शहरीकरणका कारण विजुलीको माग बढ्दो छ। सुख्खायाममा विजुली आपूर्तिको अभावका कारण जनताले लोडसेडिङ व्यहोर्नु परेको छ भने औद्योगिक उत्पादनमा समेत प्रतिकूल प्रभाव परेको छ। आगामी दिनमा विजुली आपूर्तिको स्थिति अझ विकराल हुने संभावनालाई दृष्टिगत गरी विजुली उत्पादनमा सुधार ल्याउन सबैखाले विकल्प अपनाइनेछ। यस क्रममा मध्य-मर्स्याङ्दी आयोजनाको निर्माण कार्य आगामी वर्ष सम्पन्न गरिनेछ भने वैदेशिक लगानी समेत आकर्षित गरी तामाकोशी जलविद्युत आयोजना (३०९ मेगावाट) को कार्यान्वयन अगाडि बढाइनेछ। मझौलास्तरका कुलेखानी तेश्रो (१४ मेगावाट) र चमेलियागाड (३० मेगावाट) जलविद्युत आयोजनाको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। यसैगरी माथिल्लो सेती (१२२ मेगावाट) तथा माथिल्लो त्रिशुली “ए” र “वि” को विस्तृत संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ।

विद्युत विकास कोषबाट साना तथा मझौला क्षमताका कावेली (४ मेगावाट), हाँडीखोला (२ मेगावाट) र रिदिखोला (२.४ मेगावाट) आयोजना संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। साथै, निर्माण-स्वामित्व-संचालन-हस्तान्तरण (BOOT) अन्तर्गत अध्ययन भैसकेका ठूला तथा मझौला जलविद्युत आयोजनामा निजी क्षेत्रको लगानी प्रोत्साहित गरिनेछ।

समग्र विद्युत क्षेत्रकालागि रु ८ अर्ब ४१ करोड विनियोजन गरेको छ।

बाँके र बर्दियामा सिंचाई सुविधा भिस्तारकालागि संचालित सिंचाई परियोजनामा रु.४१ करोड विनियोजन गरेको छ।

योजनावद्ध शहरी विकासमा टेवा पुऱ्याउन र विना पूर्वाधार जथाभावी घर बनाउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न घर जग्गा कारोबार सम्बन्धी कानूनी संरचना २०६३ साल पुसभित्र तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । राष्ट्रिय शहरी नीति जारी गरिनेछ ।

व्यवस्थित शहरीकरणले आर्थिक विकासमा उच्च योगदान गर्ने र थप रोजगारी समेत सिर्जना गर्ने भएकाले आगामी वर्ष कैलालीको अत्तरिया र सुनसरीको इटहरी क्षेत्रमा व्यवस्थित शहर निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ । यस्ता क्षेत्रमा सरकारले जग्गा विकास, आन्तरिक सडक, ढल, विद्युत तथा खानेपानी जस्ता आधारभूत संरचना निर्माण गरिदिनेछ । निजी क्षेत्रलाई भवन, अस्पताल, विद्यालय तथा पार्क जस्ता संरचना निर्माणकालागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।

हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रहरूमा छरिएर रहेका बस्तीहरूमा विकासका पूर्वाधारहरू पुऱ्याउन उच्च लागत पर्ने भएकोले यस्ता क्षेत्रहरूका बस्तीलाई एकीकृत गरी बाटो, पानी, विद्युत लगायतका पूर्वाधारहरू विकास गर्न आवश्यक देखिएको छ । त्यसैले, आगामी वर्ष हुम्ला र कालीकोट जिल्लामा एकीकृत बस्ती विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

आवास तथा शहरी विकास अर्न्तगत रु. ८९ करोड विनियोजन गरेको छु ।

मानव विकासकालागि शिक्षा, स्वास्थ्य र खानेपानीमा लगानी

सामाजिक क्षेत्रका कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्दा सहस्राब्दी विकासका लक्ष्यहरूलाई आधार लिएको छु । यी क्षेत्रहरूमा वैदेशिक सहायता परिचालन तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्दा क्षेत्रगत अवधारणालाई जोड दिइएको छ । शिक्षा क्षेत्रको लगानी “सबैकालागि शिक्षा” भन्ने मूल उद्देश्य हासिल गर्नेतर्फ केन्द्रित गरिएको छ । आधारभूत स्वास्थ्य सेवा र ग्रामीण क्षेत्रमा खानेपानी पुऱ्याउन लगानी बढाइने नीति लिइएको छ ।

अहिले सार्वजनिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर न्यून रहनुमा शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात नमिल्नु पनि हो । यसर्थ, २०६३ असोजभित्र सबै सार्वजनिक विद्यालयहरूको शिक्षक-विद्यार्थी अनुपातको स्थिति सार्वजनिक गरिनेछ । शिक्षक दरवन्दी बढी भएका विद्यालयहरूबाट कम भएका विद्यालयहरूमा दरवन्दी सारी शिक्षक दरवन्दीको पुनर्संरचना गरिनेछ । यसरी समायोजन गर्दा पनि दरवन्दी अपर्याप्त भएका सार्वजनिक प्राथमिक विद्यालयहरूमा शिक्षक बापत दिइएको अनुदान रकममा वृद्धि गरिनेछ ।

सामुदायिक व्यवस्थापनमा विद्यालयहरूको पठनपाठन र समग्र शैक्षिक वातावरणमा उल्लेखनीय सुधार देखिएकोले आर्थिक स्रोतसहित विद्यालय हस्तान्तरण गर्ने कार्यलाई विस्तार गरिनेछ । शुरुदेखि नै समुदायले संचालन गरेका र समुदायमा हस्तान्तरण भएका विद्यालयहरूमध्ये विद्यार्थीको अनुपातमा शिक्षक न्यून भएका विद्यालयहरूलाई महिला शिक्षिका मात्र भर्ना गर्ने गरी थप अनुदान उपलब्ध गराउन रु १६ करोड विनियोजन गरेको छु । यसबाट थप ३ हजार महिलाले रोजगारी पाउनेछन् ।

विद्यालय शिक्षालाई एकीकृत गर्न कक्षा १ देखि ८ सम्मको तहलाई प्राथमिक शिक्षा र कक्षा ९ देखि १२ सम्मको तहलाई माध्यमिक शिक्षाको रूपमा व्यवस्थित गर्न आवश्यक पर्ने पाठ्यक्रम, कानूनी व्यवस्था र प्रशासनिक संरचनाहरूको विकास गर्ने कार्य आगामी आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा गरिनेछ ।

पाठ्यपुस्तक वितरणलाई सर्वसुलभ बनाउन प्राथमिक तहमा अध्ययनरत बालबालिकाहरूको लागि उपलब्ध गराउँदै आएको निःशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामग्री बापतको अनुदान प्रत्येक वर्ष फागुन महिनाको दोस्रो हप्ताभित्र सम्बन्धित विद्यालयलाई जिल्ला शिक्षा कार्यालयमार्फत उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाएको छु । विद्यालयले सो अनुदानबाट पुस्तक खरीद गरी वैशाख १५ गते अभिभावकको भेला गराई अनिवार्य रूपमा पुस्तक वितरणको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न प्राथमिक विद्यालयका १९ हजार ४ सय १० र निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालयका १६ हजार शिक्षकहरूलाई अध्यापन गर्ने विषयसँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम दिइनेछ । यसका अतिरिक्त, दलित तथा सुविधाविहीन महिलाहरूलाई शिक्षण पेशामा प्रवेश गर्ने अवसरमा पहुँच बढाउन ७ सय महिलालाई छात्रवृत्तिसहितको तालिम प्रदान गरिनेछ । यसको लागि रु. ३७ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।

विद्यालयको भौतिक अवस्थामा सुधार गर्न आगामी वर्ष १ सय ९० वटा विद्यालय तथा ४ हजार २ सय वटा कक्षा कोठा निर्माण गर्नेगरी बजेट विनियोजन गरेको छु ।

उच्च शिक्षा व्यवस्थापनमा सुधार गरी उच्च शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न दोस्रो उच्च शिक्षा परियोजना संचालन गरिनेछ । यस अन्तर्गत विश्वविद्यालय अन्तर्गतका आंगिक क्याम्पसहरूलाई स्वायत्तता प्रदान गर्न एकमुष्ट प्रोत्साहन अनुदान, अंश अनुदान र कार्यसम्पादन अनुदान दिने व्यवस्था गरिनेछ । यस्तो अनुदान छानिएका सामुदायिक सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसहरूलाई पनि दिइनेछ । उच्च शिक्षामा विपन्न वर्गका विद्यार्थीको पहुँच बढाउन आर्थिक सहायता दिइनेछ । उच्च शिक्षाका विभिन्न तहका नीतिहरूलाई अध्ययन गरी समयानुकूल परिवर्तन गरिनेछ । पि.एच.डि., एम फिल, समूहगत अनुसन्धान तथा पूर्वाधार विकासमा जोड दिइनेछ ।

खेलकूदलाई प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट व्यवसायिक बनाउन विद्यालयस्तर र स्थानीय तहदेखि नै विभिन्न विधाका खेलकूद कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । आगामी वर्ष हुने दक्षिण एशियाली खेलकूद तथा १५ औँ एशियाली खेलकूदमा सहभागी हुन आवश्यक रकम विनियोजन गरेकोछु ।

सभामुख महोदय,

रोगीले औषधीमुलो र डाक्टररी सेवा सुलभ रूपमा पाउनै पर्दछ । यही मान्यतालाई अंगीकार गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रमा रकम विनियोजन गरिएको छ । ग्रामीण, दुर्गम तथा पहाडी क्षेत्रहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवाकालागि औषधी एवम् चिकित्सकको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ ।

दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नेपाल सरकारको छात्रवृत्तिमा एम.बि.वि.एस. गरेका चिकित्सकको सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ । त्यस्ता क्षेत्रमा थप आर्थिक प्रोत्साहन सहित स्वास्थ्यकर्मीलाई करारमा भर्ना गर्ने नीति लिइनेछ । स्वास्थ्य उपचौकीमा कार्यरत तालिम प्राप्त गरेका मातृशिशु कार्यकर्ताहरूलाई असिष्टेन्ट नर्स मिडवाइफ (अ.न.मि.)मा स्तरोन्नति गरिनेछ । तालिम प्राप्त मातृशिशु कार्यकर्ता नभएका स्वास्थ्य उपचौकीकालागि करारमा अ.न.मि. भर्ना गरिनेछ । मातृशिशु कार्यकर्ताहरूले अवकाश लिएपछि रिक्त हुने पद खारेज गरिनेछ ।

महिलाहरूको आइ खस्ने रोगको उपचारकालागि २५ जिल्लामा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ । सुरक्षित मातृत्वकालागि प्रसुति सेवा कार्यक्रम र स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलालाई दिइ आएको यातायात खर्चलाई निरन्तरता दिएको छु ।

१५ वर्ष मुनिका कुनै पनि बालबालिकाले आर्थिक अभावका कारण हृदयघात जस्तो कडा रोगबाट अल्पायुमै ज्यान गुमाउन नपरोस् भन्ने उद्देश्यले शहीद गंगालाल हृदयरोग प्रतिष्ठानबाट निःशुल्क उपचार गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यसैगरी, मिगौला रोग उपचारकालागि सार्वजनिक क्षेत्रमा हाल भएका सीमित सेवालालाई ध्यानमा राखी आगामी वर्ष कास्कीको क्षेत्रीय अस्पताल, पर्साको उपक्षेत्रीय अस्पताल र मोरङ तथा नेपालगञ्जको अञ्चल अस्पतालमा मिगौला उपचार कक्ष स्थापना गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

बाल मृत्युदर घटाउन विस्तारित खोप कार्यक्रम अर्न्तगत १ वर्ष मुनिका देशभरका ७ लाख ४२ हजार १ सय ६९ जना शिशुलाई दादुरा, पोलियो, क्षयरोग र निमोनियाको निःशुल्क खोप दिने र विशेष पोलियो खोप कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

एच. आई. भी. / एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रणकालागि थप ८ जिल्लाका १५ केन्द्रबाट एन्टी रेट्रो भाइरल उपचार प्रदान गरिने छ । आमाबाट बच्चामा एच. आई. भी. / एड्स सर्न नदिन निरोधात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

स्थानीय आवश्यकता अनुसारको औषधी जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयबाटै खरीद गर्न रकम उपलब्ध गराइनेछ । सामुदायिक औषधी वितरण कार्यक्रमलाई थप ९ जिल्लामा विस्तार गरिनेछ ।

साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना अर्न्तगत संचालित क्रमागत योजनाहरूमध्ये आगामी वर्ष फिक्कल, त्रियुगा, अत्तरिया, कमलामाई, वर्दिवास, पृथ्वीनारायण, वालिङ, कुस्मा, वेनी, कावासोती, विजुवार, कोहलपुर र महेन्द्रनगर गरी १३ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न गर्न समेतकालागि रु. ७९ करोड विनियोजन गरेको छु ।

विगत लामो समयदेखि निर्माणाधिन रहेका ३४६ वटा खानेपानी आयोजनाहरूलाई आगामी ३ वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने रणनीति अवलम्बन गरी आउँदो आर्थिक वर्षमा १७१ वटा खानेपानी आयोजनाहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । यसबाट ८ लाख १८ हजार जनसंख्या लाभान्वित हुनेछन् । यसकालागि रु. १ अर्ब १५ करोड विनियोजन गरेको छु ।

मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको सिन्धु, ग्यालथुम र सुन्दरीजल क्षेत्रको एडिट प्रवेश मार्ग निर्माण, ३३ के.भी. विद्युत प्रसारण लाइन विस्तार, मूल प्रवेश मार्ग स्तर सुधार र वितरण प्रणालीमा सुधार लगायतका कार्यहरू गरिनेछ । त्यस्तै टनेलको विस्तृत डिजाइन प्रतिवेदन तयार गरी बोलपत्र आव्हानको कार्य सम्पन्न गरिनेछ । यसकालागि रु. १ अर्ब ६६ करोड विनियोजन गरेको छु ।

शिक्षा क्षेत्रमा रु. २२ अर्ब ७७ करोड, स्वास्थ्य क्षेत्रमा रु. ९ अर्ब ३० करोड र खानेपानी क्षेत्रकालागि रु. ६ अर्ब १९ करोड समेत गरी सामाजिक क्षेत्रमा कूल रु. ५२ अर्ब विनियोजन गरेको छु ।

निजी क्षेत्रको विकास र औद्योगिक पुनरुत्थान

उद्योग एवं व्यापार क्षेत्रमा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्न तथा लगानीमा आइपर्ने जोखिम कम गर्न निजीक्षेत्र समेतको सहभागितामा मौजुदा औद्योगिक नीति, विदेशी लगानी नीति र वाणिज्य नीति परिमार्जनको कार्य आगामी आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ । औद्योगिक क्षेत्रमा देखिएको एकाधिकार र अस्वस्थ प्रतिस्पर्धालाई अन्त्य गर्न २०६३ मंसिरभित्र प्रतिस्पर्धा कानून जारी गरिनेछ ।

आन्तरिक द्वन्द्वका कारण रुग्ण भएका उद्योगहरूलाई पुनरुत्थान गर्न सरकार, केन्द्रिय बैंक, वित्तीय संस्था एवम् पुनरुत्थान हुन चाहने उद्यमी व्यवसायीको सहभागितामा “औद्योगिक पुनर्निर्माण कोष” स्थापना गरिनेछ । यसकालागि नेपाल सरकारको तर्फबाट रु. ५० करोड उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाएको छु । निजी एवम् बैंकिङ्ग क्षेत्र समेतको सहभागितामा यस कोषको कूल पूँजी रु. २ अर्बसम्म पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ ।

द्वन्द्वबाट प्रभावित साना ऋणीहरूको पुनरुत्थान गर्न वाणिज्य एवम् विकास बैंकहरूबाट ५० हजारसम्म कर्जा लिएका ऋणीहरूलाई साँवा र साँवाको ५० प्रतिशतसम्म व्याज भुक्तानी गरेमा बाँकी व्याज मिनाहा दिइनेछ । यसैगरी, रु. ५० हजारदेखि ५ लाखसम्म ऋण लिएका ऋणीहरूलाई बक्यौता कर्जा बराबरको व्याज जम्मा गरेमा बाँकी व्याज मिनाहा गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यसबाट वाणिज्य एवम् विकास बैंकका करिब ४ लाख ३२ हजार ऋणीहरू लाभान्वित हुनेछन् ।

निर्यातमूलक उद्योग प्रवर्द्धनकालागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार एवम् सबै सेवा र सुविधाहरू एकै थलोबाट उपलब्ध गराउने उद्देश्यले भैरहवामा निर्माणाधीन विशेष आर्थिक क्षेत्र आगामी आर्थिक वर्षमा संचालनमा ल्याइनेछ । त्यस्ता क्षेत्रमा स्थापित उद्योगहरूलाई आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ, मेशीनरी तथा स्पेयर पार्टसको आयातमा लाग्ने भंसार महसुल तथा मूल्य अभिवृद्धि कर पूर्णरूपमा छुट दिइनेछ । यसैगरी आयकरतर्फ पहिलो ५ वर्ष पूर्ण छुट र त्यस पछिका वर्षहरूमा ५० प्रतिशत छुट दिने गरी विशेष आर्थिक क्षेत्र सम्बन्धी कानून जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । वीरगञ्जमा विशेष आर्थिक क्षेत्र स्थापना सम्बन्धमा अध्ययन गरिनेछ ।

उद्योग क्षेत्रमा थप रोजगारी आजको माग हो । यसकालागि उद्योगी, व्यवसायी र ट्रेड युनियन महासंघहरूसँग छलफल गरी सहमतिका आधारमा रोजगारीमुखी नयाँ श्रम कानून चाँडै नै ल्याइनेछ । खासगरी नयाँ उद्योग, विशेष आर्थिक क्षेत्र एवम् निकासी प्रशोधन क्षेत्रमा लागु हुने यस्तो व्यवस्थाबाट ३ वर्षभित्र करिब ५० हजार थप रोजगारी सिर्जना हुने अनुमान गरिएको छ ।

देशका दुर्गम २२ जिल्लामा नकारात्मक सूचीमा परे बाहेकका नयाँ उद्योग स्थापना गरिएमा त्यस्ता उद्योगलाई १० वर्षसम्म आयकर पूर्णरूपमा छुट दिइनेछ ।

गलैचा निकासीमा कायम रहेको न्यूनतम मूल्यको व्यवस्था हटाई कारोवार मूल्यलाई नै आधार मान्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

साना तथा घरेलु उद्योगको प्रवर्द्धन र विकास गर्न साना उद्यमी व्यवसायीहरूको क्षमता अभिवृद्धि, सरल कर्जा र बजार प्रवर्द्धनकालागि सञ्चालित “साना तथा घरेलु उद्योग विकास कोष” को कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउन आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

यस कोषबाट नियमितरूपमा संचालन हुँदै आएका कार्यक्रमहरूका अतिरिक्त साना धरेलु उद्योग ग्राम स्थापना र विकासकालागि समेत लगानी गरिनेछ ।

गैर-आवासीय नेपाली दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरूलाई ज्ञान, प्रविधि, सीप र पूँजी लगानी गर्ने वातावरण तयार पार्न गैर-आवासीय नेपाली लगानी सम्बन्धी कानूनमा सुधार गरिनेछ । यस्ता नेपालीहरूकोलागि दोहोरो नागरिकताको व्यवस्था गर्ने तर्फ कदम चालिनेछ ।

स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्न सरकारी निकायले सामान खरीद गर्दा विदेशमा बनेको भन्दा १० प्रतिशतसम्म महँगो भएसम्म स्वदेशी सामान नै प्रयोग गर्नु पर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ । नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल एवम् नेपाल प्रहरी लगायतका निकायहरूले यसै प्रावधानअन्तर्गत स्वदेशी जुत्ता, कपडा प्रयोग गर्दा स्वदेशी उद्योगहरूलाई ठूलो प्रोत्साहन मिल्ने विश्वास लिएको छ ।

चार्टर उडानद्वारा विदेशी पर्यटकहरू ल्याउने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्न यस्ता उडानमा लगाईदै आएको अतिरिक्त रोयल्टीलाई हटाइनेछ र चार्टर उडानको व्यवस्थालाई सरलीकरण गरिनेछ । साथै, अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा लाग्ने अवतरण शुल्कमा १० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था गरिएको छ । भारतका प्रमुख शहरहरूबाट नेपाल भित्रिने पर्यटकहरूको संख्या बृद्धि गर्न भारत सरकारसँग नयाँ हवाई सम्झौता गरिनेछ ।

खुल्ला पदयात्रा क्षेत्रहरूमा देखिएको अनधिकृत व्यवसायिक गतिविधिहरूलाई नियन्त्रण गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न त्यस्ता क्षेत्रहरूमा जाने पदयात्री पर्यटकहरूले ट्रेकिङ एजेन्ट एशोशिएसन अफ नेपालबाट पदयात्रा प्रमाणपत्र लिनुपर्ने व्यवस्था मिलाएको छ । यसैगरी, हवाई मार्गबाट गत वर्षको भन्दा २५ प्रतिशत बढी विदेशी पर्यटकहरू ल्याउने स्वदेशी टुर अपरेटरहरूमध्ये उत्कृष्ट ५ वटालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

उद्योगहरूलाई दिइने सुविधा एउटै थलोबाट उपलब्ध हुने गरी उद्योग विभागअर्न्तर्गतको एकद्वार समितिको सचिवालयलाई स्थायी रूपमा छुट्टै औद्योगिक सुविधा कार्यालयमा परिणत गरिनेछ । यसै संयन्त्रबाट कर फिर्ता लगायतका विषयहरूलाई तदारुकताका साथ फछ्यौट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

वित्तीय क्षेत्र सधार

सभामुख महोदय,

बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट कर्जा लिई ऋण नतिर्ने र समस्याग्रस्त ऋणीहरूलाई ऋणको पुनर्तालिकीकरण गर्न २०६३ भदौ मसान्तसम्मको थप अवधि प्रदान गरिनेछ । पुनर्तालिकीकरण गरिएको अवधिभित्र पनि ऋण भुक्तान नगर्ने ऋणीहरूको पासपोर्ट जफत गर्ने तथा राज्यबाट प्रदान गरिने सेवाहरूबाट वञ्चित गर्ने लगायतका कारवाही अघि बढाई ऋण असुली कार्य थालिनेछ ।

व्यवसायिक स्वच्छतालाई प्रोत्साहन दिन मुद्रा निर्मलीकरण, बैंक जालसाजी नियन्त्रण तथा विनिमय अधिकार-पत्र जस्ता नयाँ कानूनहरू जारी गरिनेछ ।

स-साना कर्जाको माग पुरा गर्न ग्रामीण क्षेत्रमा लघुवित्त केन्द्रहरू विस्तार गर्न र त्यस्ता संस्थालाई थोक कर्जा उपलब्ध गराउन ग्रामीण स्वावलम्बन कोषमा आगामी वर्ष रु. १० करोड थप पूँजी उपलब्ध गराइनेछ । लघु वित्त सम्बन्धी कानून तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

सहकारी ऐन र संस्था दर्ता ऐन अर्न्तगत दर्ता भएका वित्तीय सहकारी संस्था एवं गैर-सरकारी संस्थाहरूको प्रभावकारी नियमन, निरीक्षण र सुपरीवेक्षण गर्ने निकाय स्थापना गरिनेछ ।

सार्वजनिक संस्थान सुधार

संचालन हुन नसक्ने भनी बन्द गरिएका सबै संस्थानहरूको लिक्विडेसन कार्य अधि बढाइनेछ । नोक्सानमा रहेका संस्थानहरूलाई पुनर्संरचना गर्न उच्चस्तरीय समिति गठन गरी अध्ययन गरिनेछ । अध्ययनबाट प्राप्त प्रतिवेदन अनुरूप संस्थान संचालन गर्ने वा बन्द गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

विगतका सरकारहरूले अन्तर्राष्ट्रिय मूल्यको आधारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य समायोजन नगरेकोले नेपाल आयल निगमको घाटा राष्ट्रले धान्नै नसकिने गरी बृद्धि भइरहेको छ । यस्तो मूल्य नियन्त्रणको नीतिले गरीब जनतालाई भन्दा सुविधासम्पन्न व्यक्तिहरूलाई बढी फाइदा पुगेको देखिन्छ । निगमका अधिकांश बस्तुहरू सुविधासम्पन्न व्यक्तिहरूले उपभोग गर्ने तर निगमको घाटा भने ती बस्तुको उपभोग गर्न नपाउने गरीब एवम् सर्वसाधारण जनताले व्यहोर्नु पर्ने स्थिति सिर्जना भएको छ । तसर्थ, पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यवृद्धिको भार न्यून आय भएका जनसमुदायमा कम पर्नेगरी सम्बद्ध पक्षबीच परामर्शका आधारमा मूल्य समायोजन गरिनेछ । साथै, पेट्रोलियम पदार्थको कारोवारमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराउन नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ ।

संचार र प्रविधि र संस्कृति

ग्रामीण तथा शहर आसपासका क्षेत्रमा दूरसंचार सेवा पुऱ्याउन १ हजार ६८ वटा पि.सि.ओ. हरू स्थापना तथा अति विकट ग्रामीण क्षेत्रहरूमा नेपाल टेलिकमबाट २ सय वटा टर्मिनलमार्फत भी-स्याट प्रविधिको टेलिफोन विस्तार गरिनेछ । दूर संचार सेवा नपुगेका प्रत्येक गाउँ विकास समितिमा कम्तिमा २ लाइन टेलिफोन उपलब्ध गराइनेछ । साथै नेपाल टेलिकममार्फत २५ जिल्लामा टेलिफोन वितरण गरिनेछ ।

लमही-कोहलपुर, लमही-तुलसीपुर र काठमाडौँदेखि तातोपानीसम्म अप्टिकल फाइबर केबुल जडान गरिनेछ ।

बनेपामा निर्माण भएको सूचनाप्रविधि पार्कभित्र संचालन हुने व्यवसायमा विशेष सहूलियत दिई निजी क्षेत्रको लगानी आकर्षित गरिनेछ । उक्त पार्कको संचालन र संभारको जिम्मेवारी निजी क्षेत्रलाई नै दिइनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार गरी सेवाग्राहीको लागत र समय कम गर्न विद्युतीय सुशासन गुरुयोजना ल्याइनेछ । हालको नागरिकता प्रमाणपत्रलाई राष्ट्रिय परिचय पत्रको रूपमा विकास गर्न पूर्वाधार विकासको कार्य शुरु गरिनेछ ।

भाषा, साहित्य, कला तथा नाट्यसंगीत क्षेत्रको प्रबर्द्धन र विकास गर्न नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको संगठन संरचनालाई पुनरावलोकन गरी विशिष्टकृत संगठनको रूपमा विकास गरिनेछ ।

पत्रकारिता क्षेत्रको व्यवसायिक विकासकालागि यस क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूलाई टेवा पुऱ्याउन नेपाल पत्रकार महासंघ लगायतका संस्थालाई न्यूनतम रूपमा अनुदानको व्यवस्था गरेको छु ।

पुरातात्विक महत्वका वस्तुहरूको संरक्षण गर्न र पर्यटन विकासमा योगदान पुऱ्याउने स्थल तथा सम्पदालाई नेपालको नक्सामा अंकित गर्ने कार्य गरिनेछ । राष्ट्रिय संस्कृति नीतिलाई परिमार्जन गर्नुका साथै संग्रहालय ऐन तर्जुमा गरिनेछ ।

राहत, पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण कार्यक्रम

सभामुख महोदय,

अहिले मुलुकमा देखापरेको शान्तिपूर्ण वातावरणको अवसरलाई उपयोग गरी द्वन्द्वबाट विस्थापित परिवारलाई आ-आफ्नो स्थानमा फर्कने व्यवस्था र भत्किएका संरचनाहरूको पुनर्निर्माण गर्नु परेको छ । यस कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिँदै साधन विनियोजन गरेको छु । यस कार्यमा निकै ठूलो धनराशी आवश्यक पर्ने हुँदा आन्तरिक स्रोतको अतिरिक्त वैदेशिक सहयोग समेत परिचालन गरिने छ ।

लोकतन्त्र स्थापनाकालागि जीवन बलिदान गर्ने सपूतहरू हाम्रा लागि उर्जा र प्रेरणाका स्रोत हुन् । शहीदहरूको सम्मान र तिनका परिवारको संरक्षण गर्न सरकार दृढ छ । यसै सन्दर्भमा शहीदका परिवारलाई जीवन-निर्वाह भत्ता स्वरुप मासिक रु. ३ हजार र छोराछोरीलाई स्नातकसम्म निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइएकोछ । शहीदका छोराछोरीलाई निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्ने निजी विद्यालयलाई धन्यवाद प्रकट गर्न चाहन्छु । यसैगरी, घाइते भै पूर्ण अंगभंग भएकाहरूलाई जीवन निर्वाहकालागि मासिक अशक्त भत्ता र आंशिक अंगभंग भएकाहरूलाई अशक्तताको अवस्था हेरी यथोचित आर्थिक सहायता प्रदान गरिनेछ । साथै, परिचय पत्रको व्यवस्था गरी शहीदका परिवारलाई सरकारी अस्पतालमा निःशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सुविधा उपलब्ध गराइने र शहीदहरूको सम्झनामा पार्क निर्माण गरिनेछ ।

जनआन्दोलनका घाइतेहरूको औषधोपचारार्थ पनि रकम विनियोजन गरिएको छ । यसबाट घाइतेहरूको उपचार एवम् आवश्यकतानुसार ट्विल चेर, वैशाखी, कृत्रिम अंग जस्ता साधनहरू उपलब्ध गराइनेछ ।

द्वन्द्वबाट विस्थापितहरूलाई सामान्य जीवनयापनमा फर्कनकालागि तत्काल राहत र आय आर्जनका काम शुरु गर्न प्रति परिवार रु. ५ हजार एकमुष्ट अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । यसका अतिरिक्त प्रति परिवार रु. १० हजारसम्मको कृषि कर्जा उपलब्ध गराई आगामी वर्षकालागि व्याजमा ४ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था गरेको छु ।

अहिले सरकार र नेकपा (माओवादी) बीच चलिरहेको वार्ता र सम्वादको सफलतापछि ठूलो संख्यामा उनीहरूलाई राज्यको मूल प्रवाहमा सम्मिलित गराउनु पर्ने हुन्छ । यसकालागि पुनर्स्थापना आय आर्जन एवम् रोजगारीका विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । सशस्त्र द्वन्द्वको क्रममा मारिएका परिवारका लागि राहत सहयोग एवम् कल्याणकारी कार्यक्रम ल्याइनेछ । यसकालागि अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग पनि जुटाइनेछ ।

ध्वस्त भएका जिल्ला सदरमुकामहरूको पुनर्निर्माणलाई तीव्र रुपमा अगाडी बढाइनेछ । यस क्रममा अछाम, म्याग्दी, अर्घाखाँची, पाल्पा, भोजपुर, सर्लाही, लगायतका जिल्ला सदरमुकामहरूको निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ । यसैगरी, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, गा.वि.स.भवन, पुल, दूर सञ्चार, विद्युत जस्ता भौतिक पूर्वाधारहरूको पुनर्निर्माण गरिनेछ । पुनर्स्थापना एवम् पुनर्निर्माण कार्यकालागि रु. १ अर्ब १० करोड विनियोजन गरेको छु ।

सरकारी सेवामा सुधार : नागरिकको अधिकार

सरकारी निकायका प्रमुखहरुलाई विभागीय प्रमुखको जिम्मेवारी दिँदा कार्य सम्पादन सम्भौता गर्ने निर्देशिका तयारी र अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । कार्य सम्पादनका आधारमा प्रोत्साहन दिन कार्य-सम्पादन प्रोत्साहन कोष संचालन सम्बन्धी निर्देशिका तयार गरिनेछ ।

मन्त्रालयस्तरमा हुने चिठीपत्र आदान प्रदान गर्ने कार्य विद्युतीय माध्यमबाट परीक्षणको रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसबाट कार्य सम्पादनमा सुधार आउने अपेक्षा गरिएको छ ।

निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु । यसबाट निजामती सेवाका कर्मचारीहरुलाई स्वदेश तथा विदेशमा अध्ययन तथा प्रशिक्षणको अवसर प्राप्त भई कार्यसम्पादनको स्तरमा सुधार आउने विश्वास लिएको छु । यसैगरी निजामती सेवामा वृत्ति विकासको अवसर बृद्धि गरी अझ बढी दक्ष र व्यवसायिक बनाउन आगामी बैशाख १ गतेदेखि एकीकृत निजामती सेवा लागू गर्ने गरी कानूनी र संस्थागत सुधार गरिनेछ ।

राष्ट्र सेवकहरुलाई मूल्यवृद्धिको आधारमा मंहगी भत्ता प्रदान गर्ने नीति अनुरूप २०६३ साल साउन १ गतेदेखि लागू हुने गरी १० प्रतिशत भत्ता दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।

श्रेणीविहीन परिचर एवम् सवारी चालकलाई प्रत्येक वर्षको भदौ महिनामा रु. १ हजार ५ सय एकमुष्ट बार्षिक पोशाक भत्ता दिने व्यवस्था गरेको छु । साविकमा पोशाक सुविधा पाइरहेकाले यस्तो सुविधाको फरक रकममात्र पाउनेछन् । यो सुविधा पाउने दुर्गम क्षेत्रका कर्मचारीहरुले प्रत्येक २ वर्षमा पाइरहेको पोशाक भत्ता पाउने छैनन् । सवारी चालकहरुका निमित्त सामुहिक रूपमा दुर्घटना बीमा गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

अनुत्पादक खर्च नियन्त्रण, पूँजीगत खर्च र उत्पादकत्व बृद्धि

विगत ४ वर्षमा बृद्धि भएको नेपाली सेनाको दरबन्दीलाई निश्चित संख्यामा कटौती नगरेसम्म सुरक्षा खर्चमा उल्लेखनीय कमी आउन सक्ने अवस्था छैन । तसर्थ, सुरक्षा निकायहरुको संख्यात्मक भन्दा गुणात्मक अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ । आगामी वर्ष नेपाली सेनामा रिक्त हुने पद स्वतः खारेज गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट दीर्घकालमा सुरक्षा खर्च घट्न जानेछ । यसले सुरक्षा निकायतर्फ बढ्दै गएको साधनको विनियोजनलाई नियन्त्रण गर्नेछ । यस्तो अवस्थामा पनि सुरक्षा निकायहरुको कुल खर्च चालु आर्थिक वर्षको भन्दा कम गरी प्रस्ताव गरेको छु ।

राजदरवारतर्फ चालु आर्थिक वर्षमा विभिन्न शीर्षकमा विनियोजन भएको रु. ४० करोड ५० लाख र थप निकास रु. ३४ करोड ४९ लाख समेत गरी रु. ७४ करोड ९९ लाख पुगेको थियो । आगामी वर्ष रु. २९ करोड ९७ लाख विनियोजन गरेको छु । यो रकम शुरु विनियोजनको ४५.८ प्रतिशतले र कुल खर्चको ७०.७ प्रतिशतले कम छ ।

सरकारी आय-व्ययलाई आर्थिक बृद्धि अनुकूल बनाई वित्त सन्तुलन कायम गर्न सरकार आफैँ अनुशासनमा बस्न जरुरी छ । यसकालागि वित्तीय पारदर्शिता कानून बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । यसैगरी, सार्वजनिक खरीदलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र

प्रतिफलयुक्त बनाउन सार्वजनिक खरीद सम्बन्धी कानून २०६३ असोजभित्र ल्याइनेछ।

सिंहदरवारभित्र स्थापना हुने केन्द्रीय निकायहरूको पुनःनिर्माणको कार्य भवन निर्माण तथा संभार डिभिजनमार्फत गर्ने व्यवस्था मिलाई सिंहदरवार पुनःनिर्माण आयोजना खारेज गरिनेछ।

नेपाल सरकार र दातृसमुदायबीच वैदेशिक सहयोग सम्बन्धी नीति तय गर्न नियमितरूपमा हुने गरेको नेपाल विकास मन्चको बैठक आगामी असोज महिनामा आयोजना गरिनेछ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनकालागि प्रत्येक मन्त्रालयस्तरमा माननीय मन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रत्येक महिनाको ७ गते अनिवार्यरूपमा प्रगति समीक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ। साथै, प्रत्येक दुई महिनामा एकपटक अर्थ मन्त्रालयमा सचिवहरूको सहभागितामा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ।

सभामुख महोदय,

मैले माथि उल्लेख गरेका बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता हासिल गर्नकालागि कूल खर्च रु. १ खर्ब ४३ अर्ब ९१ करोड २३ लाख विनियोजन गरेको छु। कूल खर्च मध्ये चालु खर्च रु. ८३ अर्ब ७६ करोड ७८ लाख ६१ हजार, पूंजीगत खर्च रु. ४४ अर्ब ९७ करोड ६४ लाख १२ हजार र साँवा भुक्तानी रु. १५ अर्ब १६ करोड ८० लाख २७ हजार हुने अनुमान छ। यो व्यय अनुमान आर्थिक वर्ष २०६२/६३ को संशोधित अनुमानको तुलनामा चालु खर्च २१.३ प्रतिशतले, पूंजीगत खर्च ५६.२ प्रतिशतले, ऋणको साँवा भुक्तानी खर्च ६.८ प्रतिशतले र कूल खर्च २८.४ प्रतिशतले बढी छ।

कूल खर्च अनुमानमध्ये साधारण प्रशासनतर्फ रु. ७९ अर्ब ६३ करोड ५३ लाख ४२ हजार र विकास कार्यक्रमतर्फ रु. ६४ अर्ब २७ करोड ६९ लाख ५८ हजार विनियोजन गरेको छु।

आगामी वर्ष अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोततर्फ राजश्वको वर्तमान स्रोतबाट रु. ८० अर्ब ८२ करोड ४५ लाख ११ हजार, वैदेशिक सहायता परिचालनअर्न्तगत अनुदानबाट रु. २३ अर्ब ७२ करोड ८६ लाख र वैदेशिक ऋणबाट रु. १६ अर्ब ९० करोड ७९ लाख व्यहोरिने भई रु. २२ अर्ब ४५ करोड १२ लाख ८९ हजार न्यून हुन जानेछ।

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को बजेट तर्जुमा गर्दा मध्यमकालीन खर्च संरचनाको आधारमा पहिलो प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रम तथा आयोजनाको लागि बजेटको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु। कूल बजेटको ८६.९ प्रतिशत रकम पहिलो प्राथमिकताकालागि विनियोजन प्रस्ताव गरेको छु।

अब म, आर्थिक वर्ष २०६३/६४ मा दशौं योजनाको चार प्रमुख रणनीति र साधारण प्रशासनकालागि गरेका कूल खर्च अनुमानबारे उल्लेख गर्दछु।

- उच्च, दिगो तथा फराकिलो आर्थिक वृद्धिको लक्ष्य कार्यान्वयनतर्फ रु. २१ अर्ब ८८ करोड ३४ लाख ६६ हजार,

- सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकासतर्फ रु २९ अर्ब ४९ करोड ३७ लाख ३३ हजार,
- लक्षित कार्यक्रमतर्फ रु. ४ अर्ब ५० करोड २१ लाख २७ हजार,
- सुशासनतर्फ रु. ८ अर्ब ३९ करोड ७६ लाख ३२ हजार, र
- साधारण प्रशासनतर्फ रु. ७९ अर्ब ६३ करोड ५३ लाख ४२ हजार ।

राजस्व नीति तथा कार्यक्रम

सभामुख महोदय,

राजस्व सम्बन्धी नीति तर्जुमा गर्दा मुख्यतया करको आधार विस्तार गर्ने, आर्थिक दुरावस्थाबाट गुञ्जिरहेका उद्योगहरूको पुनर्स्थापनाका निमित्त निश्चितस्तरको सुविधा र सहूलियत प्रदान गर्ने, लगानीको वातावरणमा सुधार गर्ने तथा राजस्व प्रशासनको प्रभावकारिता र सक्षमतामा वृद्धि गर्नेतर्फ केन्द्रित गरिएको छ । यसैगरी, राजस्व परामर्श समितिले दिएका सुझावहरू, राजस्व प्रशासन संगठनात्मक संरचना सुधार सुझाव कार्यदलको प्रतिवेदनमा उल्लिखित सुझावहरू र विश्व व्यापार संगठन लगायत विभिन्न द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय सन्धि-सम्झौतामा नेपालले जनाएको प्रतिवद्धतालाई आधार लिइएको छ ।

राजस्व परामर्श समितिको वर्तमान संरचनालाई पुनर्गठन गरी यसको प्रभावकारितामा वृद्धि गरिनेछ । राजस्व कार्यालयहरूको संस्थागत क्षमता र व्यवसायिक दक्षतामा अभिवृद्धि गर्न आधारभूत सेवा तथा मानव संशाधन विकासमा जोड दिइनेछ ।

विश्व व्यापार संगठनसँग नेपाल सरकारले गरेको प्रतिवद्धता अनुरूप मार्बल तथा मार्बल चिप्स, ग्रेनाइट, हाइड्रोलिक ब्रेक फ्ल्युड, केमिकल वेष्ट, विज्ञापन सामाग्री, ट्रान्समिसन उपकरण, विजुलीका स्वीच, प्लग, सकेट आदि वस्तुहरूमा भन्सार महसुल दर घटाइएको छ । यसबाट न्यून हुन जाने राजस्व पूर्तिकालागि केही वस्तुहरूमा अन्तःशुल्क लाग्ने गरी समायोजन गरिएको छ । त्यस्तै, उच्च आय भएका वर्गले प्रयोग गर्ने आयातित प्याक फुड, तयारी खाद्य वस्तु, मार्बल लगायतका केही वस्तुहरूमा अन्तःशुल्क लगाउने प्रस्ताव गरेको छ ।

गत २०६२ माघ महिनामा भन्सारका दरहरूमा गरिएको हेरफेरले मुलुकको उद्योग-व्यापारको क्षेत्र एवम् राजस्व संकलनमा परेको नकारात्मक असरलाई न्यून गर्न मेलामाइनका भाडाकुँडा, प्रशाधन सामग्रीहरू, एयरकण्डीसन मेशिन, ड्राइक्लिनर मेशिन, सवारी साधनका पार्टपूजाहरू लगायतका ४० भन्दा बढी वस्तुहरूको भन्सार दरमा वृद्धि गरेको छ ।

स्वदेशी उद्योगहरूको प्रवर्धनमा सघाउ पुऱ्याउन तयारी पोशाक, चाउचाउ तथा म्याक्रोनी, स्टीलका भाडाकुँडा आदि तयारी वस्तुहरूको भन्सार महसुल दरमा केही वृद्धि गरिएको छ ।

मदिरा, वियर र चुरोट उद्योगहरूलाई लाग्ने आयकर दरमा ५ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ ।

वण्डेड वेयर हाउस तथा पासबुक सुविधामा कच्चा पदार्थ पैठारी गर्ने निकासीमूलक उद्योगहरूले जनआन्दोलनको कारणबाट म्यादभित्र निकासी गर्न नसकेको अवस्थामा बैङ्क ग्यारेण्टी वा नगद धरौटी फुकुवा गर्ने म्याद थप गरिएको छ ।

भन्सार प्रशासनमा लागू गरिएको स्वचालित भन्सार सूचना प्रणाली (ASYCUDA) को पूर्ण कार्यान्वयन गर्न यस प्रणालीलाई आगामी वर्ष थप २ भन्सार विन्दुमा विस्तार गरिनेछ । स्वचालित भन्सार सूचना प्रणाली सञ्चालन भएका भन्सार कार्यालयहरूमा जोखिम व्यवस्थापनमा आधारित छनौट मोड्यूल र एजेण्ट मोड्यूल समेत थप गरिनेछ । यसलाई अर्थमन्त्रालयमा स्थापित केन्द्रिय अनुगमन इकाईसँग आवद्ध गरिनेछ ।

भन्सार मूल्यांकन पद्धतिमा सुधार गर्न न्यून विजकीकरण भएका वस्तु खरीद गर्ने गराउने व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाइनेछ । यसैगरी, छनौटमा परेका फर्म तथा मालवस्तुको जाँचपासपछिको परीक्षण ६० दिनभित्र सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

स्वदेशी उद्योगहरूले पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थमा एक तह मुनिको दरवन्दी कायम गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिएको छ ।

डिजिटल प्रविधिमा आधारित चलचित्र निर्माणलाई प्रोत्साहन दिन यस्तो निर्माणमा संलग्न कम्पनी तथा चलचित्र प्रदर्शकले पैठारी गर्ने डिजिटल उपकरणहरूमा पनि चलचित्र विकास बोर्डको सिफारिशमा भन्सार छुटको सुविधा दिने गरी थप व्यवस्था मिलाएको छ ।

न्यून आय भएका जनताको पहुँच बैकल्पिक उर्जा प्रविधिसम्म पुऱ्याउन बैकल्पिक उर्जा केन्द्रको सिफारिशमा पैठारी गरिने उपकरण र सामानमा मूल्य अभिवृद्धिकर तथा भन्सार छुटको सुविधा यथावत राखेको छ । यसैगरी, बैकल्पिक उर्जा केन्द्रको सिफारिशमा यस्तो प्रविधिमा प्रयोग हुने ब्याट्री उत्पादन गर्ने स्वदेशी उद्योगहरूलाई आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थको पैठारीमा समेत सो सुविधा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाएको छ ।

काठमाण्डौ उपत्यकालाई प्रदूषणरहित बनाउन १५ वर्ष पुराना कार, जीप, बस, भ्यान तथा ट्रकहरूका सवारीधनीहरूले स्वेच्छाले आफ्नो सवारीसाधन दर्ता खारेज गरी उपत्यका बाहिर संचालन गर्न चाहेमा सवारीधनीहरूलाई सोको सट्टा यूरो-मापदण्डको नयाँ सवारी साधन काठमाण्डौ उपत्यकामा संचालन गर्न पैठारी गरेमा त्यस्ता सवारी साधनमा लाग्ने भन्सार महशूलमा ३३ प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था गरेको छ ।

आ.ब. २०६१/६२ अगाडिसम्मका विभिन्न कर कार्यालयहरू तथा आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूबाट निर्धारण भई असूल उपर हुन नसकेका कर राजस्व र सोही अवधिको अन्य सरकारी बाँकी बक्यौता रकम समेत असूल उत्र गर्ने प्रयोजनकालागि एक अधिकारसम्पन्न उच्चस्तरीय बक्यौता फछ्यौट आयोग गठन गरिनेछ । आ.ब. २०६१/६२ सम्म विवरण पेश भई विवादित रहेका विवरण तथा कर फछ्यौट हुन नसकेका विवरणहरूको कर फछ्यौट गर्नकालागि कर फछ्यौट समिति गठन गरिनेछ ।

विभिन्न कारणले आयकर नतिरेका निजी विद्यालयहरूले २०६३ पुस मसान्तभित्रमा स्वीकृत लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गरी २०६१/६२ सम्मको विवरण पेश गरेमा सोमा लाग्ने जरिवाना र शुल्क मिनाहा दिने व्यवस्था मिलाएको छ ।

अन्तः शुल्क प्रशासनलाई अझ बढी सुदृढ एवम् प्रभावकारी बनाउन वर्तमान संगठनात्मक संरचनालाई पुनरावलोकन गरी सुधार गरिनेछ ।

स्वास्थ्यको दृष्टिकोणबाट हानिकारक रहेका चुरोट, मदिरा, वियर, कत्या, पानपराग जस्ता बस्तुहरूमा लगाईदै आएको अन्तशुल्कमा सामान्य बृद्धि गरिएको छ ।

कर विवरण जुनसुकै आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा बुझाउन पाउने व्यवस्था मिलाएको छु । करदाता सेवालाई अझबढी प्रभावकारी बनाउन कर व्यवस्था र सो सम्बन्धी सूचनाका बारेमा टेली-आवाज सम्प्रेषण सेवा (Voice Message Service) को माध्यमबाट सूचना दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसैगरी, विभिन्न आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरूमा लागू गरिएको कार्यगत प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

गैरकर राजस्वका दरहरू पुनरावलोकन गर्दै नियमित अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

पत्रकार जगतले लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा खेलेको भूमिकाको उच्च मूल्यांकन गर्दै पत्रपत्रिकाले “ हुलाक दर्ता समाचार पत्रपत्रिका” अन्तर्गत तिर्दै आएको आन्तरिक हुलाक महसुल दरमा ५० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था मिलाएको छु । एफ.एम. रेडियोहरूमा लागिआएको रोयल्टीमा ५० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्था गरेको छु ।

राजस्व चुहावटका क्षेत्रहरूको पहिचान गरी प्रभावकारी नियन्त्रण व्यवस्था कायम गर्न जोखिम व्यवस्थापन पद्धतिको विकासमा जोड दिइनेछ । साथै, राजस्व अनुसन्धान विभागको अनुसन्धान क्षमतामा विकास गरिनेछ । मन्त्रालयमा स्थापित अनुगमन इकाईलाई अधिकार सम्पन्न गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण कार्यमा सशक्त बनाइनेछ ।

राजस्व प्रशासनमा कार्यरत जनशक्तिको कार्य उत्प्रेरणामा अभिवृद्धि गर्न छानिएका केही कार्यालयहरूमा परीक्षणको रूपमा कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन पद्धती लागू गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

राजस्वका नीतिमा गरिएको सुधार, करका दरहरूमा गरिएको परिवर्तन र प्रशासनिक सुधारबाट रु. ४ अर्ब ५५ करोड १२ लाख ८९ हजार राजस्व परिचालन हुन गई खुद रु. १७ अर्ब ९० करोड न्यून हुन जानेछ ।

व्यय विवरण अनुसार न्यून हुन जाने रु. १७ अर्ब ९० करोड आन्तरिक ऋणबाट उठाइने व्यवस्था गरिएको छ ।

सभामुख महोदय,

मैले माथि प्रस्तुत गरेका बजेटका नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनबाट अर्थतन्त्रको पुनर्निर्माण हुन गई उच्च तथा दिगो आर्थिक बृद्धिकालागि आधारशिला तयार हुने, लगानी बढ्न जाने, ग्रामीण लगानीमा बृद्धि भई गरीब तथा विपन्न वर्गको साधनमा पहुँच तथा रोजगारी बढ्ने अपेक्षा गरेको छु । साथै, बजेटले लिएका नीतिहरूको कार्यान्वयनबाट खस्किएको आर्थिक परिसूचकहरू सकारात्मक हुन गई समष्टिगत आर्थिक सन्तुलन कायम गर्न सघाउ पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

आगामी आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर तथा मुल्यस्फीति बारे मैले शुरुमै प्रक्षेपण गरिसकेको छु । आगामी वर्ष संकुचित मुद्रा प्रदाय १२.५ प्रतिशत र विस्तृत मुद्रा प्रदाय १४.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ ।

आर्थिक वर्ष २०६१/६२ को यथार्थ, २०६२/६३ को संशोधित तथा अर्थिक वर्ष २०६३/६४ को अनुमानित आय-व्ययको विवरण अनुसूचीहरूमा प्रस्तुत गरिएकोछ । दातृ-समुदाय एवं अन्तर्राष्ट्रिय गैर-सरकारी संस्थाहरूबाट नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने प्राविधिक सहायता सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण छुट्टै प्रस्तुत गरिएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले सरकारको वित्त नीतिसंग समन्वय राखी मौद्रिक नीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ ।

आगामी आर्थिक वर्षको आय-व्ययको विवरण तर्जुमा गर्ने क्रममा विभिन्न माध्यमबाट सहयोग पुऱ्याउनु हुने प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाका माननीय सदस्यहरू, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ लगायतका विभिन्न औद्योगिक तथा व्यावसायिक संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू, पेशाविद्हरू र नागरिकहरूप्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीबाट हालै सम्पन्न भएको भारत भ्रमणबाट द्विपक्षीय आपसी हित र नेपालको सामाजिक-आर्थिक विकासमा थप योगदान पुग्ने विश्वास लिएको छु । भारत सरकारले नेपाल सरकारप्रति देखाएको सम्मान र विकासप्रतिको उच्च चासोप्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

नेपालको सामाजिक-आर्थिक विकासका प्रयासमा निरन्तर सहयोग पुऱ्याउँदै आएका मित्रराष्ट्र एवं दातृ समुदायप्रति नेपाल सरकारको तर्फबाट म हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । साथै, आगामी दिनमा समेत नेपालको विकासकालागि मित्रराष्ट्र एवम् दातृसमुदायबाट निरन्तररूपमा सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गरेको छु ।

सम्माननीय सभामुख महोदय,

प्रतिनिधिसभाका माननीय सदस्यहरू, राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, विभिन्न संघ संगठन तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरूबाट जनताका आवश्यकताहरूबारे उठाइएका मागहरूलाई यथाशक्य सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेको छु । तथापि, साधनको कमीले अर्थमन्त्रीको हैसियतले मैले इच्छा गर्दागर्दै पनि माननीय सांसद मित्रहरू एवम् अन्य समुदायबाट मुखरित भएका जनताका जल्दा-बल्दा कतिपय मागलाई समेट्न नसकी गह्रौं हृदयका साथ यो बजेट तर्जुमा गरेको छु । साधनको अभाव लगायतका कारणले सम्बोधन गर्न नसकेका पक्षहरूप्रति दुःख व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा, मैले यस बजेटको कार्यान्वयनबाट जनआन्दोलनमार्फत मुखरित जनआकांक्षालाई मूर्तरूप दिदै समतामूलक अर्थतन्त्रको माध्यमबाट नयाँ समावेशी नेपालको निर्माणको आधारशीला तयार पार्नेतर्फ केही न केही योगदान पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । यसको सफल कार्यान्वयनकालागि सम्पूर्ण नेपाली जनताबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु ।

जय नेपाल ।

Annexes

आय व्ययको विवरण

अनुसूची १

(रु हजारमा)

विवरण	आ.ब. २०६१/६२ को यथार्थ	आ.ब. २०६२/६३ को संशोधित अनुमान	आ.ब. २०६३/६४ को जम्मा अनुमान
राजस्व	७०,१२,२७,४२	७३,५०,००,००	८५,३७,५८,००
कर राजस्व	५४,१०,४७,७९	५९,९६,३४,००	६९,९३,१५,००
वर्तमान स्रोतबाट			६६,२९,८२,०९
कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट			३,६३,३२,९१
गैह्र कर राजस्व	१४,७७,०२,८४	१३,०१,४४,००	१४,५३,४३,००
वर्तमान स्रोतबाट			१३,६१,६३,०२
कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट			९१,७९,९८
सांवा फिर्ता प्राप्ती	१,२४,७६,७९	५२,२२,००	९१,००,००
कूल खर्च	१,०२,५६,०४,७१	१,१२,०७,४७,००	१,४३,९१,२३,००
चालु खर्च	६१,६८,६४,३३	६९,०६,६९,५८	८३,७६,७८,६१
पूँजीगत खर्च	२७,३४,०७,१९	२८,८०,२१,९१	४४,९७,६४,१२
सांवा भुक्तानी	१३,५३,३३,१९	१४,२०,५५,५१	१५,१६,८०,२७
वैदेशिक अनुदान अधिको बचत (+) न्यून (-)	-३२,४३,७७,२९	-३८,५७,४७,००	-५८,५३,६५,००
वैदेशिक सहायता (अनुदान)	१४,३९,११,७०	१३,८०,७९,००	२३,७२,८६,००
द्विपक्षीय	९,१०,४३,१८	८,०८,७३,६१	१३,४५,११,९४
बहुपक्षीय	५,२८,६८,५२	५,७२,०५,३९	१०,२७,७४,०६
वैदेशिक अनुदान पछिको बचत (+) न्यून (-)	-१८,०४,६५,५९	-२४,७६,६८,००	-३४,८०,७९,००
न्यून पूर्ति गर्ने स्रोतहरू			
वैदेशिक सहायता (ऋण)	९,२६,६१,२९	९,४१,६६,००	१६,९०,७९,००
द्विपक्षीय	१२,६४,६२	६,५१,७४	२,६५,५०,००
बहुपक्षीय	९,१३,९६,६७	९,३५,१४,२६	१४,२५,२९,००
आन्तरिक ऋण	८,९३,८१,००	११,८५,००,००	१७,९०,००,००
नगद मौज्जातमा परिवर्तन (+बचत) (-न्यून)	१५,७६,७०	-३,५०,०२,००	

राजश्व अनुमान
आर्थिक वर्ष २०६३/६४

अनुसूची-२
(रु. हजारमा)

संकेत संख्या	शिर्षक	वर्तमान स्रोतबाट	कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट	जम्मा
१.१.०१.००	वैदेशिक ब्यापारमा आधारित वस्तुगत कर	१७,५६,९७,००	७५,८३,००	१८,३२,८०,००
१.१.०१.१०	पैठारी महसुल	१३,५८,८७,००	७५,८३,००	१४,३४,७०,००
१.१.०१.३०	भारतीय अन्तःशुल्क फिर्ता	२,६४,००,००	०	२,६४,००,००
१.१.०१.४०	निकासी महसुल	७०,००,००	०	७०,००,००
१.१.०१.६०	भन्सारको अन्य आय	९,००,००	०	९,००,००
१.१.०१.७०	कृषि सुधार शुल्क	५५,००,००	०	५५,००,००
१.१.०१.९०	अन्य आय	१०,००	०	१०,००
१.१.०२.००	बस्तु तथा सेवामा आधारित आन्तरिक वस्तुगत कर	३३,१३,८६,९८	१,८७,१८,०२	३५,०१,०५,००
१.१.०२.१०	मूल्य अभिवृद्धि कर	२५,३९,८०,३४	१,०२,४९,६६	२६,४२,३०,००
१.१.०२.११	उत्पादन	३,०१,६७,३१	११,७५,००	३,१३,४२,३१
१.१.०२.१२	पैठारी	१५,७४,०४,८३	६६,०५,१७	१६,४०,१०,००
१.१.०२.१३	बित्री वितरण	१,६५,४४,४०	४,९३,८१	१,७०,३८,२१
१.१.०२.१४	ठेक्का तथा परामर्श	१,३९,९५,७८	६,५४,९२	१,४६,५०,७०
१.१.०२.१५	पर्यटन व्यवसाय	५५,३९,७४	१,८८,०५	५७,२७,७९
१.१.०२.१९	अन्य सेवा	३,०३,२८,२८	११,३२,७९	३,१४,६०,९९
१.१.०२.२०	अन्त शुल्क	७,७४,०६,६४	८४,६८,३६	८,५८,७५,००
१.१.०२.२१	चुरोट	२,८२,३४,३१	२२,१९,५२	३,०४,५३,८३
१.१.०२.२२	विडी	३४,०९	१,०७	३५,१६
१.१.०२.२३	मदिरा	१,५७,६१,९७	२५,५९,५३	१,८३,२१,५०
१.१.०२.२५	वियर	१,३२,१०,६७	१६,७८,०६	१,४८,८८,७३
१.१.०२.२६	अन्य औद्योगिक उत्पादन	३१,१७,२५	४,७७,४३	३५,९४,६८
१.१.०२.२७	पैठारी अन्तशुल्क	१,७०,४८,३५	२,३२,७५	१,७२,८१,१०
१.१.०२.२८	वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क	०	५,००,००	५,००,००
१.१.०२.२९	स्वास्थ्य सेवा	०	८,००,००	८,००,००
	अप्रत्यक्ष कर जम्मा	५०,७०,८३,९८	२,६३,०१,०२	५३,३३,८५,००
१.१.०३.००	आयकर	११,७२,८८,११	९५,३१,८९	१२,६८,२०,००
१.१.०३.१०	संस्थागत आयकर	८,२५,००,२६	७१,४८,७४	८,९६,४९,००
१.१.०३.११	सरकारी प्रतिष्ठानहरू	१,४५,१४,४०	१३,१०,६०	१,५८,२५,००
१.१.०३.१२	पब्लिक लिमिटेड कम्पनीहरू	२,४०,३५,७६	३३,६०,२४	२,७३,९६,००
१.१.०३.१३	प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीहरू	१,९६,४७,८०	६,१२,२०	२,०२,६०,००
१.१.०३.१४	व्यक्तिगत वा एकलौटी फर्म	२,२९,१४,८३	१८,०१,१७	२,४७,१६,००
१.१.०३.१९	अन्य निकाय	१३,८७,४७	६४,५३	१४,५२,००
१.१.०३.२०	पारिश्रमिक आयकर	१,७९,४९,२५	१३,९०,७५	१,९३,४०,००
१.१.०३.२१	पारिश्रमिक	१,७९,४९,२५	१३,९०,७५	१,९३,४०,००
१.१.०३.५०	लगानीमा आयकर	१,६६,३५,६०	९,९२,४०	१,७६,२८,००
१.१.०३.५१	बहाल	४९,५७,२०	६,४६,८०	५६,०४,००
१.१.०३.५२	व्याज	९४,६२,६४	२,१५,०६	९६,७७,७०
१.१.०३.५३	पूजीगत लाभ	८२,१७	५,९८	८८,१५
१.१.०३.५४	लाभांश	२१,२४,४१	१,२३,१६	२२,४७,५७
१.१.०३.५९	लगानीको अन्य आय	९,१८	१,४०	१०,५८
१.१.०३.६०	आकस्मिक लाभ कर	९६,४०	०	९६,४०
१.१.०३.९०	अन्य	१,०६,६०	०	१,०६,६०
१.१.०४.००	घर जग्गा तथा अन्य सम्पत्तीमा लागने कर	३,८६,१०,००	५,००,००	३,९१,१०,००

संकेत संख्या	शिर्षक	वर्तमान स्रोतबाट	कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट	जम्मा
१.१.०४.३०	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन	२,९०,५०,००	०	२,९०,५०,००
१.१.०४.५०	सवारी साधन कर	९५,६०,००	५,००,००	१,००,६०,००
	प्रत्यक्ष कर जम्मा	१५,५८,९८,११	१,००,३१,८९	१६,५९,३०,००
	कर राजश्व जम्मा	६६,२९,८२,०९	३,६३,३२,९१	६९,९३,१५,००
१.१.०५.००	दस्तुर तथा शुल्क	४,०९,६१,७५	२,८१,२५	४,१२,४३,००
१.१.०५.१०	फर्म रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१२,१८,७५	२,८१,२५	१५,००,००
१.१.०५.२०	एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	४०,००	०	४०,००
१.१.०५.३०	हात हतियार रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३३,००	०	३३,००
१.१.०५.४०	यातायात सम्बन्धी दस्तुर	७२,००,००	०	७२,००,००
१.१.०५.४१	सवारी इजाजत दस्तुर	३१,००,००	०	३१,००,००
१.१.०५.४२	सडक सुधार दस्तुर	२५,५०,००	०	२५,५०,००
१.१.०५.४३	शहरी सडक निर्माण तथा संभार दस्तुर	१५,५०,००	०	१५,५०,००
१.१.०५.५०	निकासी पैठारी इजाजत दस्तुर	२,६०,००	०	२,६०,००
१.१.०५.६०	परीक्षा दस्तुर	९,००,००	०	९,००,००
१.१.०५.७०	पासपोर्ट दस्तुर	१,९६,००,००	०	१,९६,००,००
१.१.०५.८०	पर्यटन शुल्क	७८,१०,००	०	७८,१०,००
१.१.०५.८१	भिसा शुल्क	६०,००,००	०	६०,००,००
१.१.०५.८२	पर्वतारोहण तथा ट्रेकिङ शुल्क	१८,००,००	०	१८,००,००
१.१.०५.८३	अन्य शुल्क	१०,००	०	१०,००
१.१.०५.९०	अन्य प्रशासनिक शुल्क	३९,००,००	०	३९,००,००
१.१.०५.९५	टेलिफोन स्वामित्व तथा सेवा शुल्क	२०,००,००	०	२०,००,००
१.१.०५.९९	अन्य प्रशासनिक दस्तुर	१९,००,००	०	१९,००,००
१.१.०६.००	दण्ड, जरिवाना र जफत	१९,५०,००	४०,००,००	५९,५०,००
१.१.०६.१०	न्यायीक दस्तुर, दण्ड, जरिवाना र जफत	१५,००,००	४०,००,००	५५,००,००
१.१.०६.२०	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	४,५०,००	०	४,५०,००
१.१.०७.००	सरकारी सम्पत्ति, सेवा तथा बस्तुहरूको बिक्री तथा भाडाबाट प्राप्त आय	१,२९,०१,२७	८,९८,७३	१,३८,००,००
१.१.०७.१०	जलस्रोत क्षेत्रको आय	७०,००	०	७०,००
१.१.०७.११	पिउने पानी	६०,००	०	६०,००
१.१.०७.१२	सिंचाइ	८,००	०	८,००
१.१.०७.१३	विद्युत	२,००	०	२,००
१.१.०७.२०	हुलाक क्षेत्रको आय	२६,५१,२७	८,९८,७३	३५,५०,००
१.१.०७.३०	खाद्य कृषि क्षेत्रको आय	७,८०,००	०	७,८०,००
१.१.०७.४०	शिक्षा क्षेत्रको आय	१९,५०,००	०	१९,५०,००
१.१.०७.५०	वन क्षेत्रको आय	४७,००,००	०	४७,००,००
१.१.०७.६०	यातायात क्षेत्रको आय	१५,५०,००	०	१५,५०,००
१.१.०७.७०	सरकारी क्षेत्रको अन्य आय	१२,००,००	०	१२,००,००
१.१.०८.००	लाभांश	३,९६,००,००	०	३,९६,००,००
१.१.०८.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	२,१९,९०,००	०	२,१९,९०,००
१.१.०८.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	३०,००	०	३०,००
१.१.०८.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	२,७०,००	०	२,७०,००
१.१.०८.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	१,७३,००,००	०	१,७३,००,००
१.१.०८.५०	अन्य	१०,००	०	१०,००

संकेत संख्या	शिरषक	वर्तमान स्रोतबाट	कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट	जम्मा
१.१.०९.००	ब्याज	९२,५०,००	०	९२,५०,००
१.१.०९.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	४,५०,००	०	४,५०,००
१.१.०९.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	२,००	०	२,००
१.१.०९.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	१०,००,००	०	१०,००,००
१.१.०९.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	७७,१०,००	०	७७,१०,००
१.१.०९.५०	अन्य	८८,००	०	८८,००
१.१.१०.००	रोयल्टी र सरकारी सम्पत्ति बिक्री	२,९५,००,००	४०,००,००	३,३५,००,००
१.१.१०.१०	रोयल्टी	१,३१,००,००	०	१,३१,००,००
१.१.१०.११	खानी रोयल्टी	५,००,००	०	५,००,००
१.१.१०.१२	जलस्रोत सम्बन्धी रोयल्टी	८१,००,००	०	८१,००,००
१.१.१०.१३	क्यासिनो रोयल्टी	१०,००,००	०	१०,००,००
१.१.१०.१९	अन्य रोयल्टी	३५,००,००	०	३५,००,००
१.१.१०.२०	बिक्री	१,६४,००,००	४०,००,००	२,०४,००,००
१.१.१०.२१	सरकारी घर जग्गा बिक्री	१,५७,८०,००	४०,००,००	१,९७,८०,००
१.१.१०.२२	सरकारी सामान बिक्री	१,२०,००	०	१,२०,००
१.१.१०.२३	अन्य बिक्री	५,००,००	०	५,००,००
१.१.१२.००	दातव्य तथा उपहार र विविध आय	२०,००,००	०	२०,००,००
१.१.१२.१०	दातव्य तथा उपहार	१०,००	०	१०,००
१.१.१२.२०	विविध आय	१९,९०,००	०	१९,९०,००
गैह कर राजश्व जम्मा		१३,६१,६३,०२	९१,७९,९८	१४,५३,४३,००
१.१.११.००	सांवा फिर्ता	९१,००,००	०	९१,००,००
१.१.११.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	३,००,००	०	३,००,००
१.१.११.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	३०,००	०	३०,००
१.१.११.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	१०,००,००	०	१०,००,००
१.१.११.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	७७,६०,००	०	७७,६०,००
१.१.११.५०	अन्य	१०,००	०	१०,००
सांवा फिर्ता प्राप्ती		९१,००,००	०	९१,००,००
राजश्व जम्मा		८०,८२,४५,११	४,५५,१२,८९	८५,३७,५८,००

आय व्ययको विवरण

अनुसूची १ क

(रु हजारमा)

विवरण	आ.ब. २०६१/६२ को यथार्थ	आ.ब. २०६२/६३ को संशोधित अनुमान	आ.ब. २०६३/६४ को अनुमान
कूल आय	८४,५१,३९,१२	८७,३०,७९,००	१,०९,१०,४४,००
राजस्व	७०,१२,२७,४२	७३,५०,००,००	८५,३७,५८,००
कर राजस्व	५४,१०,४७,७९	५९,९६,३४,००	६९,९३,१५,००
वर्तमान स्रोतबाट			६६,२९,८२,०९
कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट			३,६३,३२,९१
गैह्र कर राजस्व	१४,७७,०२,८४	१३,०१,४४,००	१४,५३,४३,००
वर्तमान स्रोतबाट			१३,६१,६३,०२
कर परिवर्तन तथा प्रशासनिक सुधारबाट			९१,७९,९८
सांवा फिर्ता प्राप्ती	१,२४,७६,७९	५२,२२,००	९१,००,००
वैदेशिक सहायता (अनुदान)	१४,३९,११,७०	१३,८०,७९,००	२३,७२,८६,००
द्विपक्षीय	९,१०,४३,१८	८,०८,७३,६१	१३,४५,११,९४
बहुपक्षीय	५,२८,६८,५२	५,७२,०५,३९	१०,२७,७४,०६
कूल खर्च	१,०२,५६,०४,७१	१,१२,०७,४७,००	१,४३,९१,२३,००
चालु खर्च	६१,६८,६४,३३	६९,०६,६९,५८	८३,७६,७८,६१
पूँजीगत खर्च	२७,३४,०७,१९	२८,८०,२१,९१	४४,९७,६४,१२
सांवा भुक्तानी	१३,५३,३३,१९	१४,२०,५५,५१	१५,१६,८०,२७
बचत (+) न्यून (-)	-१८,०४,६५,५९	-२४,७६,६८,००	-३४,८०,७९,००
न्यून पूर्ति गर्ने स्रोतहरू			
वैदेशिक सहायता (ऋण)	९,२६,६१,२९	९,४१,६६,००	१६,९०,७९,००
द्विपक्षीय	१२,६४,६२	६,५१,७४	२,६५,५०,००
बहुपक्षीय	९,१३,९६,६७	९,३५,१४,२६	१४,२५,२९,००
आन्तरिक ऋण	८,९३,८१,००	११,८५,००,००	१७,९०,००,००
नगद मौज्जातमा परिवर्तन (+बचत) (-न्यून)	१५,७६,७०	-३,५०,०२,००	

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को
व्यय अनुमानको सारांश

अनुसूची-३
(रु.हजारमा)

विवरण	२०६१/६२ को यथार्थ खर्च	२०६२/६३ को संशोधित अनुमान	२०६३/६४ को अनुमान
कूल खर्च	१,०२,५६,०४,७१	१,१२,०७,४७,००	१,४३,९१,२३,००
चालु खर्च	६१,६८,६४,३३	६९,०६,६९,५८	८३,७६,७८,६१
पूँजीगत खर्च	२७,३४,०७,१९	२८,८०,२१,९१	४४,९७,६४,१२
सांवा भुक्तानी	१३,५३,३३,१९	१४,२०,५५,५१	१५,१६,८०,२७
केन्द्रीयस्तर चालु खर्च	५५,४७,६५,०८	६२,१८,५१,९६	७५,४०,६१,९१
केन्द्रीयस्तर पूँजीगत खर्च	२२,१५,६९,२०	२३,००,४४,४६	३४,१३,८२,३०
केन्द्रीयस्तर सांवा भुक्तानी खर्च	१३,५३,३३,१९	१४,२०,५५,५१	१५,१६,८०,२७
केन्द्रीयस्तर जम्मा	९१,१६,६७,४७	९९,३९,५१,९३	१,२४,७१,२४,४८
जिल्लास्तर चालु खर्च	६,२०,९९,२५	६,८८,१७,६२	८,३६,१६,७०
जिल्लास्तर पूँजीगत खर्च	५,१८,३७,९९	५,७९,७७,४५	१०,८३,८१,८२
जिल्लास्तर जम्मा	११,३९,३७,२४	१२,६७,९५,०७	१९,१९,९८,५२
संचित कोष माथि व्ययभार हुने जम्मा	२०,३९,९६,२१	२१,०८,३२,९९	२३,६५,२९,७१
चालु खर्च	६,८५,८७,३८	६,८६,३८,०६	८,४८,२३,९४
पूँजीगत खर्च	७५,६४	१,३९,४२	२५,५०
सांवा भुक्तानी खर्च	१३,५३,३३,१९	१४,२०,५५,५१	१५,१६,८०,२७
संचित कोषबाट विनियोजन हुने जम्मा	८२,१६,०८,५०	९०,९९,१४,०१	१,२०,२५,९३,२९
चालु खर्च	५४,८२,७६,९५	६२,२०,३१,५२	७५,२८,५४,६७
पूँजीगत खर्च	२७,३३,३१,५५	२८,७८,८२,४९	४४,९७,३८,६२
साधारण खर्च	६५,८३,२०,६७	७२,३६,४३,४२	७९,६३,५३,४२
विकास खर्च	३६,७२,८४,०४	३९,७१,०३,५८	६४,२७,६९,५८

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को संवैधानिक निकाय/मन्त्रालयगत व्यय अनुमान

अनुसूची-४

(रु.हजारमा)

अनुदान संख्या	विवरण	चालु खर्च	पूँजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी
					नगद जम्मा	नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	
११	राजदरवार	२०,९७,००	०	२०,९७,००	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०
१३	संसद	२२,४५,६८	८८,००	२३,३३,६८	२३,३३,६८	२३,३३,६८	०	०
१४	अदालत	६५,४०,१०	२६,७८,८०	९२,१८,९०	८८,६८,९०	८८,६८,९०	०	३,५०,००
१५	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	७,६६,६७	४०,००	८,०६,६७	६,८२,३७	६,८२,३७	०	१,२४,३०
१६	महालेखा परीक्षकको कार्यालय	७,८०,५५	१,१२,००	८,९२,५५	८,९२,५५	८,९२,५५	०	०
१७	लोक सेवा आयोग	७,३७,४३	४,४९,००	११,८६,४३	११,८६,४३	११,८६,४३	०	०
१८	निर्वाचन आयोग	१,३६,६६,५०	२५,५०	१,३६,९२,००	१,३६,९२,००	७३,९२,००	६३,००,००	०
१९	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१२,३७,१५	४६,०५	१२,८३,२०	११,६७,००	११,६७,००	०	१,१६,२०
२०	न्याय परिषद्	५३,२८	२,००	५५,२८	५५,२८	५५,२८	०	०
२६	उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	२०,८३	३,००	२३,८३	२३,८३	२३,८३	०	०
२७	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,०१,४७	६,४५	३,०७,९२	३,०७,९२	३,०७,९२	०	०
३०	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२८,८६,८२	१,२१,१६,३३	१,५०,०३,१५	१,४१,३२,२३	१,८६,५६	१,२२,६८,६७	८,७०,९२
३५	अर्थ मन्त्रालय	८३,७६,७७	५२,३२,३२	१,३६,०९,०९	१,२१,५१,२९	१,००,०२,७८	२१,४८,५१	१४,५७,८०
३८	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	९५,१३,१०	१९,१८,३३	१,१४,३१,४३	१,०६,१३,३७	१,०३,५३,३७	२,६०,००	८,१८,०६
३९	कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,१८,८५	८,२०	३,२७,०५	३,०७,०५	३,०७,०५	०	२०,००
४०	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,१२,२६,३९	३९,३६,४०	३,५१,६२,७९	३,४४,४३,२५	२,२१,६४,९०	१,२२,७८,३५	७,१९,५४
४५	गृह मन्त्रालय	८,३४,१३,२०	४५,६२,१५	८,७९,७५,३५	८,७९,७५,३५	८,७९,७५,३५	०	०
४७	जलश्रोत मन्त्रालय	५४,८०,६५	३,६३,८६,२६	४,१८,६६,९१	३,७४,३५,७१	२,०४,८२,१४	१,६९,५३,५७	४४,३१,२०
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१,२१,१६,७०	११,९८,४९,९०	१३,१९,६६,६०	१०,७४,६१,५६	५,११,३३,५४	५,६३,२८,०२	२,४५,०५,०४
४९	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२८,०१,८७	२६,८५,५३	५४,८७,४०	५२,३७,४०	५२,३७,४०	०	२,५०,००
५०	परराष्ट्र मन्त्रालय	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	१,०५,८६,४६	१,०५,८६,४६	१,०५,८६,४६	०	०
५५	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७२,४२,७७	७,१४,२९	७९,५७,०६	७९,५७,०६	७९,५७,०६	०	०
५६	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	४३,१४,८९	१,०९,६१	४४,२४,५०	४४,२४,५०	२९,४९,५०	१४,७५,००	०
५८	रक्षा मन्त्रालय	९,४७,६७,३२	८८,९४,९५	१०,३६,६२,२७	१०,३६,६२,२७	१०,३६,६२,२७	०	०
५९	बन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,८१,२१,३५	१७,६४,६३	१,९८,८५,९८	१,९८,०१,८८	१,८६,९३,६७	११,०८,२१	८४,१०
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२५,१६,८९	१,०९,७१,६०	१,३४,८८,४९	६७,२६,८८	४४,६८,४३	२२,५८,४५	६७,६१,६१
६५	शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२१,१७,८४,३७	१,८२,७०,८८	२३,००,५५,२५	२२,१०,१९,९७	१६,४१,९०,३०	५,६८,२९,६७	९,०३,३५,२८
६६	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	७,४४,७८	२४,५०	७,६९,२८	७,६९,२८	७,६९,२८	०	०
६७	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,२१,७६,६८	४१,४१,२८	१,६३,१७,९६	१,२६,६७,९६	१,२२,९८,११	३,६९,८५	३६,५०,००
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय	२,९६,५९,७२	८,१९,८०,७७	११,१६,४०,४९	९,६६,५३,२३	७,२३,८३,६०	२,४२,६९,६३	१,४९,८७,२६
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	७,८१,६७,०८	१,४१,३४,४४	९,२३,०१,५२	६,५९,३८,४४	४,५१,६१,८५	२,०७,७६,५९	२,६३,६३,०८
७१	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१७,५०,९२	१,०८,००	१,२५,५०,९२	१,२५,५०,९२	१,२५,५०,९२	०	०
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	३४,४८,७६	१,८७,९३	३६,३६,६९	३०,९६,६९	१७,३६,२५	१३,६०,४४	५,४०,००
८१	अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	१२,३९,५०,१८	१२,३९,५०,१८	१२,३९,५०,१८	०	०

अनुदान संख्या	विवरण	चालु खर्च	पूँजीगत तथा सांवा शुक्तानी खर्च	जम्मा	नगद			वस्तुगत तथा सोभै शुक्तानी
					नगद जम्मा	नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	
८२	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण शुक्तानी (बहुपक्षीय)	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	८,११,५०,००	८,११,५०,००	८,११,५०,००	०	०
८३	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण शुक्तानी (द्विपक्षीय)	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	२,५१,७९,१८	२,५१,७९,१८	२,५१,७९,१८	०	०
८६	अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	९,००	०	९,००	९,००	९,००	०	०
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	९,०४,४४,६१	९,०४,४४,६१	३,३१,५५,५४	१,१०,३९,९३	२,२१,१५,६१	५,७२,८९,०७
९५	अर्थ मन्त्रालय - विविध	९,९४,३१,७६	२,७६,४६,१७	१२,७०,७७,९३	१२,३७,८६,९६	११,०१,८६,९६	१,३६,००,००	३२,९०,९७
जम्मा		८३,७६,७८,६१	६०,१४,४४,३९	१,४३,९१,२३,००	१,२८,३४,५८,५७	१,०३,२७,५८,००	२५,०७,००,५७	१५,५६,६४,४३

राजश्व असूली विवरण

अनुसूची-५
(रु. हजारमा)

संकेत	शिर्षक	आर्थिक वर्ष २०६१/६२ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०६२/६३ को संशोधित अनुमान
१.१.०१.००	वैदेशिक ब्यापारमा आधारित वस्तुगत कर	१५,७०,१५,५५	१५,७३,९०,००
१.१.०१.१०	पैठारी महसुल	१२,२९,९०,९२	१२,२९,५०,००
१.१.०१.३०	भारतीय अन्तःशुल्क फिर्ता	२,१८,८२,९७	२,३२,००,००
१.१.०१.४०	निकासी महसुल	६९,७६,६८	५९,७०,००
१.१.०१.५०	निकासी सेवा शुल्क	२,३१	
१.१.०१.६०	भन्सारको अन्य आय	११,५२,९३	६,८०,००
१.१.०१.७०	कृषि सुधार शुल्क	४०,०९,५७	५३,८०,००
१.१.०१.९०	अन्य आय	१७	१०,००
१.१.०२.००	वस्तु तथा सेवामा आधारित आन्तरिक वस्तुगत कर	२६,१३,७८,२६	२९,८२,४८,००
१.१.०२.१०	मूल्य अभिवृद्धि कर	१८,८८,५४,००	२२,८२,४८,००
१.१.०२.११	उत्पादन	२,४५,५९,३८	२,७३,०४,००
१.१.०२.१२	पैठारी	१२,२७,०४,२७	१४,४२,८९,४०
१.१.०२.१३	विक्री वितरण	१,१६,०१,५६	१,४७,७०,५०
१.१.०२.१४	ठेक्का तथा परामर्श	९५,३७,९६	१,२६,४०,८०
१.१.०२.१५	पर्यटन व्यवसाय	३५,१६,८८	४९,६९,३०
१.१.०२.१९	अन्य सेवा	१,६९,३३,९५	२,४२,७४,००
१.१.०२.२०	अन्त शुल्क	६,४४,५९,०९	७,००,००,००
१.१.०२.२१	चुरोट	२,४७,२९,१५	२,५९,७७,००
१.१.०२.२२	विडी	३३,८६	२८,००
१.१.०२.२३	मदिरा	१,३९,५९,२८	१,५४,०७,००
१.१.०२.२५	वियर	१,१६,४४,१७	१,२३,४८,००
१.१.०२.२६	अन्य औद्योगिक उत्पादन	३२,५१,७५	२८,६३,००
१.१.०२.२७	पैठारी अन्तशुल्क	१,०८,४०,८८	१,३३,७७,००
१.१.०२.५०	सवारी साधन कर	८०,६५,१७	
अप्रत्यक्ष कर जम्मा		४१,८३,९३,८१	४५,५६,३८,००
१.१.०३.००	आयकर	१०,४६,६२,२६	१०,९९,९६,००
१.१.०३.१०	संस्थागत आयकर	७,३४,५०,०३	७,७७,५७,००
१.१.०३.११	सरकारी प्रतिष्ठानहरु	१,३३,२४,३०	१,३७,१६,००
१.१.०३.१२	पब्लिक लिमिटेड कम्पनीहरु	२,४६,७७,८९	२,३७,६३,००
१.१.०३.१३	प्राइभेट लिमिटेड कम्पनीहरु	१,५३,१३,०५	१,७५,७३,००
१.१.०३.१४	व्यक्तिगत वा एकलौटी फर्म	१,८८,५६,५७	२,१४,३८,००
१.१.०३.१९	अन्य निकाय	१२,७८,२२	१२,६७,००
१.१.०३.२०	पारिश्रमिक आयकर	१,६७,५८,६१	१,६७,७५,००
१.१.०३.२१	पारिश्रमिक	१,६७,५८,६१	१,६७,७५,००
१.१.०३.५०	लगानीमा आयकर	१,४२,४७,७०	१,५२,८८,००
१.१.०३.५१	बहाल	४९,५५,४९	४८,६०,००
१.१.०३.५२	व्याज	७५,७०,३५	८३,९४,००
१.१.०३.५३	पूजीगत लाभ	७०,३०	७६,००
१.१.०३.५४	लाभांश	१६,५१,४७	१९,४९,००
१.१.०३.५९	लगानीको अन्य आय	९	९,००
१.१.०३.६०	आकस्मिक लाभ कर	६७,७५	८८,००
१.१.०३.९०	अन्य	१,३८,१७	८८,००

संकेत	शिर्षक	आर्थिक वर्ष २०६१/६२ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०६२/६३ को संशोधित अनुमान
१.१.०४.००	घर जग्गा तथा अन्य सम्पत्तीमा लागने कर	१,७९,९१,७२	३,४०,००,००
१.१.०४.३०	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन	१,७९,९१,७२	२,५०,००,००
१.१.०४.५०	सवारी साधन कर	०	९०,००,००
	प्रत्यक्ष कर जम्मा	१२,२६,५३,९८	१४,३९,९६,००
	कर राजश्व जम्मा	५४,१०,४७,७९	५९,९६,३४,००
१.१.०५.००	दस्तुर तथा शुल्क	३,७७,००,२४	४,४६,३७,००
१.१.०५.१०	फर्म रजिष्ट्रेशन दस्तुर	११,५९,१०	१४,००,००
१.१.०५.२०	एजेन्सी रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३६,९३	९२,००
१.१.०५.३०	हात हतियार रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३६,८६	४१,००
१.१.०५.४०	यातायात सम्बन्धी दस्तुर	६३,५८,६७	७२,६३,००
१.१.०५.४१	सवारी इजाजत दस्तुर	२५,८४,३६	३०,७१,००
१.१.०५.४२	सडक सुधार दस्तुर	२३,०६,११	२५,४०,००
१.१.०५.४३	शहरी सडक निर्माण तथा संभार दस्तुर	१४,६८,२०	१६,५२,००
१.१.०५.५०	निकासी पैठारी इजाजत दस्तुर	२,५१,६६	२,७४,००
१.१.०५.६०	परीक्षा दस्तुर	७,०९,५८	८,००,००
१.१.०५.७०	पासपोर्ट दस्तुर	१,८४,७४,२९	२,३३,३४,००
१.१.०५.८०	पर्यटन शुल्क	७३,५९,१८	६९,५१,००
१.१.०५.८१	भिसा शुल्क	४९,६२,१८	५५,००,००
१.१.०५.८२	पर्वतारोहण तथा ट्रेकिङ शुल्क	२३,९१,०३	१४,४३,००
१.१.०५.८३	अन्य शुल्क	५,९७	८,००
१.१.०५.९०	अन्य प्रशासनिक शुल्क	३३,१३,९७	४४,८२,००
१.१.०५.९५	टेलिफोन स्वामित्व तथा सेवा शुल्क	१५,७९,५६	२२,४५,००
१.१.०५.९९	अन्य प्रशासनिक दस्तुर	१७,३४,४१	२२,३७,००
१.१.०६.००	दण्ड, जरिवाना र जफत	१७,३१,७७	२२,३१,००
१.१.०६.१०	न्यायीक दस्तुर, दण्ड, जरिवाना र जफत	११,९०,६६	१८,२३,००
१.१.०६.२०	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	५,४१,११	४,०८,००
१.१.०७.००	सरकारी सम्पत्ति, सेवा तथा बस्तुहस्तको बिक्री तथा भाडावाट प्राप्त आय	१,२६,६५,३६	१,३४,४६,००
१.१.०७.१०	जलस्रोत क्षेत्रको आय	६१,०४	५५,००
१.१.०७.११	पिउने पानी	५०,०५	३९,००
१.१.०७.१२	सिंचाइ	१०,९६	१५,००
१.१.०७.१३	विद्युत	३	१,००
१.१.०७.२०	हुलाक क्षेत्रको आय	२४,५७,३२	३१,००,००
१.१.०७.३०	खाद्य कृषि क्षेत्रको आय	४,८६,०३	६,६८,००
१.१.०७.४०	शिक्षा क्षेत्रको आय	१४,१२,०५	१७,२३,००
१.१.०७.५०	वन क्षेत्रको आय	५५,३७,०७	४२,१०,००
१.१.०७.६०	यातायात क्षेत्रको आय	१३,३७,१६	१२,४९,००
१.१.०७.७०	सरकारी क्षेत्रको अन्य आय	१३,७४,६९	२४,४१,००
१.१.०८.००	लाभांश	४,५८,९९,००	३,५९,६५,००
१.१.०८.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	१,२४,२४,६१	२,०४,१५,००
१.१.०८.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	३१,०१	३३,००
१.१.०८.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	४,०८,००	१५,००

संकेत	शिर्षक	आर्थिक वर्ष २०६१/६२ को यथार्थ	आर्थिक वर्ष २०६२/६३ को संशोधित अनुमान
१.१.०८.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	३,३०,३५,३८	१,५५,००,००
१.१.०८.५०	अन्य	०	२,००
१.१.०९.००	ब्याज	१,४६,६६,२३	१,३२,४६,५०
१.१.०९.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	५,९६,१५	३९,७०,००
१.१.०९.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	०	५०
१.१.०९.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	२,९८,४८	१०,४५,००
१.१.०९.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	१,३६,३४,८९	८२,००,००
१.१.०९.५०	अन्य	१,३६,७१	३१,००
१.१.१०.००	रोयल्टी र सरकारी सम्पत्ति बिक्री	१,९३,१४,३१	१,०१,७२,५०
१.१.१०.१०	रोयल्टी	१,३६,७०,९९	७७,०१,५०
१.१.१०.११	खानी रोयल्टी	३,३९,९८	१,८५,००
१.१.१०.१२	जलस्रोत सम्बन्धी रोयल्टी	८७,१९,५०	५२,९९,००
१.१.१०.१३	क्यासिनो रोयल्टी	८,९५,९३	६,९३,००
१.१.१०.१९	अन्य रोयल्टी	३७,१५,५८	१५,२४,५०
१.१.१०.२०	बिक्री	५६,४३,३२	२४,७१,००
१.१.१०.२१	सरकारी घर जग्गा बिक्री	१३,७५,६३	२०,००,००
१.१.१०.२२	सरकारी सामान बिक्री	१,५५,७०	१,५६,००
१.१.१०.२३	अन्य बिक्री	४१,११,९९	३,१५,००
१.१.१२.००	दातव्य तथा उपहार र विविध आय	१,५७,२५,९३	१,०४,४६,००
१.१.१२.१०	दातव्य तथा उपहार	४	१,००
१.१.१२.२०	विविध आय	१,५७,२५,८९	१,०४,४५,००
	गैह कर राजश्व जम्मा	१४,७७,०२,८४	१३,०१,४४,००
१.१.११.००	सांवा फिर्ता	१,२४,७६,७९	५२,२२,००
१.१.११.१०	वित्तीय प्रतिष्ठान	६,४६,३७	४,००,००
१.१.११.२०	व्यापारीक प्रतिष्ठान	१	१०,००
१.१.११.३०	औद्योगिक प्रतिष्ठान	२,९९,५०	१७,५२,००
१.१.११.४०	सेवा मूलक प्रतिष्ठान	१,१४,३८,५५	३०,२२,००
१.१.११.५०	अन्य	९२,३६	३८,००
	सांवा फिर्ता प्राप्ति	१,२४,७६,७९	५२,२२,००
	राजश्व जम्मा	७०,१२,२७,४२	७३,५०,००,००

संवैधानिक निकाय/मन्त्रालयगत व्यय विवरण

अनुसूची-६
(रु.हजारमा)

अनुदान संख्या	विवरण	आ.ब. २०६१/६२ को यथार्थ खर्च			आ.ब. २०६२/६३ को संशोधित अनुमान		
		चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	जम्मा	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	जम्मा
११	राजदरबार	३३,६३,०१		३३,६३,०१	३५,५०,७५		३५,५०,७५
१२	राजपरिषद्	१,२१,६४	२,९८	१,२४,६२	१,५३,८४	४८,३३	२,०२,१७
१३	संसद	५,९७,४६	२१,३१	६,१८,७७	१०,९८,१६	२७,३०	११,२५,४६
१४	अदालत	४८,४१,१९	१४,५६,७४	६२,९७,९३	५७,१०,८५	१८,२१,२१	७५,३२,०६
१५	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	५,२७,९३	४२,९४	५,७०,८७	६,०२,४५	७,२४,१२	१३,२६,५७
१६	महालेखा परीक्षकको कार्यालय	७,३३,४१	४०,८८	७,७४,२९	८,४५,९३	१६,४८	८,६२,४१
१७	लोक सेवा आयोग	६,५४,५१	३८,९०	६,९३,४१	७,१७,६५	५४,५८	७,७२,२३
१८	निर्वाचन आयोग	१२,३३,२५	६५,२७	१२,९८,५२	२२,४५,९३	१,४१,०९	२३,८७,०२
१९	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	८,८८,४४	१,१८,६०	१०,०७,०४	१०,३५,२३	७४,७०	११,०९,९३
२०	न्याय परिषद्	४३,९२		४३,९२	५०,३९		५०,३९
२६	उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	१,६१		१,६१			०
२७	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	८७,८८	१,९९,८९	२,८७,७७	१,९१,३४	६,०५	१,९७,३९
३०	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	७,४३,९०	१३,०९	७,५६,९९	१९,४५,४७	४१,६२,२८	६१,०७,७५
३५	अर्थ मन्त्रालय	७०,३८,७०	१५,२३,२२	८५,६१,९२	७९,९४,४५	१६,७७,३५	९६,७१,८०
३८	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	८१,४५,५७	५,४९,२७	८६,९४,८४	८३,०६,७१	८,१३,०४	९१,१९,७५
३९	कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,४९,१०	८,४५	३,५७,५५	३,५०,८९	८,०३	३,५८,९२
४०	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,१४,२६,२०	१५,५३,५९	२,२९,७९,७९	२,६६,७०,१८	२३,८८,५९	२,९०,५८,७७
४५	गृह मन्त्रालय	७,७४,१७,३६	७८,३३,३०	८,५२,५०,६६	८,७८,१९,८९	७३,१७,७२	९,५१,३७,६१
४६	जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय	३,२७,१६	२५,०८	३,५२,२४	०		०
४७	जलश्रोत मन्त्रालय	४१,४१,५८	१,९६,२०,४१	२,३७,६१,९९	४५,१९,०१	२,५२,८१,८४	२,९८,००,८५
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	९२,४०,५०	५,६०,६१,२१	६,५३,०१,७१	१,०६,६७,५४	६,७३,०६,४१	७,७९,७३,९५
४९	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२९,२२,९२	२०,९४,०५	५०,१६,९७	२५,९५,८९	२४,३१,२७	५०,२७,१६
५०	परराष्ट्र मन्त्रालय	८९,०२,८०	६,२३,९५	९५,२६,७५	९५,७२,२९	१,८६,३२	९७,५८,६१
५५	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	५९,१६,२३	९,०८,७८	६८,२५,०१	६९,३६,८२	९,२०,२९	७८,५७,११
५६	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	३२,१२,३८	५१,६६	३२,६४,०४	२८,२९,०९	४५,९१	२८,७५,००
५८	रक्षा मन्त्रालय	८,५८,५४,६०	२,४१,२६,९८	१०,९९,८१,५८	९,७६,९२,४०	२,३७,८६,७३	१२,१४,७९,१३
५९	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,५९,४४,४६	४१,०७,९१	२,००,५२,३७	१,६९,८३,१६	१८,५६,०२	१,८८,३९,१८
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१७,६२,४५	७३,३३,२१	९०,९५,६६	२०,५८,७०	५१,६२,२४	७२,२०,९४
६५	शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	१६,००,९०,६०	१,२६,०८,२८	१७,२६,९८,८८	१८,०२,४२,५६	१,३०,७२,६७	१९,३३,१५,२३
६६	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	५,३४,३१	११,१४	५,४५,४५	७,७६,०९	५३,९८	८,३०,०७
६७	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,०४,०५,४०	९,४२,२५	१,१३,४७,६५	१,१४,४७,४०	११,३२,९४	१,२५,८०,३४
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय	२,२६,३४,४२	४,१९,१४,९३	६,४५,४९,३५	२,५६,४०,३७	४,६४,५०,५५	७,२०,९०,९२

अनुदान संख्या	विवरण	आ.ब. २०६१/६२ को यथार्थ खर्च			आ.ब. २०६२/६३ को संशोधित अनुमान		
		चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	जम्मा	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	जम्मा
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	४,२०,७७,४२	४०,९२,७७	४,६१,७०,१९	४,९०,१२,३६	८०,८४,२९	५,७०,९६,६५
७१	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१५,०५,५१	१,०८,०४	१६,१३,५५	२४,२४,५३	१,३५,३३	२५,५९,८६
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१७,०८,७८	२५,२७,५५	४२,३६,३३	१९,६६,६४	४३,९५	२०,१०,५९
८१	अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	४,०७,१३,००	७,५८,०१,२५	११,६५,१४,२५	३,९९,२२,१०	७,२४,५९,७८	११,२३,८१,८८
८२	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	१,८५,०८,६९	४,४७,७०,६९	६,३२,७९,३८	१,७२,२१,९८	४,५७,६७,७३	६,२९,८९,७१
८३	अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	२९,५८,४३	१,४७,६१,२५	१,७७,१९,६८	४२,८२,२३	२,३८,२८,००	२,८१,१०,२३
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान		७,०९,२८,००	७,०९,२८,००		६,६४,८४,२८	६,६४,८४,२८
९५	अर्थ मन्त्रालय - विविध	४,९२,८७,६१	१,१८,५२,५६	६,११,४०,१७	५,४५,८८,३१	६३,०६,०२	६,०८,९४,३३
	जम्मा	६१,६८,६४,३३	४०,८७,४०,३८	१,०२,५६,०४,७१	६९,०६,६९,५८	४३,००,७७,४२	१,१२,०७,४७,००

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को बजेटको सेवा तथा क्षेत्रगत विवरण

अनुसूची-७

(रु.हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पूँजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०.१५
१०१ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०.१५
११ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०.१५
संवैधानिक अंगहरू	२,८९,६४,२६	२,५५,२९,१६	३४,३५,१०	२.०१
१०२ संवैधानिक अंगहरू	२,८९,६४,२६	२,५५,२९,१६	३४,३५,१०	२.०१
१३ संसद	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०.१६
१४ अदालत	८७,१४,४५	६०,४१,९०	२६,७२,५५	०.६१
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०.०६
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०.०६
१७ लोक सेवा आयोग	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०.०८
१८ निर्वाचन आयोग	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०.९५
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०.०९
२० न्याय परिषद्	५५,२८	५३,२८	२,००	०.००
साधारण प्रशासन	११,८६,६७,७१	११,१६,९९,१७	६९,६८,५४	८.२५
१०३ सामान्य प्रशासन	२,९४,८९,०८	२,८२,०९,१९	१२,७९,८९	२.०५
१४ अदालत	५,०४,४५	४,९८,२०	६,२५	०.०४
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	२३,८३	२०,८३	३,००	०.००
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०.०२
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२४,६२,४५	२४,२८,९२	३३,५३	०.१७
३५ अर्थ मन्त्रालय	७,०२,५१	४,३६,५१	२,६६,००	०.०५
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	३,११,४५	३,०८,६३	२,८२	०.०२
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०.०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,२६,४८	२,२२,६०	३,८८	०.०२
४५ गृह मन्त्रालय	९१,७२,५१	८७,०३,२१	४,६९,३०	०.६४
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	१,२७,७१	१,१८,०१	९,७०	०.०१
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२,५२,४०	२,४९,४०	३,००	०.०२
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	५,१३,०५	४,८९,०५	२४,००	०.०४
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०.७४
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	१,५०,९०	१,४३,१४	७,७६	०.०१
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	१,७९,०५	१,७७,८५	१,२०	०.०१
५८ रक्षा मन्त्रालय	६१,५७	६०,५७	१,००	०.००
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,६५,०८	१,४९,३२	१५,७६	०.०१
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	३,८९,२४	३,८३,२४	६,००	०.०३
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	९,८३,८०	८,९५,८०	८८,००	०.०७
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०.०५
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	२,४८,००	१,७६,००	७२,००	०.०२
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	४,३०,०५	४,२६,७५	३,३०	०.०३
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	२,०६,५०	२,०६,५०	०	०.०१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१,१९,३४	१,१९,३४	०	०.०१
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	२,६८,००	२,६८,००	०	०.०२
१०४ प्रहरी	७,८४,२९,३९	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	५.४५
४५ गृह मन्त्रालय	७,८४,२९,३९	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	५.४५
१०५ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	९३,५६,९९	७८,०५,०४	१५,५१,९५	०.६५
३५ अर्थ मन्त्रालय	९३,५६,९९	७८,०५,०४	१५,५१,९५	०.६५
१०६ योजना तथा तथ्याङ्क	१३,९२,२५	१३,४८,४०	४३,८५	०.१०
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१३,९२,२५	१३,४८,४०	४३,८५	०.१०
रक्षा	१०,३६,००,७०	९,४७,०६,७५	८८,९३,९५	७.२०

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पूँजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
१०७ रक्षा	१०,३६,००,७०	९,४७,०६,७५	८८,९३,९५	७.२०
५८ रक्षा मन्त्रालय	१०,३६,००,७०	९,४७,०६,७५	८८,९३,९५	७.२०
सामाजिक सेवाहरु	५१,८७,३०,४७	३३,५५,८७,२९	१८,३१,४३,१८	३६.०४
१०८ शिक्षा	२२,७६,८२,४८	२०,९४,२९,२५	१,८२,५३,२३	१५.८२
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२२,७६,८२,४८	२०,९४,२९,२५	१,८२,५३,२३	१५.७९
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	४,३९,०३	३,६८,६८	७०,३५	०.०३
१०९ स्वास्थ्य	९,३०,३९,६८	७,८९,०६,२४	१,४१,३३,४४	६.४७
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	६,६०,००	६,६०,००	०	०.०५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,६९,६६	३,६९,६६	०	०.०३
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	९,२०,१०,०२	७,७८,७६,५८	१,४१,३३,४४	६.३९
११० खानेपानी	६,१८,८७,९४	६१,३१,९२	५,५७,५६,०२	४.३०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	५,१४,२६,१९	५८,८५,७२	४,५५,४०,४७	३.५७
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	५,०४,४,७५	२,४६,२०	४७,९८,५५	०.३५
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	५४,१७,००	०	५४,१७,००	०.३८
१११ स्थानीय विकास	९,३९,८२,७३	१,९५,९१,०३	७,४३,९१,७०	६.५३
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	९,१६,०७,७३	१,९०,१६,०३	७,२५,९१,७०	६.३७
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	२३,७५,००	५,७५,००	१८,००,००	०.१७
अन्य सामाजिक सेवाहरु	४,२१,३७,६४	२,१५,२८,८५	२,०६,०८,७९	२.९३
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	८५,००	८४,००	१,००	०.०१
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	८५,००	८४,००	१,००	०.०१
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	४२,४५,४५	४१,३७,०४	१,०८,४१	०.३०
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	४२,४५,४५	४१,३७,०४	१,०८,४१	०.३०
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	५९,२१,३५	३५,१८,२७	२४,०३,०८	०.४१
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	४०,९३,३५	१६,९०,२७	२४,०३,०८	०.२८
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	१८,२८,००	१८,२८,००	०	०.१३
११५ आवास	८८,६३,१९	२९,६१,६९	५९,०१,५०	०.६२
४५ गृह मन्त्रालय	३,००,००	३,००,००	०	०.०२
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	८४,६३,१९	२६,०७,६९	५८,५५,५०	०.५९
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	९,७०,००	५४,००	४३,००	०.०१
११६ अन्य - सामाजिक	२,३०,२२,६५	१,०८,२७,८५	१,२१,९४,८०	१.६०
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१,२५,४०,७०	४,५७,९०	१,२०,८२,८०	०.८७
४५ गृह मन्त्रालय	७३,४५	७३,४५	०	०.०१
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	६,८८,५०	५,७६,५०	१,१२,००	०.०५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	९१,००,००	९१,००,००	०	०.६३
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	६,२०,००	६,२०,००	०	०.०४
आर्थिक सेवाहरु	३३,५३,६२,०४	९,९५,०८,६९	२३,५८,५३,३५	२३.३०
११७ कृषि	३,९५,५२,३१	३,०४,५९,२९	९०,९३,०२	२.७५
३५ अर्थ मन्त्रालय	७,८०,००	०	७,८०,००	०.०५
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,३२,७२,३१	३,०४,५९,२९	२८,१३,०२	२.३१
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	५५,००,००	०	५५,००,००	०.३८
११८ सिंचाइ	३,९९,९८,४३	५४,२६,९७	३,४५,७१,४६	२.७८
३५ अर्थ मन्त्रालय	१४,०२,६२	०	१४,०२,६२	०.१०
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१६,६४,००	५,४४,५०	११,१९,५०	०.१२
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	३,६९,३१,८१	४८,८२,४७	३,२०,४९,३४	२.५७
११९ भूमिसुधार तथा नापी	७८,०६,१६	७०,९९,६३	७,०६,५३	०.५४
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७८,०६,१६	७०,९९,६३	७,०६,५३	०.५४
१२० वन	१,९७,२०,९०	१,७९,७२,०३	१७,४८,८७	१.३७

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पूँजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
५९ बन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,९७,२०,९०	१,७९,७२,०३	१७,४८,८७	१.३७
१२१ उद्योग	५९,६५,६८	५३,१२,३९	६,५३,२९	०.४१
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	५७,२१,६८	५१,२१,३९	६,००,२९	०.४०
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२,४४,००	१,९१,००	५३,००	०.०२
१२२ संचार	१,६४,५६,९६	१,२०,८२,६८	४३,७४,२८	१.१४
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२,३७,००	८२,००	१,५५,००	०.०२
६७ सूचना तथा संचार मन्त्रालय	१,६०,६९,९६	१,२०,००,६८	४०,६९,२८	१.१२
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	१,५०,००	०	१,५०,००	०.०१
यातायात	७,७४,८८,९०	४१,१२,३५	७,३३,७६,५५	५.३८
१२३ सडक यातायात	७,७५,४१,९०	४०,९०,३५	७,३०,५१,५५	५.३६
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	७,१८,२१,८२	३३,७३,८९	६,८४,४७,९३	४.९९
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	४६,४९,२७	१,३२,४०	४५,१६,८७	०.३२
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	६,७०,८१	५,८४,०६	८६,७५	०.०५
१२४ हवाई यातायात	३,४७,००	२२,००	३,२५,००	०.०२
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	४७,००	२२,००	२५,००	०.००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	३,००,००	०	३,००,००	०.०२
१२५ विद्युत	८,४१,३२,१८	१२,७५,५०	८,२८,५६,६८	५.८५
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	४८,०७,३९	४,८०,१७	४३,२७,२२	०.३३
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,१२,०१,६८	७,९५,३३	१,०४,०६,३५	०.७८
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	६,८१,२३,११	०	६,८१,२३,११	४.७३
अन्य आर्थिक सेवाहरू	४,४२,४०,५२	१,५७,६७,८५	२,८४,७२,६७	३.०७
१२६ पर्यटन	७,३७,००	५,४६,५५	१,९०,४५	०.०५
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	७,३७,००	५,४६,५५	१,९०,४५	०.०५
१२७ हावापानी	७,२८,०७	४,८८,८२	२,३९,२५	०.०५
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	७,२८,०७	४,८८,८२	२,३९,२५	०.०५
१२८ आपूर्ति	३६,५०,००	२८,५०,००	८,००,००	०.२५
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	३६,५०,००	२८,५०,००	८,००,००	०.२५
१२९ वाणिज्य	१०,८८,३०	५,७३,०८	५,१५,२२	०.०८
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१०,८८,३०	५,७३,०८	५,१५,२२	०.०८
१३० श्रम	१०,६८,७७	१०,४७,५२	२१,२५	०.०७
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१०,६८,७७	१०,४७,५२	२१,२५	०.०७
१३१ अन्य - आर्थिक	३,६९,६८,३८	१,०२,६१,८८	२,६७,०६,५०	२.५७
३५ अर्थ मन्त्रालय	१३,०९,९७	९८,२२	१२,११,७५	०.०९
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१३,५६,४४	१२,१२,३६	१,४४,०८	०.०९
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरू	९,००	९,००	०	०.००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	१,०९,५४,५०	०	१,०९,५४,५०	०.७८
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	२,३३,३८,४७	८९,४२,३०	१,४३,९६,१७	१.६२
ऋण भुक्तानी	२३,०२,७९,३६	७,८५,९९,०९	१५,१६,८०,२७	१६.००
१३२ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	८.६१
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	८.६१
१३३ बाह्य ऋण भुक्तानी	१०,६३,२९,१८	३,१६,५३,२९	७,४६,७५,८९	७.३९
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	५.६४
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	१.७५
विविध	१०,१४,२१,४६	८,९९,५१,४६	१,१४,७०,००	७.०५
१३४ विविध	१०,१४,२१,४६	८,९९,५१,४६	१,१४,७०,००	७.०५
३५ अर्थ मन्त्रालय	५७,००	३७,००	२०,००	०.००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१०,१३,६४,४६	८,९९,१४,४६	१,१४,५०,००	७.०४

सेवा तथा क्षेत्रगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पूँजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
कुल खर्च	१,४३,९१,२३,००	८३,७६,७८,६९	६०,१४,४४,३९	१००.००

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को बजेटको संस्था तथा मन्त्रालयगत विवरण

अनुसूची ७(क)

(रु.हजारमा)

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कूल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
११ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०.१५
१०१ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०.१५
१३ संसद	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०.१६
१०२ संवैधानिक अंगहरु	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०.१६
१४ अदालत	९२,१८,९०	६५,४०,१०	२६,७८,८०	०.६४
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८७,१४,४५	६०,४१,९०	२६,७२,५५	०.६१
१०३ सामान्य प्रशासन	५,०४,४५	४,९८,२०	६,२५	०.०४
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०.०६
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०.०६
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०.०६
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०.०६
१७ लोक सेवा आयोग	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०.०८
१०२ संवैधानिक अंगहरु	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०.०८
१८ निर्वाचन आयोग	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०.९५
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०.९५
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०.०९
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०.०९
२० न्याय परिषद्	५५,२८	५३,२८	२,००	०.००
१०२ संवैधानिक अंगहरु	५५,२८	५३,२८	२,००	०.००
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	२३,८३	२०,८३	३,००	०.००
१०३ सामान्य प्रशासन	२३,८३	२०,८३	३,००	०.००
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०.०२
१०३ सामान्य प्रशासन	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०.०२
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१,५०,०३,१५	२८,८६,८२	१,२१,१६,३३	१.०४
१०३ सामान्य प्रशासन	२४,६२,४५	२४,२८,९२	३३,५३	०.१७
११६ अन्य - सामाजिक	१,२५,४०,७०	४,५७,९०	१,२०,८२,८०	०.८७
३५ अर्थ मन्त्रालय	१,३६,०९,०९	८३,७६,७७	५२,३२,३२	०.९५
१०३ सामान्य प्रशासन	७,०२,५१	४,३६,५१	२,६६,००	०.०५
१०५ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	९३,५६,९९	७८,०५,०४	१५,५१,९५	०.६५
११७ कृषि	७,८०,००	०	७,८०,००	०.०५
११८ सिंचाइ	१४,०२,६२	०	१४,०२,६२	०.१०
१३१ अन्य - आर्थिक	१३,०९,९७	९८,२२	१२,११,७५	०.०९
१३४ विविध	५७,००	३७,००	२०,००	०.००
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१४,३१,४३	९५,१३,१०	१९,१८,३३	०.७९
१०३ सामान्य प्रशासन	३,११,४५	३,०८,६३	२,८२	०.०२
१०९ स्वास्थ्य	६,६०,००	६,६०,००	०	०.०५
१२१ उद्योग	५७,२१,६८	५१,२१,३९	६,००,२९	०.४०
१२८ आपूर्ति	३६,५०,००	२८,५०,००	८,००,००	०.२५
१२९ वाणिज्य	१०,८८,३०	५,७३,०८	५,१५,२२	०.०८
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०.०२

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कूल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
१०३ सामान्य प्रशासन	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०.०२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,५१,६२,७९	३,१२,२६,३९	३९,३६,४०	२.४४
१०३ सामान्य प्रशासन	२,२६,४८	२,२२,६०	३,८८	०.०२
११७ कृषि	३,३२,७२,३१	३,०४,५९,२९	२८,१३,०२	२.३१
११८ सिंचाइ	१६,६४,००	५,४४,५०	११,१९,५०	०.१२
४५ गृह मन्त्रालय	८,७९,७५,३५	८,३४,१३,२०	४५,६२,१५	६.११
१०३ सामान्य प्रशासन	९१,७२,५१	८७,०३,२१	४,६९,३०	०.६४
१०४ प्रहरी	७,८४,२९,३९	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	५.४५
११५ आवास	३,००,००	३,००,००	०	०.०२
११६ अन्य - सामाजिक	७३,४५	७३,४५	०	०.०१
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	४,१८,६६,९१	५४,८०,६५	३,६३,८६,२६	२.९१
१०३ सामान्य प्रशासन	१,२७,७१	१,१८,०१	९,७०	०.०१
११८ सिंचाइ	३,६९,३१,८१	४८,८२,४७	३,२०,४९,३४	२.५७
१२५ विद्युत	४८,०७,३९	४,८०,१७	४३,२७,२२	०.३३
४८ शैतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१३,१९,६६,६०	१,२१,१६,७०	११,९८,४९,९०	९.१७
१०३ सामान्य प्रशासन	२,५२,४०	२,४९,४०	३,००	०.०२
११० खानेपानी	५,१४,२६,१९	५८,८५,७२	४,५५,४०,४७	३.५७
११५ आवास	८४,६६,१९	२६,०७,६९	५८,५८,५०	०.५९
१२३ सडक यातायात	७१८,२१,८२	३३,७३,८९	६,८४,४७,९३	४.९९
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	५४,८७,४०	२८,०१,८७	२६,८५,५३	०.३८
१०३ सामान्य प्रशासन	५,१३,०५	४,८९,०५	२४,००	०.०४
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	४०,९३,३५	१६,९०,२७	२४,०३,०८	०.२८
११५ आवास	९७,००	५४,००	४३,००	०.०१
१२४ हवाई यातायात	४७,००	२२,००	२५,००	०.००
१२६ पर्यटन	७,३७,००	५,४६,५५	१,९०,४५	०.०५
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०.७४
१०३ सामान्य प्रशासन	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०.७४
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७९,५७,०६	७२,४२,७७	७,१४,२९	०.५५
१०३ सामान्य प्रशासन	१,५०,९०	१,४३,१४	७,७६	०.०१
११९ भूमिसुधार र नापी	७८,०६,१६	७०,९९,६३	७,०६,५३	०.५४
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	४४,२४,५०	४३,१४,८९	१,०९,६१	०.३१
१०३ सामान्य प्रशासन	१,७९,०५	१,७७,८५	१,२०	०.०१
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	४२,४५,४५	४१,३७,०४	१,०८,४१	०.३०
५८ रक्षा मन्त्रालय	१०,३६,६२,२७	९,४७,६७,३२	८८,९४,९५	७.२०
१०३ सामान्य प्रशासन	६१,५७	६०,५७	१,००	०.००
१०७ रक्षा	१०,३६,००,७०	९,४७,०६,७५	८८,९३,९५	७.२०
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,९८,८५,९८	१,८१,२१,३५	१७,६४,६३	१.३८
१०३ सामान्य प्रशासन	१,६५,०८	१,४९,३२	१५,७६	०.०१
१२० वन	१,९७,२०,९०	१,७९,७२,०३	१७,४८,८७	१.३७
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,३४,८८,४९	२५,१६,८९	१,०९,७१,६०	०.९४

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कूल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
१०३ सामान्य प्रशासन	३,८९,२४	३,८३,२४	६,००	०.०३
११६ अन्य - सामाजिक	६,८८,५०	५,७६,५०	१,१२,००	०.०५
१२१ उद्योग	२,४४,००	१,९१,००	५३,००	०.०२
१२२ संचार	२,३७,००	८२,००	१,५५,००	०.०२
१२५ विद्युत	१,१२,०१,६८	७,९५,३३	१,०४,०६,३५	०.७८
१२७ हावापानी	७,२८,०७	४,८८,८२	२,३९,२५	०.०५
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२३,००,५५,२५	२१,१७,८४,३७	१,८२,७०,८८	१५.९९
१०३ सामान्य प्रशासन	९,८३,८०	८,९५,८०	८८,००	०.०७
१०८ शिक्षा	२२,७२,४३,४५	२०,९०,६०,५७	१,८१,८२,८८	१५.७९
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	१८,२८,००	१८,२८,००	०	०.१३
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०.०५
१०३ सामान्य प्रशासन	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०.०५
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,६३,१७,९६	१,२१,७६,६८	४१,४१,२८	१.१३
१०३ सामान्य प्रशासन	२,४८,००	१,७६,००	७२,००	०.०२
१२२ संचार	१,६०,६९,९६	१,२०,००,६८	४०,६९,२८	१.१२
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	११,१६,४०,४९	२,९६,५९,७२	८,१९,८०,७७	७.७६
१०३ सामान्य प्रशासन	४,३०,०५	४,२६,७५	३,३०	०.०३
१०८ शिक्षा	४,३९,०३	३,६८,६८	७०,३५	०.०३
१०९ स्वास्थ्य	३,६९,६६	३,६९,६६	०	०.०३
११० खानेपानी	५०,४४,७५	२,४६,२०	४७,९८,५५	०.३५
१११ स्थानीय विकास	९,१६,०७,७३	१,९०,१६,०३	७,२५,९१,७०	६.३७
११६ अन्य - सामाजिक	९१,००,००	९१,००,००	०	०.६३
१२३ सडक यातायात	४६,४९,२७	१,३२,४०	४५,१६,८७	०.३२
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	९,२३,०१,५२	७,८१,६७,०८	१,४१,३४,४४	६.४१
१०३ सामान्य प्रशासन	२,०६,५०	२,०६,५०	०	०.०१
१०९ स्वास्थ्य	९,२०,१०,०२	७,७८,७६,५८	१,४१,३३,४४	६.३९
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	८५,००	८४,००	१,००	०.०१
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१८,५८,९२	१७,५०,९२	१,०८,००	०.१३
१०३ सामान्य प्रशासन	१,१९,३४	१,१९,३४	०	०.०१
१२३ सडक यातायात	६,७०,८१	५,८४,०६	८६,७५	०.०५
१३० श्रम	१०,६८,७७	१०,४७,५२	२१,२५	०.०७
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	३६,३६,६९	३४,४८,७६	१,८७,९३	०.२५
१०३ सामान्य प्रशासन	२,६८,००	२,६८,००	०	०.०२
१०६ योजना तथा तथ्याङ्क	१३,९२,२५	१३,४८,४०	४३,८५	०.१०
११६ अन्य - सामाजिक	६,२०,००	६,२०,००	०	०.०४
१३१ अन्य - आर्थिक	१३,५६,४४	१२,१२,३६	१,४४,०८	०.०९
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	८.६१
१३२ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	८.६१
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	५.६४
१३३ बाह्य ऋण भुक्तानी	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	५.६४

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			कुल खर्चको प्रतिशत
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	१.७५
१३३ वाह्य ऋण भुक्तानी	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	१.७५
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	९,००	९,००	०	०.००
१३१ अन्य - आर्थिक	९,००	९,००	०	०.००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	९,०४,४४,६१	०	९,०४,४४,६१	६.२८
११० खानेपानी	५४,१७,००	०	५४,१७,००	०.३८
११७ कृषि	५५,००,००	०	५५,००,००	०.३८
१२२ संचार	१,५०,००	०	१,५०,००	०.०१
१२४ हवाई यातायात	३,००,००	०	३,००,००	०.०२
१२५ विद्युत	६,८१,२३,११	०	६,८१,२३,११	४.७३
१३१ अन्य - आर्थिक	१,०९,५४,५०	०	१,०९,५४,५०	०.७६
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१२,७०,७७,९३	९,९४,३१,७६	२,७६,४६,१७	८.८३
१११ स्थानीय विकास	२३,७५,००	५,७५,००	१८,००,००	०.१७
१३१ अन्य - आर्थिक	२,३३,३८,४७	८९,४२,३०	१,४३,९६,१७	१.६२
१३४ विविध	१०,१३,६४,४६	८,९९,१४,४६	१,१४,५०,००	७.०४
कुल खर्च	१,४३,९१,२३,००	८३,७६,७८,६१	६०,१४,४४,३९	१००.००

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को बजेटको संस्था तथा मन्त्रालयगत त्रिवर्षीय अनुमान

अनुसूची ७(ख)
(रु.हजारमा)

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान			२०६५/६६ को व्यय अनुमान		
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च
११ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०	०	०	०	०	०
१०१ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०	०	०	०	०	०
१३ संसद	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०	०	०	०	०	०
१४ अदालत	९२,१८,९०	६५,४०,१०	२६,७८,८०	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८७,१४,४५	६०,४१,९०	२६,७२,५५	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	५,०४,४५	४,९८,२०	६,२५	०	०	०	०	०	०
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०	०	०	०	०	०
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०	०	०	०	०	०
१७ लोक सेवा आयोग	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०	०	०	०	०	०
१८ निर्वाचन आयोग	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०	०	०	०	०	०
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०	०	०	०	०	०
२० न्याय परिषद्	५५,२८	५३,२८	२,००	०	०	०	०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	५५,२८	५३,२८	२,००	०	०	०	०	०	०
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	२३,८३	२०,८३	३,००	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२३,८३	२०,८३	३,००	०	०	०	०	०	०
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०	०	०	०	०	०
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१,५०,०३,१५	२८,८६,८२	१,२१,१६,३३	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२४,६२,४५	२४,२८,९२	३३,५३	०	०	०	०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	१,२५,४०,७०	४,५७,९०	१,२०,८२,८०	०	०	०	०	०	०
३५ अर्थ मन्त्रालय	१,३६,०९,०९	८३,७६,७७	५२,३२,३२	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	७,०२,५१	४,३६,५१	२,६६,००	०	०	०	०	०	०
१०५ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	९३,५६,९९	७८,०५,०४	१५,५१,९५	०	०	०	०	०	०
११७ कृषि	७,८०,००	०	७,८०,००	०	०	०	०	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान			२०६५/६६ को व्यय अनुमान		
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च
११८ सिंचाइ	१४,०२,६२	०	१४,०२,६२	०	०	०	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	१३,०९,९७	९८,२२	१२,११,७५	०	०	०	०	०	०
१३४ विविध	५७,००	३७,००	२०,००	०	०	०	०	०	०
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१४,३१,४३	९५,१३,१०	१९,१८,३३	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,११,४५	३,०८,६३	२,८२	०	०	०	०	०	०
१०९ स्वास्थ्य	६,६०,००	६,६०,००	०	०	०	०	०	०	०
१२१ उद्योग	५७,२१,६८	५१,२१,३९	६,००,२९	०	०	०	०	०	०
१२८ आपूर्ति	३६,५०,००	२८,५०,००	८,००,००	०	०	०	०	०	०
१२९ वाणिज्य	१०,८८,३०	५,७३,०८	५,१५,२२	०	०	०	०	०	०
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०	०	०	०	०	०
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,५१,६२,७९	३,१२,२६,३९	३९,३६,४०	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,२६,४८	२,२२,६०	३,८८	०	०	०	०	०	०
११७ कृषि	३,३२,७२,३१	३,०४,५९,२९	२८,१३,०२	०	०	०	०	०	०
११८ सिंचाइ	१६,६४,००	५,४४,५०	११,१९,५०	०	०	०	०	०	०
४५ गृह मन्त्रालय	८,७९,७५,३५	८,३४,१३,२०	४५,६२,१५	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	९१,७२,५१	८७,०३,२१	४,६९,३०	०	०	०	०	०	०
१०४ प्रहरी	७,८४,२९,३९	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	०	०	०	०	०	०
११५ आवास	३,००,००	३,००,००	०	०	०	०	०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	७३,४५	७३,४५	०	०	०	०	०	०	०
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	४,१८,६६,९१	५,४८,८०,६५	३,६३,८६,२६	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,२७,७१	१,१८,०१	९,७०	०	०	०	०	०	०
११८ सिंचाइ	३,६९,३१,८१	४८,८२,४७	३,२०,४९,३४	०	०	०	०	०	०
१२५ विद्युत	४८,०७,३९	४,८०,१७	४३,२७,२२	०	०	०	०	०	०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१३,१९,६६,६०	१,२१,१६,७०	११,९८,४९,९०	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,५२,४०	२,४९,४०	३,००	०	०	०	०	०	०
११० खानेपानी	५,१४,२६,१९	५८,८५,७२	४,५५,४०,४७	०	०	०	०	०	०
११५ आवास	८४,६६,१९	२६,०७,६९	५८,५८,५०	०	०	०	०	०	०
१२३ सडक यातायात	७,१८,२१,८२	३३,७३,८९	६,८४,४७,९३	०	०	०	०	०	०
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	५४,८७,४०	२८,०१,८७	२६,८५,५३	०	०	०	०	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान			२०६५/६६ को व्यय अनुमान		
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च
१०३ सामान्य प्रशासन	५,१३,०५	४,८९,०५	२४,००	०	०	०	०	०	०
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	४०,९३,३५	१६,९०,२५	२४,०३,०८	०	०	०	०	०	०
११५ आवास	९७,००	५४,००	४३,००	०	०	०	०	०	०
१२४ हवाई यातायात	४७,००	२२,००	२५,००	०	०	०	०	०	०
१२६ पर्यटन	७,३७,००	५,४६,५५	१,९०,४५	०	०	०	०	०	०
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०	०	०	०	०	०
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७९,५७,०६	७२,४२,७७	७,१४,२९	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,५०,९०	१,४३,१४	७,७६	०	०	०	०	०	०
११९ भूमिसुधार र नापी	७८,०६,१६	७०,९९,६३	७,०६,५३	०	०	०	०	०	०
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	४४,२४,५०	४३,१४,८९	१,०९,६१	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,७९,०५	१,७७,८५	१,२०	०	०	०	०	०	०
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	४२,४५,४५	४१,३७,०४	१,०८,४१	०	०	०	०	०	०
५८ रक्षा मन्त्रालय	१०,३६,६२,२७	९,४७,६७,३२	८८,९४,९५	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	६१,५७	६०,५७	१,००	०	०	०	०	०	०
१०७ रक्षा	१०,३६,००,७०	९,४७,०६,७५	८८,९३,९५	०	०	०	०	०	०
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,९८,८५,९८	१,८१,२१,३५	१७,६४,६३	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,६५,०८	१,४९,३२	१५,७६	०	०	०	०	०	०
१२० वन	१,९७,२०,९०	१,७९,७२,०३	१७,४८,८७	०	०	०	०	०	०
६१ वातावरण, बिज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,३४,८८,४९	२५,१६,८९	१,०९,७१,६०	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,८९,२४	३,८३,२४	६,००	०	०	०	०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	६,८८,५०	५,७६,५०	१,१२,००	०	०	०	०	०	०
१२१ उद्योग	२,४४,००	१,९१,००	५३,००	०	०	०	०	०	०
१२२ संचार	२,३७,००	८२,००	१,५५,००	०	०	०	०	०	०
१२५ विद्युत	१,१२,०१,६८	७,९५,३३	१,०४,०६,३५	०	०	०	०	०	०
१२७ हावापानी	७,२८,०७	४,८८,८२	२,३९,२५	०	०	०	०	०	०
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२३,००,५५,२५	२१,१७,८४,३७	१,८२,७०,८८	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	९,८३,८०	८,९५,८०	८८,००	०	०	०	०	०	०
१०८ शिक्षा	२२,७२,४३,४५	२०,९०,६०,५७	१,८१,८२,८८	०	०	०	०	०	०
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	१८,२८,००	१८,२८,००	०	०	०	०	०	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान			२०६५/६६ को व्यय अनुमान		
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०	०	०	०	०	०
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,६३,१७,९६	१,२१,७६,६८	४१,४१,२८	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,४८,००	१,७६,००	७२,००	०	०	०	०	०	०
१२२ सञ्चार	१,६०,६९,९६	१,२०,००,६८	४०,६९,२८	०	०	०	०	०	०
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	११,१६,४०,४९	२,९६,५९,७२	८,१९,८०,७७	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	४,३०,०५	४,२६,७५	३,३०	०	०	०	०	०	०
१०८ शिक्षा	४,३९,०३	३,६८,६८	७०,३५	०	०	०	०	०	०
१०९ स्वास्थ्य	३,६९,६६	३,६९,६६	०	०	०	०	०	०	०
११० खानेपानी	५०,४४,७५	२,४६,२०	४७,९८,५५	०	०	०	०	०	०
१११ स्थानीय विकास	९,१६,०७,७३	१,९०,१६,०३	७,२५,९१,७०	०	०	०	०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	९१,००,००	९१,००,००	०	०	०	०	०	०	०
१२३ सडक यातायात	४६,४९,२७	१,३२,४०	४५,१६,८७	०	०	०	०	०	०
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	९,२३,०१,५२	७,८१,६७,०८	१,४१,३४,४४	२९,६९,५९	२३,९१,७५	५,७७,८४	३२,५३,८५	२६,२६,६९	६,२७,१६
१०३ सामान्य प्रशासन	२,०६,५०	२,०६,५०	०	०	०	०	०	०	०
१०९ स्वास्थ्य	९,२०,१०,०२	७,७८,७६,५८	१,४१,३३,४४	२९,६९,५९	२३,९१,७५	५,७७,८४	३२,५३,८५	२६,२६,६९	६,२७,१६
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	८५,००	८४,००	१,००	०	०	०	०	०	०
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१८,५८,९२	१७,५०,९२	१,०८,००	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,१९,३४	१,१९,३४	०	०	०	०	०	०	०
१२३ सडक यातायात	६,७०,८१	५,८४,०६	८६,७५	०	०	०	०	०	०
१३० श्रम	१०,६८,७७	१०,४७,५२	२१,२५	०	०	०	०	०	०
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	३६,३६,६९	३४,४८,७६	१,८७,९३	०	०	०	०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,६८,००	२,६८,००	०	०	०	०	०	०	०
१०६ योजना तथा तथ्याङ्क	१३,९२,२५	१३,४८,४०	४३,८५	०	०	०	०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	६,२०,००	६,२०,००	०	०	०	०	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	१३,५६,४४	१२,९२,३६	१,४४,०८	०	०	०	०	०	०
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	०	०	०	०	०	०
१३२ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	०	०	०	०	०	०
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	०	०	०	०	०	०
१३३ बाह्य ऋण भुक्तानी	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	०	०	०	०	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान			२०६५/६६ को व्यय अनुमान		
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	०	०	०	०	०	०
१३३ वाह्य ऋण भुक्तानी	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	०	०	०	०	०	०
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	९,००	९,००	०	०	०	०	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	९,००	९,००	०	०	०	०	०	०	०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	९,०४,४४,६१	०	९,०४,४४,६१	०	०	०	०	०	०
११० खानेपानी	५४,१७,००	०	५४,१७,००	०	०	०	०	०	०
११७ कृषि	५५,००,००	०	५५,००,००	०	०	०	०	०	०
१२२ संचार	१,५०,००	०	१,५०,००	०	०	०	०	०	०
१२४ हवाई यातायात	३,००,००	०	३,००,००	०	०	०	०	०	०
१२५ विद्युत	६,८१,२३,११	०	६,८१,२३,११	०	०	०	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	१,०९,५४,५०	०	१,०९,५४,५०	०	०	०	०	०	०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१२,७०,७७,९३	९,९४,३१,७६	२,७६,४६,१७	०	०	०	०	०	०
१११ स्थानीय विकास	२३,७५,००	५,७५,००	१८,००,००	०	०	०	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	२,३३,३८,४७	८,४३,३१,७६	१,५८,४६,१७	०	०	०	०	०	०
१३४ विविध	१०,१३,६४,४६	८,९९,१४,४६	१,१४,५०,००	०	०	०	०	०	०
कुल खर्च	१,४३,९१,२३,००	८३,७६,७८,६१	६०,१४,४४,३९	२९,६९,५९	२३,९१,७५	५,७७,८४	३२,५३,८५	२६,२६,६९	६,२७,१६

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को क्षेत्रगत प्राथमिकता अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-द
(रु. हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	
राजदरबार	२०,९७,००	०	०	०	०	०	२०,९७,००
१० राजदरबार	२०,९७,००	०	०	०	०	०	२०,९७,००
११ राजदरबार	२०,९७,००	०	०	०	०	०	२०,९७,००
संवैधानिक अंगहरू	२,५५,२९,१६	३४,३५,१०	०	०	०	०	२,८९,६४,२६
११ संवैधानिक अंगहरू	२,५५,२९,१६	३४,३५,१०	०	०	०	०	२,८९,६४,२६
१२ राजपरिषद्	०	०	०	०	०	०	०
१३ संसद	२२,४५,६८	८८,००	०	०	०	०	२३,३३,६८
१४ अदालत	६०,४१,९०	२६,७२,५५	०	०	०	०	८७,१४,४५
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	७,६६,६७	४०,००	०	०	०	०	८,०६,६७
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	७,८०,५५	१,१२,००	०	०	०	०	८,९२,५५
१७ लोक सेवा आयोग	७,३७,४३	४,४९,००	०	०	०	०	११,८६,४३
१८ निर्वाचन आयोग	१,३६,६६,५०	२५,५०	०	०	०	०	१,३६,९२,००
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१२,३७,१५	४६,०५	०	०	०	०	१२,८३,२०
२० न्याय परिषद्	५३,२८	२,००	०	०	०	०	५५,२८
सामान्य प्रशासन	१०,९४,२७,९०	६५,८१,६७	२०,९९,२६	१,५९,५२	१,७२,०१	२,२७,३५	११,८६,६७,७१
१२ सामान्य प्रशासन	२,७६,०३,५९	१०,५२,५२	४,७३,६०	२,३७	१,३२,००	२,२५,००	२,९४,८९,०८
१४ अदालत	४,९८,२०	६,२५	०	०	०	०	५,०४,४५
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	२०,८३	३,००	०	०	०	०	२३,८३
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,०१,४७	६,४५	०	०	०	०	३,०७,९२
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२४,२८,९२	३३,५३	०	०	०	०	२४,६२,४५
३५ अर्थ मन्त्रालय	४,३६,५१	२,६६,००	०	०	०	०	७,०२,५१
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	३,०८,६३	२,८२	०	०	०	०	३,११,४५
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,१८,८५	८,२०	०	०	०	०	३,२७,०५
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,२२,६०	३,८८	०	०	०	०	२,२६,४८
४५ गृह मन्त्रालय	८३,८९,३८	२,४४,३०	१,८१,८३	०	१,३२,००	२,२५,००	९९,७२,५१
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	१,१८,०१	९,७०	०	०	०	०	१,२७,७१
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२,४९,४०	३,००	०	०	०	०	२,५२,४०
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	४,८९,०५	२४,००	०	०	०	०	५,१३,०५
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	१,०२,९३,१३	२,२२,८७	६९,०९	१,३७	०	०	१,०५,८६,४६
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	१,४३,१४	७,७६	०	०	०	०	१,५०,९०

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	१,७७,८५	१,२०	०	०	०	०	१,७९,०५
५८ रक्षा मन्त्रालय	६०,५७	१,००	०	०	०	०	६१,५७
५९ बन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,४९,३२	१५,७६	०	०	०	०	१,६५,०८
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	३,२७,५६	५,००	५५,६८	१,००	०	०	३,८९,२४
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	८,९५,८०	८८,००	०	०	०	०	९,८३,८०
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	६,४३,८८	२४,५०	१,००,९०	०	०	०	७,६९,२८
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,७६,००	७२,००	०	०	०	०	२,४८,००
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,६०,६५	३,३०	६६,१०	०	०	०	४,३०,०५
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	२,०६,५०	०	०	०	०	०	२,०६,५०
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१,१९,३४	०	०	०	०	०	१,१९,३४
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	२,६८,००	०	०	०	०	०	२,६८,००
१३ प्रहरी	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	०	०	०	०	७,८४,२९,३९
४५ गृह मन्त्रालय	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	०	०	०	०	७,८४,२९,३९
१४ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	७०,४३,७६	१४,१६,२०	७,२१,२७	१,३३,४०	४०,०१	२,३५	९३,५६,९९
३५ अर्थ मन्त्रालय	७०,४३,७६	१४,१६,२०	७,२१,२७	१,३३,४०	४०,०१	२,३५	९३,५६,९९
१५ योजना तथा तथ्याङ्क	४,४४,०१	२०,१०	९,०४,३९	२३,७५	०	०	१३,९२,२५
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	४,४४,०१	२०,१०	९,०४,३९	२३,७५	०	०	१३,९२,२५
रक्षा	९,४५,४२,०७	८८,९२,२५	१,६४,६८	१,७०	०	०	१०,३६,००,७०
२१ रक्षा	९,४५,४२,०७	८८,९२,२५	१,६४,६८	१,७०	०	०	१०,३६,००,७०
५८ रक्षा मन्त्रालय	९,४५,४२,०७	८८,९२,२५	१,६४,६८	१,७०	०	०	१०,३६,००,७०
सामाजिक सेवाहरू	२८,७९,७५,०३	१५,६९,४७,७४	४,२१,०५,१६	२,५३,४२,८४	५५,०६,३०	८,५२,६०	५१,८७,३०,४७
३१ शिक्षा	१७,५०,९०,५७	१,५९,५८,६४	३,२४,९२,३३	२२,९४,५९	१८,४६,३५	०	२२,७६,८२,४८
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	१७,४७,२१,८९	१,५८,८८,२९	३,२४,९२,३३	२२,९४,५९	१८,४६,३५	०	२२,७६,४३,४५
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	३,६८,६८	७०,३५	०	०	०	०	४,३९,०३
३२ स्वास्थ्य	७,०४,१०,४७	६४,८१,३१	६०,७१,५२	७५,३३,१३	२४,२४,२५	१,१९,००	९,३०,३९,६८
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	६,६०,००	०	०	०	०	०	६,६०,००
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	३,६९,६६	०	०	०	३,६९,६६
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	६,९७,५०,४७	६४,८१,३१	५७,०१,८६	७५,३३,१३	२४,२४,२५	१,१९,००	९,२०,१०,०२
३३ खानेपानी	६०,३७,९२	५,४२,१४,७७	१७,३०	१४,०७,९५	७६,७०	१,३३,३०	६,९८,८७,९४
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	५७,९१,७२	४,५२,९९,२२	१७,३०	१,०७,९५	७६,७०	१,३३,३०	५,९४,२६,१९

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	२,४६,२०	४७,९८,५५	०	०	०	०	५०,४४,७५
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	४१,१७,००	०	१३,००,००	०	०	५४,१७,००
३४ स्थानीय विकास	१,८२,८२,३१	६,०५,२९,३८	१०,८६,३७	१,३७,६०,८२	२,२२,३५	१,०१,५०	९,३९,८२,७३
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	१,७७,०७,३१	५,८७,२९,३८	१०,८६,३७	१,३७,६०,८२	२,२२,३५	१,०१,५०	९,१६,०७,७३
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	५,७५,००	१८,००,००	०	०	०	०	२३,७५,००
३५ अन्य सामाजिक सेवाहरु	१,८१,५३,७६	१,९७,६३,६४	२४,३८,४४	३,४६,३५	९,३६,६५	४,९८,८०	४,२१,३७,६४
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	८४,००	०	०	०	०	०	८४,००
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	८४,००	१,००	०	०	०	०	८५,००
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	४०,१२,०४	०	०	०	१,२५,००	०	४२,४५,४५
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	४०,१२,०४	१,०८,४१	०	०	१,२५,००	०	४२,४५,४५
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	०	०
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	१०,२७,८७	०	१७,००,००	०	७,९०,४०	४,२६,००	५९,२१,३५
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	१०,२७,८७	१९,७७,०८	०	०	६,६२,४०	४,२६,००	४०,९३,३५
६५ शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय	०	०	१७,००,००	०	१,२८,००	०	१८,२८,००
११५ आवास	२६,३५,४५	३,४६,३५	३,०४,९९	३,४६,३५	२१,२५	७२,८०	८८,६३,१९
४५ गृह मन्त्रालय	३,००,००	०	०	०	०	०	३,००,००
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२३,३५,४५	५४,८२,३५	२,५०,९९	३,०३,३५	२१,२५	७२,८०	८४,६६,१९
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	५४,००	४३,००	०	०	९७,००
११६ अन्य - सामाजिक	१,०३,९४,४०	०	४,३३,४५	०	०	०	२,३७,२७,६५
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	४,५७,९०	१,२०,८२,८०	०	०	०	०	१,२५,४०,७०
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	७३,४५	०	०	०	७३,४५
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	२,१६,५०	१,१२,००	३,६०,००	०	०	०	६,८८,५०
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	९१,००,००	०	०	०	०	०	९१,००,००
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	६,२०,००	०	०	०	०	०	६,२०,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक सेवाहरु	७,८९,४१,८०	१८,५९,५८,४०	१,९९,०२,४४	४,९१,५३,७८	६,६४,४५	७,४१,१७	३३,५३,६२,०४
४१ कृषि	२,७०,०९,९४	३०,०३,६३	३४,४९,३५	६०,८९,३९	०	०	३,९५,५२,३९
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	५,७५,००	०	२,०५,००	०	०	७,८०,००
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,७०,०९,९४	२४,२८,६३	३४,४९,३५	३,८४,३९	०	०	३,३२,७२,३९
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	०	०	५५,००,००	०	०	५५,००,००

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	
४२ सिंचाइ	४७,६७,९२	३,२४,३९,९६	३,४२,५५	१९,९८,८०	३,९६,५०	१,३३,५०	३,९९,९८,४३
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	१४,०२,६२	०	०	०	०	१४,०२,६२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	५,४४,५०	११,१९,५०	०	०	०	०	१६,६४,००
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	४२,२३,४२	२,९९,१७,०४	३,४२,५५	१९,९८,८०	३,९६,५०	१,३३,५०	३,६९,३१,८१
४३ भूमिसुधार तथा नापी	७०,९९,६३	७,०६,५३	०	०	०	०	७८,०६,१६
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७०,९९,६३	७,०६,५३	०	०	०	०	७८,०६,१६
४४ वन	१,०६,६६,८१	१५,३४,०२	७३,०५,२२	२,१४,८५	०	०	१,९७,२०,९०
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,०६,६६,८१	१५,३४,०२	७३,०५,२२	२,१४,८५	०	०	१,९७,२०,९०
४५ उद्योग	५०,५३,५८	६,३७,३९	२,५८,८१	१५,९८	०	०	५९,६५,६८
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	४८,६२,५८	५,८४,३९	२,५८,८१	१५,९८	०	०	५७,२१,६८
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,९१,००	५३,००	०	०	०	०	२,४४,००
४६ संचार	१,०४,०५,२०	४१,३२,३०	१६,७७,४८	२,४१,९८	०	०	१,६४,५६,९६
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	८२,००	१,५५,००	०	०	२,३७,००
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,०४,०५,२०	३९,८२,३०	१५,९५,४८	८६,९८	०	०	१,६०,६९,९६
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	१,५०,००	०	०	०	०	१,५०,००
४७ यातायात	३०,८८,८८	५,८२,६४,८०	१०,०१,४७	१,४६,८६,७५	२२,००	४,२५,००	७,७४,८८,९०
१२३ सडक यातायात	३०,८८,८८	१,४६,८६,७५	१०,०१,४७	१,४६,८६,७५	०	४,००,००	७,७१,४९,९०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	२४,०१,९७	५,३४,४७,९३	९,७१,९२	१,४६,००,००	०	४,००,००	७,९८,२९,८२
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	१,३२,४०	४५,१६,८७	०	०	०	०	४६,४९,२७
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	५,५४,५१	०	२९,५५	८६,७५	०	०	६,७०,८१
१२४ हवाई यातायात	०	०	०	०	२२,००	२५,००	३,४७,००
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	०	०	२२,००	२५,००	४७,००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	३,००,००	०	०	०	०	३,००,००
४८ विद्युत	१०,९१,३५	६,४८,२१,९०	१,४३,४०	१,७९,३३,९१	४०,७५	१,०२,४७	८,४१,३२,९८
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	२,९६,०२	२०,७२,७५	१,४३,४०	२१,५२,००	४०,७५	१,०२,४७	४८,०७,३९
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	७,९५,३३	१,०४,०६,३५	०	०	०	०	१,१२,०१,६८
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	५,२३,४२,००	०	१,५७,८९,९१	०	०	६,८१,३२,९१
४९ अन्य आर्थिक सेवाहरू	९७,५८,४९	२,०४,१९,५५	५७,२४,९६	७९,७२,९२	२,८५,२०	८०,२०	४,४२,४०,५२
१२६ पर्यटन	३,३३,३५	०	०	०	२,९३,२०	८०,२०	७,३७,००
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	३,३३,३५	१,१०,२५	०	०	२,९३,२०	८०,२०	७,३७,००
१२७ हावापानी	४,४१,७९	६१,२५	४७,०३	६१,२५	०	०	७,२८,०७

सेवा तथा क्षेत्र	पहिलो प्राथमिकता		दोस्रो प्राथमिकता		तेस्रो प्राथमिकता		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी	
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	४,४१,७९	१,७८,००	४७,०३	६१,२५	०	०	७,२८,०७
१२८ आपूर्ति	२८,५०,००	०	०	०	०	०	३६,५०,००
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	२८,५०,००	८,००,००	०	०	०	०	३६,५०,००
१२९ वाणिज्य	४,३४,२५	२,००	६६,८३	२,००	७२,००	०	१०,८८,३०
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	४,३४,२५	५,१३,२२	६६,८३	२,००	७२,००	०	१०,८८,३०
१३० श्रम	९,३७,२२	६०	१,१०,३०	६०	०	०	१०,६८,७७
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	९,३७,२२	२०,६५	१,१०,३०	६०	०	०	१०,६८,७७
१३१ अन्य - आर्थिक	४७,६१,८८	७९,०९,०७	५५,००,००	७९,०९,०७	०	०	३,६९,६८,३८
३५ अर्थ मन्त्रालय	९८,२२	१२,११,७५	०	०	०	०	१३,०९,९७
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१२,१२,३६	१,४४,०८	०	०	०	०	१३,५६,४४
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	९,००	०	०	०	०	०	९,००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	५०,४५,४३	०	५९,०९,०७	०	०	१,०९,५४,५०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	३४,४२,३०	१,२३,९६,१७	५५,००,००	२०,००,००	०	०	२,३३,३८,४७
ऋण भुक्तानी	७,८५,९९,०९	१५,१६,८०,३७	०	०	०	०	२३,०२,७९,३६
७३ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	०	०	०	०	१२,३९,५०,१८
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	०	०	०	०	१२,३९,५०,१८
७४ बाह्य ऋण भुक्तानी	३,१६,५३,२९	७,४६,७५,९९	०	०	०	०	१०,६३,२९,१८
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	०	०	०	०	८,११,५०,००
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	०	०	०	०	२,५१,७९,१८
विविध	५,९६,०५,००	०	३१,३७,००	१,११,७०,००	२,७२,०९,४६	३,००,००	१०,१४,२१,४६
८० विविध	५,९६,०५,००	०	३१,३७,००	१,११,७०,००	२,७२,०९,४६	३,००,००	१०,१४,२१,४६
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	३७,००	२०,००	०	०	५७,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	५,९६,०५,००	०	३१,००,००	१,११,५०,००	२,७२,०९,४६	३,००,००	१०,१३,६४,४६
कुल खर्च प्राथमिकता जम्मा	७३,६७,१७,०५	५१,३४,९५,४३	६,७४,०९,३४	८,५८,२७,८४	३,३५,५२,२२	२१,२१,१२	१,४३,९१,२३,००
	१,२५,०२,१२,४८		१५,३२,३७,१८		३,५६,७३,३४		

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को क्षेत्रगत रणनीति अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-८ क

(रु. हजारमा)

सेवा तथा क्षेत्र	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		०५-साधारण प्रशासन		जम्मा	
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
राजदरवार												
१० राजदरवार												२०,९७,००
११ राजदरवार												२०,९७,००
संवैधानिक अंगहरू												
११ संवैधानिक अंगहरू												४,७०,०५
१२ राजपरिषद्												३२,९४,५५
१३ संसद												२,५०,५९,११
१४ अदालत												१,४०,५५
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग												२,५०,५९,११
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय												४,७०,०५
१७ लोक सेवा आयोग												३२,९४,५५
१८ निर्वाचन आयोग												२,५०,५९,११
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय												१,४०,५५
२० न्याय परिषद्												२,५०,५९,११
साधारण प्रशासन		१२,००,००										
१२ सामान्य प्रशासन												२५,४८,९५
१४ अदालत												२,७९,०५
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय												१०,७९,५०,२२
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र												६६,८९,४९
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय												११,८६,६७,७१
३५ अर्थ मन्त्रालय												१३,७२,९२
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय												३,५०,००
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय												१,५८,२०
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय												६,२५
४५ गृह मन्त्रालय												३,०१,४७
४७ जलश्रोत मन्त्रालय												६,४५
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय												३,०१,४७
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय												६,४२,४५
५० परराष्ट्र मन्त्रालय												५,७०,९२
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय												८,३६,५१
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय												२,६६,००
												७,०२,५१
												३,९९,४५
												३,२७,०५
												२,२६,४८
												१,९२,५९
												९,२७,७१
												१,२७,७१
												२,५२,४०
												५,१३,०५
												१,०५,८६,४६
												१,५०,९०
												१,७९,०५

सेवा तथा क्षेत्र	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		०५-साधारण प्रशासन		जम्मा	
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
५८	रक्षा मन्त्रालय											
५९	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय											
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय											
६५	शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय											
६६	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय											
६७	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय											
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय											
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय											
७१	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय											
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय											
१३	प्रहरी											
४५	गृह मन्त्रालय											
१४	राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	१२,००,००										
३५	अर्थ मन्त्रालय	१२,००,००										
१५	योजना तथा तथ्याङ्क											
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय											
रक्षा												
२१	रक्षा											
५८	रक्षा मन्त्रालय											
सामाजिक सेवाहरू												
३१	शिक्षा	४०,३४	२,४६,२५	११,४१,७१,१३	१२,६०,२५,३५	१,७९,१६,२३	१,७५,०३,२१	१,७७,६७,१३	३,६८,५३,८५	१८,५६,९२,४६	२५,१४,५२	५१,८७,३०,४७
६५	शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय			५,३६,०१,७०	१,६६,८६,८४	१,०३,००,४४	९,५०			१४,५५,२७,११	१५,५६,८९	२२,७२,४३,४५
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय			३,६८,६८	७०,३५							४,३९,०३
३२	स्वास्थ्य			५,०७,८२,३२	१,३१,०९,८४	६,६०,००		१४,७५,३३	४,८२,२५	२,५९,८८,५९	५,४१,३५	९,३०,३९,६८
३८	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय					६,६०,००						६,६०,००
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय			३,६९,६६								३,६९,६६
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय			५,०४,१२,६६	१,३१,०९,८४			१४,७५,३३	४,८२,२५	२,५९,८८,५९	५,४१,३५	९,३०,३९,६८
३३	खानेपानी			५६,८२,७४	५,५७,३२,३२							
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय			५४,३६,५४	४,५५,१६,७७					२,७६,५५	२,०,२०	६,१८,८७,९४
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय			२,४६,२०	४७,९८,५५							५,०,४४,७५
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान											५४,१७,००

सेवा तथा क्षेत्र	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		०५-साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
३४ स्थानीय विकास	०	०	२०,०५,८१	३,२९,७९,८०	१७,२६,९०	५३,०२,५०	१,५६,९२,८५	३,६१,०९,४०	१,६५,४७	०	९,३९,८२,७३
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	२०,०५,८१	३,२९,७९,८०	११,५१,९०	३५,०२,५०	१,५६,९२,८५	३,६१,०९,४०	१,६५,४७	०	९,१६,०७,७३
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	५,७५,००	१८,००,००	०	०	०	०	२३,७५,००
३५ अन्य सामाजिक सेवाहरु	४०,३४	२,४६,२५	२०,९८,५६	७५,१६,५५	५२,२८,८९	१,२१,९१,२१	३,२२,४०	२,४२,००	१,३८,३८,६६	४,१२,७८	४,२१,३७,६४
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	०	०	८४,००	१,००	०	०	०	०	०	०	८५,००
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	०	०	८४,००	१,००	०	०	०	०	०	०	८५,००
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	०	०	०	०	३६,४९,५४	१,०८,४१	३६,५०	०	४,५१,००	०	४२,४५,४५
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	०	०	०	०	३६,४९,५४	१,०८,४१	३६,५०	०	४,५१,००	०	४२,४५,४५
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	०	०	१०,१८,९५	२३,७६,३०	१,२८,००	०	०	०	२३,७१,३२	२६,७८	५९,२१,३५
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	१०,१८,९५	२३,७६,३०	०	०	०	०	६,७१,३२	२६,७८	४०,९३,३५
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	०	०	०	०	१,२८,००	०	०	०	१७,००,००	०	१८,२८,००
११५ आवास	४०,३४	२,४६,२५	६,३५,६१	५१,३९,२५	३,००,००	०	६९,४०	१,३०,००	१९,१६,३४	३,८६,००	८८,६३,१९
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	०	०	३,००,००	०	०	०	०	०	३,००,००
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	४०,३४	२,४६,२५	५,८१,६१	५०,९६,२५	०	०	६९,४०	१,३०,००	१९,१६,३४	३,८६,००	८५,६६,१९
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	०	०	५४,००	४३,००	०	०	०	०	०	०	९७,००
११६ अन्य - सामाजिक	०	०	३,६०,००	०	११,५१,३५	१,२०,८३,८०	२,१६,५०	१,१२,००	९१,००,००	०	२,३०,२२,६५
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	०	०	०	०	४,५७,९०	१,२०,८३,८०	०	०	०	०	१,२५,४०,७०
४५ गृह मन्त्रालय	०	०	०	०	७३,४५	०	०	०	०	०	७३,४५
६१ वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	३,६०,००	०	०	०	२,१६,५०	१,१२,००	०	०	६,८८,५०
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	०	९१,००,००	०	९१,००,००
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	०	०	०	०	६,२०,००	०	०	०	०	०	६,२०,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक सेवाहरु	३,९४,६७,५३	१७,७७,८०,५४	७३,५९,६०	४,७३,८१,२५	३७,३१,४०	५८,७०,४३	८२,६७,३७	३९,५८,३७	४,०६,८२,९९	८,६२,७६	३३,५३,६२,०४
४१ कृषि	२,२३,७०,७९	७७,०७,८८	१७,३५,१०	२,७६,५५	२,३०,२५	२५,००	४४,०६,६४	८,६९,७२	१७,१६,५१	२,१३,८७	३,९५,५२,३१
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	७,८०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	७,८०,००
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,२३,७०,७९	१४,२७,८८	१७,३५,१०	२,७६,५५	२,३०,२५	२५,००	४४,०६,६४	८,६९,७२	१७,१६,५१	२,१३,८७	३,३२,७२,३१
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	५५,००,००	०	०	०	०	०	०	०	०	५५,००,००
४२ सिंचाइ	१८,२५,६३	३,१९,९०,३४	५,४४,५०	२५,२२,१२	०	०	१,०८,१०	५९,००	२९,४८,७४	०	३,९९,९८,४३
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	१४,०२,६२	०	०	०	०	०	०	१४,०२,६२
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	०	०	५,४४,५०	११,१९,५०	०	०	०	०	०	०	१६,६४,००

सेवा तथा क्षेत्र	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		०५-साधारण प्रशासन		जम्मा	
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
४७	जलश्रोत मन्त्रालय	१८,२५,६३	३,१९,९०,३४	०	०	०	०	१,०८,१०	५९,००	२९,५८,७४	०	३,६९,३१,८१
४३	भूमिसुधार तथा नापी	०	०	०	०	१,२२,००	०	२४,६३,३४	६,६३,५७	४५,१४,२९	४२,९६	७८,०६,१६
५५	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	१,२२,००	०	२४,६३,३४	६,६३,५७	४५,१४,२९	४२,९६	७८,०६,१६
४४	वन	२८,९२,५०	१३,१०,६६	४,६८,३९	३,८६,८६	४,६३,१५	०	१,६५,९१	२०,५५	१,३९,८२,०८	३०,८०	१,९७,२०,९०
५९	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२८,९२,५०	१३,१०,६६	४,६८,३९	३,८६,८६	४,६३,१५	०	१,६५,९१	२०,५५	१,३९,८२,०८	३०,८०	१,९७,२०,९०
४५	उद्योग	२५,९८,८९	२,९५,४३	२,८८,०१	५३,००	०	०	२,७१,५५	४,३३	२९,५३,९४	३,००,५३	५९,६५,६८
३८	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	२५,९८,८९	२,९५,४३	२,७०,०१	०	०	०	२,७१,५५	४,३३	२९,५३,९४	३,००,५३	५९,६५,६८
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	१,९१,००	५३,००	०	०	०	०	०	०	२,४४,००
४६	संचार	४,९७,००	३९,१०,००	८२,००	१,५५,००	०	०	४,००,००	१,००,००	१,११,०३,६८	२,०९,२८	१,६४,५६,९६
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	८२,००	१,५५,००	०	०	०	०	०	०	२,३७,००
६७	सूचना तथा संचार मन्त्रालय	४,९७,००	३९,६०,००	०	०	०	०	४,००,००	१,००,००	१,११,०३,६८	२,०९,२८	१,६०,६९,९६
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	१,५०,००	०	०	०	०	०	०	०	०	१,५०,००
४७	यातायात	७,४०,५५	६,६२,४०,७५	२,१७,०२	६८,७४,०५	०	०	२९,५५	२,६१,७५	३१,२५,२३	०	७,७४,८८,९०
१२३	सडक यातायात	७,१८,५५	६,५९,१५,७५	२,१७,०२	६८,७४,०५	०	०	२९,५५	२,६१,७५	३१,२५,२३	०	७,७४,८८,९०
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	७,१८,५५	६,३९,१५,७५	८४,६२	४३,५७,१८	०	०	०	१,७५,००	२५,७०,२२	०	७,१८,२१,८२
६९	स्थानीय विकास मन्त्रालय	०	२०,००,००	१,३२,४०	२५,१६,८७	०	०	०	०	०	०	४६,४९,२७
७१	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	२९,५५	८६,७५	५,५४,५१	०	६,७०,८१
१२४	हवाई यातायात	२२,००	३,२५,००	०	०	०	०	०	०	०	०	३,४७,००
४९	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२२,००	२५,००	०	०	०	०	०	०	०	०	४७,००
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	३,००,००	०	०	०	०	०	०	०	०	३,००,००
४८	विद्युत	२,८०,०८	५,३३,८५,११	६,१६,५०	२,८७,७३,३२	०	०	१,४२,२५	६,८८,२५	२,३६,६७	१०,००	८,४१,३२,१८
४७	जलश्रोत मन्त्रालय	१,०१,२५	४१,५८,९७	०	०	०	०	१,४२,२५	१,५८,२५	२,३६,६७	१०,००	४८,०७,३९
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,७८,८३	१३,०३	६,१६,५०	१,०३,९३,३२	०	०	०	०	०	०	१,१२,०१,६८
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	४,९२,९३,११	०	१,८३,८०,००	०	०	०	५,३०,००	०	०	६,८१,२३,११
४९	अन्य आर्थिक सेवाहरू	८२,६२,०९	१,२९,४०,३७	३४,०८,०८	८३,४०,३५	२९,१६,००	५८,४५,४३	२,८०,०३	१२,९१,२०	९,०१,६५	५५,३२	४,४२,४०,५२
१२६	पर्यटन	२,५०,००	०	३५,००	१,०१,५०	०	०	२,१३,२०	८०,२०	४८,३५	८,७५	७,३७,००
४९	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२,५०,००	०	३५,००	१,०१,५०	०	०	२,१३,२०	८०,२०	४८,३५	८,७५	७,३७,००
१२७	हावापानी	०	०	३,२८,७८	३,३८,२५	०	०	०	०	१,६०,०४	१,००	७,२८,०७
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	०	०	३,२८,७८	३,३८,२५	०	०	०	०	१,६०,०४	१,००	७,२८,०७
१२८	आपूर्ति	०	०	०	०	२८,५०,००	८,००,००	०	०	०	०	३६,५०,००
३८	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	०	०	०	०	२८,५०,००	८,००,००	०	०	०	०	३६,५०,००

सेवा तथा क्षेत्र	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		०५-साधारण प्रशासन		जम्मा
	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
१२९ वाणिज्य	१,१४,००	४,७४,५०	०	०	०	०	६६,८३	२,००	३,९२,२५	३८,७२	१०,८८,३०
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१४,००	४,७४,५०	०	०	०	०	६६,८३	२,००	३,९२,२५	३८,७२	१०,८८,३०
१३० श्रम	७,४३,४३	१६,५५	४४,३०	६०	६६,००	०	०	०	१,९३,७९	४,१०	१०,६८,७७
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	७,४३,४३	१६,५५	४४,३०	६०	६६,००	०	०	०	१,९३,७९	४,१०	१०,६८,७७
१३१ अन्य - आर्थिक	७,५४,६६	१,२४,४९,३२	३०,००,००	८०,००,००	०	५०,४५,४३	०	१२,०९,००	१,०७,२२	२,७५	३,६९,६८,३८
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	०	१२,०९,००	१,०७,२२	२,७५	१३,०९,९७
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१२,१२,३६	१,४४,०८	०	०	०	०	०	०	०	०	१३,५६,४४
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	०	०	०	०	०	०	०	०	९,००	०	९,००
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	५९,०९,०७	०	०	०	५०,४५,४३	०	०	०	०	१,०९,५४,५०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	५९,४२,३०	६३,९६,१७	३०,००,००	८०,००,००	०	०	०	०	०	०	२,३३,३८,४७
ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	७,८५,९९,०९	१५,१६,८०,२७	२३,०२,७९,३६
७३ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	१२,३९,५०,१८
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	१२,३९,५०,१८
७४ बाह्य ऋण भुक्तानी	०	०	०	०	०	०	०	०	३,१६,५३,२९	७,४६,७५,८९	१०,६३,२९,१८
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	०	०	०	०	०	०	०	०	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	८,११,५०,००
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	०	०	०	०	०	०	०	०	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	२,५१,७९,१८
विविध	१,००,००	०	०	०	०	०	१०,३७,००	९५,००,००	८,८८,१४,४६	१९,७०,००	१०,१४,२१,४६
८० विविध	१,००,००	०	०	०	०	०	१०,३७,००	९५,००,००	८,८८,१४,४६	१९,७०,००	१०,१४,२१,४६
३५ अर्थ मन्त्रालय	०	०	०	०	०	०	३७,००	२०,००	०	०	५७,००
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१,००,००	०	०	०	०	०	१०,००,००	९४,८०,००	८,८८,१४,४६	१९,७०,००	१०,१३,६४,४६
कुल खर्च	४,०८,०७,८७	१७,८०,२६,७९	१२,१५,३०,७३	१७,३४,०६,६०	२,१६,४७,६३	२,३३,७३,६४	३,००,९०,५०	५,३८,८५,८२	६२,३६,०१,८८	१७,२७,५१,५४	१,४३,९१,२३,००
रणनीति जम्मा	२१,८८,३४,६६		२९,४९,३७,३३		४,५०,२१,२७		८,३९,७६,३२		७९,६३,५३,४२		

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को बजेटको संस्था तथा मन्त्रालयगत त्रिवर्षीय अनुमान

अनुसूची ८(ख)
(रु.हजारमा)

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान	२०६५/६६ को व्यय अनुमान
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च		
११ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०	०
१०१ राजदरबार	२०,९७,००	२०,९७,००	०	०	०
१३ संसद	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	२३,३३,६८	२२,४५,६८	८८,००	०	०
१४ अदालत	९२,१८,९०	६५,४०,१०	२६,७८,८०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८७,१४,४५	६०,४१,९०	२६,७२,५५	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	५,०४,४५	४,९८,२०	६,२५	०	०
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८,०६,६७	७,६६,६७	४०,००	०	०
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	८,९२,५५	७,८०,५५	१,१२,००	०	०
१७ लोक सेवा आयोग	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	११,८६,४३	७,३७,४३	४,४९,००	०	०
१८ निर्वाचन आयोग	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१,३६,९२,००	१,३६,६६,५०	२५,५०	०	०
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	१२,८३,२०	१२,३७,१५	४६,०५	०	०
२० न्याय परिषद्	५५,२८	५३,२८	२,००	०	०
१०२ संवैधानिक अंगहरु	५५,२८	५३,२८	२,००	०	०
२६ उप-प्रधानमन्त्रीको कार्यालय	२३,८३	२०,८३	३,००	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२३,८३	२०,८३	३,००	०	०
२७ राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,०७,९२	३,०१,४७	६,४५	०	०
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	१,५०,०३,१५	२८,८६,८२	१,२१,१६,३३	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२४,६२,४५	२४,२८,९२	३३,५३	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	१,२५,४०,७०	४,५७,९०	१,२०,८२,८०	०	०
३५ अर्थ मन्त्रालय	१,३६,०९,०९	८३,७६,७७	५२,३२,३२	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	७,०२,५१	४,३६,५१	२,६६,००	०	०
१०५ राजश्व तथा आर्थिक प्रशासन	९३,५६,९९	७८,०५,०४	१५,५१,९५	०	०
११७ कृषि	७,८०,००	०	७,८०,००	०	०
११८ सिंचाइ	१४,०२,६२	०	१४,०२,६२	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	१३,०९,९७	९८,२२	१२,११,७५	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान	२०६५/६६ को व्यय अनुमान
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी खर्च		
१३४ विविध	५७,००	३७,००	२०,००	०	०
३८ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	१,१४,३१,४३	९५,१३,१०	१९,१८,३३	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,११,४५	३,०८,६३	२,८२	०	०
१०९ स्वास्थ्य	६,६०,००	६,६०,००	०	०	०
१२१ उद्योग	५७,२१,६८	५१,२१,२९	६,००,२९	०	०
१२८ आपूर्ति	३६,५०,००	२८,५०,००	८,००,००	०	०
१२९ वाणिज्य	१०,८८,३०	५,७३,०८	५,१५,२२	०	०
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,२७,०५	३,१८,८५	८,२०	०	०
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३,५१,६२,७९	३,१२,२६,३९	३९,३६,४०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,२६,४८	२,२२,६०	३,८८	०	०
११७ कृषि	३,३२,७२,३१	३,०४,५९,२९	२८,१३,०२	०	०
११८ सिंचाइ	१६,६४,००	५,४४,५०	११,१९,५०	०	०
४५ गृह मन्त्रालय	८,७९,७५,३५	८,३४,१३,२०	४५,६२,१५	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	९१,७२,५१	८७,०३,२१	४,६९,३०	०	०
१०४ प्रहरी	७,८४,२९,३९	७,४३,३६,५४	४०,९२,८५	०	०
११५ आवास	३,००,००	३,००,००	०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	७३,४५	७३,४५	०	०	०
४७ जलश्रोत मन्त्रालय	४,१८,६६,९१	५४,८०,६५	३,६३,८६,२६	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,२७,७१	१,१८,०१	९,७०	०	०
११८ सिंचाइ	३,६९,२१,८१	४८,८२,४७	३,२०,४९,३४	०	०
१२५ विद्युत	४८,०७,३९	४,८०,१७	४३,२७,२२	०	०
४८ भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	१३,१९,६६,६०	१,२१,१६,७०	११,९८,४९,९०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,५२,४०	२,४९,४०	३,००	०	०
११० खानेपानी	५,१४,२६,१९	५८,८५,७२	४,५५,४०,४७	०	०
११५ आवास	८४,६६,१९	२६,०७,६९	५८,५८,५०	०	०
१२३ सडक यातायात	७,१८,२१,८२	३३,७३,८९	६,८४,४७,९३	०	०
४९ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	५४,८७,४०	२८,०१,८७	२६,८५,५३	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	५,१३,०५	४,८९,०५	२४,००	०	०
११४ युवा, खेलकुद तथा संस्कृति	४०,९३,३५	१६,९०,२७	२४,०३,०८	०	०
११५ आवास	९७,००	५४,००	४३,००	०	०
१२४ हवाई यातायात	४७,००	२२,००	२५,००	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान	२०६५/६६ को व्यय अनुमान
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा साँवा भुक्तानी खर्च		
१२६ पर्यटन	७,३७,००	५,४६,५५	१,९०,४५	०	०
५० परराष्ट्र मन्त्रालय	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,०५,८६,४६	१,०३,६२,२२	२,२४,२४	०	०
५५ भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७९,५७,०६	७२,४२,७७	७,१४,२९	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,५०,९०	१,४३,१४	७,७८	०	०
११९ भूमिसुधार र नापी	७८,०६,१६	७०,९९,६३	७,०६,५३	०	०
५६ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	४४,२४,५०	४३,१४,८९	१,०९,६९	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,७९,०५	१,७७,८५	१,२०	०	०
११३ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	४२,४५,४५	४१,३७,०४	१,०८,४९	०	०
५८ रक्षा मन्त्रालय	१०,३६,६२,२७	९,४७,६७,३२	८८,९४,९५	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	६१,५७	६०,५७	१,००	०	०
१०७ रक्षा	१०,३६,००,७०	९,४७,०६,७५	८८,९३,९५	०	०
५९ वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१,९८,८५,९८	१,८१,२१,३५	१७,६४,६३	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,६५,०८	१,४९,३२	१५,७६	०	०
१२० वन	१,९७,२०,९०	१,७९,७२,०३	१७,४८,८७	०	०
६१ वातावरण, बिज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१,३४,८८,४९	२५,१६,८९	१,०९,७१,६०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	३,८९,२४	३,८३,२४	६,००	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	६,८८,५०	५,७६,५०	१,१२,००	०	०
१२१ उद्योग	२,४४,००	१,९१,००	५३,००	०	०
१२२ संचार	२,३७,००	८२,००	१,५५,००	०	०
१२५ विद्युत	१,१२,०१,६८	७,९५,३३	१,०४,०६,३५	०	०
१२७ हावापानी	७,२८,०७	४,८८,८२	२,३९,२५	०	०
६५ शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२३,००,५५,२५	२१,१७,८४,३७	१,८२,७०,८८	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	९,८३,८०	८,९५,८०	८८,००	०	०
१०८ शिक्षा	२२,७२,४३,४५	२०,९०,६०,५७	१,८१,८२,८८	०	०
११४ युवा, खेलकूद तथा संस्कृति	१८,२८,००	१८,२८,००	०	०	०
६६ सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	७,६९,२८	७,४४,७८	२४,५०	०	०
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१,६३,१७,९६	१,२१,७६,६८	४१,४१,२८	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,४८,००	१,७६,००	७२,००	०	०
१२२ संचार	१,६०,६९,९६	१,२०,००,६८	४०,६९,२८	०	०
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय	११,१६,४०,४९	२,९६,५९,७२	८,१९,८०,७७	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान	२०६५/६६ को व्यय अनुमान
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सावा भुक्तानी खर्च		
१०३ सामान्य प्रशासन	४,३०,०५	४,२६,७५	३,३०	०	०
१०८ शिक्षा	४,३९,०३	३,६८,६८	७०,३५	०	०
१०९ स्वास्थ्य	३,६९,६६	३,६९,६६	०	०	०
११० खानेपानी	५०,४४,७५	२,४६,२०	४७,९८,५५	०	०
१११ स्थानीय विकास	९,१६,०७,७३	१,९०,१६,०३	७,२५,९१,७०	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	९१,००,००	९१,००,००	०	०	०
१२३ सडक यातायात	४६,४९,२७	१,३२,४०	४५,१६,८७	०	०
७० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	९,२३,०१,५२	७,८१,६७,०८	१,४१,३४,४४	२९,६९,५९	३२,५३,८५
१०३ सामान्य प्रशासन	२,०६,५०	२,०६,५०	०	०	०
१०९ स्वास्थ्य	९,२०,१०,०२	७,७८,७६,५८	१,४१,३३,४४	२९,६९,५९	३२,५३,८५
११२ जनसंख्या तथा वातावरण	८५,००	८४,००	१,००	०	०
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१८,५८,९२	१७,५०,९२	१,०८,००	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	१,१९,३४	१,१९,३४	०	०	०
१२३ सडक यातायात	६,७०,८१	५,८४,०६	८६,७५	०	०
१३० श्रम	१०,६८,७७	१०,४७,५२	२१,२५	०	०
७२ राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	३६,३६,६९	३४,४८,७६	१,८७,९३	०	०
१०३ सामान्य प्रशासन	२,६८,००	२,६८,००	०	०	०
१०६ योजना तथा तथ्याङ्क	१३,९२,२५	१३,४८,४०	४३,८५	०	०
११६ अन्य - सामाजिक	६,२०,००	६,२०,००	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	१३,५६,४४	१२,१२,३६	१,४४,०८	०	०
८१ अर्थ मन्त्रालय - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	०	०
१३२ आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१२,३९,५०,१८	४,६९,४५,८०	७,७०,०४,३८	०	०
८२ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	०	०
१३३ बाह्य ऋण भुक्तानी	८,११,५०,००	२,६०,५९,५८	५,५०,९०,४२	०	०
८३ अर्थ मन्त्रालय - वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	०	०
१३३ बाह्य ऋण भुक्तानी	२,५१,७९,१८	५५,९३,७१	१,९५,८५,४७	०	०
८६ अर्थ मन्त्रालय - लगानी वैदेशिक संस्थाहरु	९,००	९,००	०	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	९,००	९,००	०	०	०
८७ अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	९,०४,४४,६१	०	९,०४,४४,६१	०	०
११० खानेपानी	५४,१७,००	०	५४,१७,००	०	०
११७ कृषि	५५,००,००	०	५५,००,००	०	०
१२२ संचार	१,५०,००	०	१,५०,००	०	०

संस्था तथा मन्त्रालयगत	२०६३/६४ को व्यय अनुमान			२०६४/६५ को व्यय अनुमान	२०६५/६६ को व्यय अनुमान
	जम्मा रकम	चालु खर्च	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी खर्च		
१२४ हवाई यातायात	३,००,००	०	३,००,००	०	०
१२५ विद्युत	६,८१,२३,११	०	६,८१,२३,११	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	१,०९,५४,५०	०	१,०९,५४,५०	०	०
९५ अर्थ मन्त्रालय - विविध	१२,७०,७७,९३	९,९४,३१,७६	२,७६,४६,१७	०	०
१११ स्थानीय विकास	२३,७५,००	५,७५,००	१८,००,००	०	०
१३१ अन्य - आर्थिक	२,३३,३८,४७	८९,४२,३०	१,४३,९६,१७	०	०
१३४ विविध	१०,१३,६४,४६	८,९९,१४,४६	१,१४,५०,००	०	०
कुल खर्च	१,४३,९१,२३,००	८३,७६,७८,६१	६०,१४,४४,३९	२९,६९,५९	३२,५३,८५

आर्थिक वर्ष २०६३/६४ को क्षेत्रगत रणनीति अनुसारको व्यय अनुमान

अनुसूची-८ ग

(रु. हजारमा)

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
१४ अदालत		०		०		०	४,५०,००	२६,५५,००	३१,०५,००
अदालत सुदृढिकरण		०		०		०	०	२६,५०,००	२६,५०,००
१४-४-२०० पूजीगत खर्च		०		०		०	०	२६,५०,००	२६,५०,००
अदालत सुधार		०		०		०	३,५०,००	०	३,५०,००
१४-३-२०५ चालु खर्च		०		०		०	३,५०,००	०	३,५०,००
राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठान		०		०		०	१,००,००	५,००	१,०५,००
१४-३-२१० चालु खर्च		०		०		०	१,००,००	०	१,००,००
१४-४-२१० पूजीगत खर्च		०		०		०	०	५,००	५,००
१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग		०		०		०	१,५९,१०	४०,००	१,९९,१०
संस्थागत सुदृढिकरण		०		०		०	१,५९,१०	४०,००	१,९९,१०
१५-३-२०० चालु खर्च		०		०		०	१,५९,१०	०	१,५९,१०
१५-४-२०० पूजीगत खर्च		०		०		०	०	४०,००	४०,००
१६ महालेखा परीक्षकको कार्यालय		०		०		०	३८,५०	१,१२,००	१,५०,५०
संस्थागत सुदृढिकरण		०		०		०	३८,५०	१,१२,००	१,५०,५०
१६-३-२०० चालु खर्च		०		०		०	३८,५०	०	३८,५०
१६-४-२०० पूजीगत खर्च		०		०		०	०	१,१२,००	१,१२,००
१७ लोक सेवा आयोग		०		०		०	३३,००	४,४९,००	४,८२,००
संस्थागत सुदृढिकरण		०		०		०	३३,००	४,४९,००	४,८२,००
१७-३-२०१ चालु खर्च		०		०		०	३३,००	०	३३,००
१७-४-२०१ पूजीगत खर्च		०		०		०	०	४,४९,००	४,४९,००
१९ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय		०		०		०	१,३९,४५	३८,५५	१,७८,००
संस्थागत सुदृढिकरण		०		०		०	१,३९,४५	३८,५५	१,७८,००
१९-३-२०० चालु खर्च		०		०		०	१,३९,४५	०	१,३९,४५
१९-४-२०० पूजीगत खर्च		०		०		०	०	३८,५५	३८,५५
३० प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय		०		०		४,५७,९०	१,२०,८२,८०	८,७०,९२	१,३४,११,६२
मानव अधिकार आयोगको क्षमता विकास		०		०		०	०	८,७०,९२	८,७०,९२
३०-३-२१० चालु खर्च		०		०		०	०	८,७०,९२	८,७०,९२
गरिवी निवारण कोष		०		०		४,५७,९०	१,२०,८२,८०	०	१,२५,४०,७०
३०-३-२२० चालु खर्च		०		०		४,५७,९०	०	०	४,५७,९०
३०-४-२२० पूजीगत खर्च		०		०		०	१,२०,८२,८०	०	१,२०,८२,८०
३५ अर्थ मन्त्रालय	१२,००,००	७,८०,००	०	१४,०२,६२	०	०	५,३५,८०	१२,३९,२०	५१,५७,६२

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी		
कार्यक्षमता सुधार ईकाइ		०		०		०		४,९८,८०	१०,२०	५,०९,००
३५-३-२०३ चालु खर्च		०		०		०		४,९८,८०	०	४,९८,८०
३५-४-२०३ पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	१०,२०	१०,२०
सहायता व्यवस्थापन सुदृढीकरण तथा नेक्स		०		०		०		३७,००	२०,००	५७,००
३५-३-२०४ चालु खर्च		०		०		०		३७,००	०	३७,००
३५-४-२०४ पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	२०,००	२०,००
अन्तशुल्क सुदृढीकरण कार्यक्रम		१२,००,००		०		०		०	०	१२,००,००
३५-३-२१० चालु खर्च		१२,००,००		०		०		०	०	१२,००,००
कृषि विकास बैंक, विविध		०		३,७०,००		०		०	०	३,७०,००
३५-४-३१० पूँजीगत खर्च		०		३,७०,००		०		०	०	३,७०,००
साना किसान विकास बैंक (बित्तिय संस्था) विविध		०		५०,००		०		०	०	५०,००
३५-४-३११ पूँजीगत खर्च		०		५०,००		०		०	०	५०,००
पशु बीमा (कर्जा सुरक्षण समेत)		०		१,५५,००		०		०	०	१,५५,००
३५-४-४१० पूँजीगत खर्च		०		१,५५,००		०		०	०	१,५५,००
शीत घर निर्माण (ब्याज अनुदान)		०		२,०५,००		०		०	०	२,०५,००
३५-४-४२ पूँजीगत खर्च		०		२,०५,००		०		०	०	२,०५,००
संगठित तथा वित्तीय सुशासन आयोजना		०		०		०		०	१२,०९,००	१२,०९,००
३५-४-४७४ पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	१२,०९,००	१२,०९,००
सामुदायिक भूमिगत जल सिंचाई सेक्टर आयोजना		०		०		१४,०२,६२		०	०	१४,०२,६२
३५-४-४७५ पूँजीगत खर्च		०		०		१४,०२,६२		०	०	१४,०२,६२
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय		२७,१२,८९		७,६९,९३		९७,०९		३५,१०,००	८,००,००	३,३८,३८
वातावरणीय क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम - उर्जा कार्यक्रम समेत		०		०		९७,०९		०	०	९७,०९
३८-३-२५२ चालु खर्च		०		०		९७,०९		०	०	९७,०९
खनिज अन्वेषण तथा विकास आयोजना		१०,५५		१७,६९		०		०	०	२८,१६
३८-३-३०१ चालु खर्च		१०,५५		०		०		०	०	१०,५५
३८-४-३०१ पूँजीगत खर्च		०		१७,६९		०		०	०	१७,६९
पेट्रोलियम अन्वेषण परियोजना		३६,७१		३,४५		०		०	०	४०,१६
३८-३-३०२ चालु खर्च		३६,७१		०		०		०	०	३६,७१
३८-४-३०२ पूँजीगत खर्च		०		३,४५		०		०	०	३,४५
भू-वैज्ञानिक सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान आयोजना		२३,८९		८,२०		०		०	०	३२,०९
३८-३-३०४ चालु खर्च		२३,८९		०		०		०	०	२३,८९

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
३८-४-३०४	पुंजीगत खर्च	८,२०	०	०	०	०	०	०	८,२०
औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान		०	०	०	०	०	१,०१,२०	४,३३	१,०५,५३
३८-३-४०४	चालु खर्च	०	०	०	०	०	१,०१,२०	०	१,०१,२०
३८-४-४०४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	४,३३	४,३३
घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यक्रम (समिति)		२,५१,८५	२,०७,०६	०	०	०	०	०	४,५८,९१
३८-३-४०६	चालु खर्च	२,५१,८५	०	०	०	०	०	०	२,५१,८५
३८-४-४०६	पुंजीगत खर्च	०	२,०७,०६	०	०	०	०	०	२,०७,०६
घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्र		०	०	०	०	०	१,७०,३५	०	१,७०,३५
३८-३-४०७	चालु खर्च	०	०	०	०	०	१,७०,३५	०	१,७०,३५
लघु उद्यम विकास कार्यक्रम		७,८५,७६	०	०	०	०	०	०	७,८५,७६
३८-३-४०९	चालु खर्च	७,८५,७६	०	०	०	०	०	०	७,८५,७६
नेपाल खाद्य संस्थान		०	०	०	२८,५०,००	८,००,००	०	०	३६,५०,००
३८-३-६१०	चालु खर्च	०	०	०	२८,५०,००	०	०	०	२८,५०,००
३८-४-६१०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	८,००,००	०	०	८,००,००
कण्ठरोग नियन्त्रण आयोजना		०	०	०	६,६०,००	०	०	०	६,६०,००
३८-३-६१३	चालु खर्च	०	०	०	६,६०,००	०	०	०	६,६०,००
निर्यात प्रवर्द्धन कोष		७२,००	०	०	०	०	०	०	७२,००
३८-३-६५०	चालु खर्च	७२,००	०	०	०	०	०	०	७२,००
विशेष आर्थिक क्षेत्र - निर्यात प्रशोधन क्षेत्र समेत		४२,००	४,७४,५०	०	०	०	०	०	५,१६,५०
३८-३-६५३	चालु खर्च	४२,००	०	०	०	०	०	०	४२,००
३८-४-६५३	पुंजीगत खर्च	०	४,७४,५०	०	०	०	०	०	४,७४,५०
व्यापार सूचना तथा निर्यात सहयोग आयोजना - बहुपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार सुदृढीकरण समेत		०	०	०	०	०	६६,८३	२,००	६८,८३
३८-३-६५६	चालु खर्च	०	०	०	०	०	६६,८३	०	६६,८३
३८-४-६५६	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	२,००	२,००
घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यक्रम (४८ जिल्ला)		७,४५,३०	३५,८६	०	०	०	०	०	७,८१,१६
३८-३-८०१	चालु खर्च	७,४५,३०	०	०	०	०	०	०	७,४५,३०
३८-४-८०१	पुंजीगत खर्च	०	३५,८६	०	०	०	०	०	३५,८६
घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यक्रम (२७ जिल्ला)		७,४४,८३	२३,२५	०	०	०	०	०	७,६८,०८
३८-३-८०२	चालु खर्च	७,४४,८३	०	०	०	०	०	०	७,४४,८३
३८-४-८०२	पुंजीगत खर्च	०	२३,२५	०	०	०	०	०	२३,२५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
३९ कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय		०		०		०		०	२०,००	२०,००
न्याय तथा कानूनी शासन		०		०		०		०	२०,००	२०,००
३९-३-२१० चालु खर्च		०		०		०		०	२०,००	२०,००
४० कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२,२३,७०,७९	१४,२७,८८	२२,७९,६०	१३,९६,०५	२,३०,२५	२५,००	४४,०६,६४	८,६९,७२	३,३०,०५,९३	३,३०,०५,९३
कृषि अनुसन्धान तथा विकास कोष	८,७५,१०	२,००	०	०	०	०	०	०	८,७५,१०	८,७५,१०
४०-३-२११ चालु खर्च	८,७५,१०	०	०	०	०	०	०	०	८,७५,१०	८,७५,१०
४०-४-२११ पुंजीगत खर्च	०	२,००	०	०	०	०	०	०	२,००	२,००
दीर्घकालीन कृषियोजना अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम		०	०	०	०	०	३२,२७,६३	६,३१,००	३८,५८,६३	३८,५८,६३
४०-३-२२० चालु खर्च		०	०	०	०	०	३२,२७,६३	०	३२,२७,६३	३२,२७,६३
४०-४-२२० पुंजीगत खर्च		०	०	०	०	०	०	६,३१,००	६,३१,००	६,३१,००
विशेष कृषि उत्पादन कार्यक्रम		७८,००	०	०	०	०	०	०	७८,००	७८,००
४०-३-२४१ चालु खर्च		७८,००	०	०	०	०	०	०	७८,००	७८,००
बाली विविधिकरण आयोजना		४,३७,४७	१,५७,५०	०	०	०	०	०	५,९४,९७	५,९४,९७
४०-३-२६२ चालु खर्च		४,३७,४७	०	०	०	०	०	०	४,३७,४७	४,३७,४७
४०-४-२६२ पुंजीगत खर्च		०	१,५७,५०	०	०	०	०	०	१,५७,५०	१,५७,५०
कृषि विकास आयोजना, जनकपुर		१,२३,८५	१,२६,०५	०	०	०	०	०	२,४९,९०	२,४९,९०
४०-३-२७० चालु खर्च		१,२३,८५	०	०	०	०	०	०	१,२३,८५	१,२३,८५
४०-४-२७० पुंजीगत खर्च		०	१,२६,०५	०	०	०	०	०	१,२६,०५	१,२६,०५
रेशम खेती विकास कार्यक्रम		४,०२,७७	८,१४	०	०	०	०	०	४,१०,९१	४,१०,९१
४०-३-२८० चालु खर्च		४,०२,७७	०	०	०	०	०	०	४,०२,७७	४,०२,७७
४०-४-२८० पुंजीगत खर्च		०	८,१४	०	०	०	०	०	८,१४	८,१४
बागवानी विकास कार्यक्रम		४,४२,६३	२०,३७	०	०	०	०	०	४,६३,००	४,६३,००
४०-३-२९१ चालु खर्च		४,४२,६३	०	०	०	०	०	०	४,४२,६३	४,४२,६३
४०-४-२९१ पुंजीगत खर्च		०	२०,३७	०	०	०	०	०	२०,३७	२०,३७
आलु, तरकारी तथा मसला विकास कार्यक्रम		३,०७,३९	५,३८	०	०	०	०	०	३,१२,७७	३,१२,७७
४०-३-३०० चालु खर्च		३,०७,३९	०	०	०	०	०	०	३,०७,३९	३,०७,३९
४०-४-३०० पुंजीगत खर्च		०	५,३८	०	०	०	०	०	५,३८	५,३८
बीउ प्रवर्द्धन तथा गुण नियन्त्रण कार्यक्रम		१,३६,७५	६८	०	०	०	०	०	१,३७,४३	१,३७,४३
४०-३-३०१ चालु खर्च		१,३६,७५	०	०	०	०	०	०	१,३६,७५	१,३६,७५
४०-४-३०१ पुंजीगत खर्च		०	६८	०	०	०	०	०	६८	६८
मत्स्य विकास कार्यक्रम		४,२८,६४	२३,६६	०	०	०	०	०	४,५२,३०	४,५२,३०

निकाय/मन्त्रालय		०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
		चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
४०-३-३२०	चालु खर्च	४,२८,६४	०	०	०	०	०	०	०	४,२८,६४
४०-४-३२०	पुंजीगत खर्च	०	२३,६६	०	०	०	०	०	०	२३,६६
	खाद्य पोषण तथा प्रविधि कार्यक्रम	४,३१,७५	१३,५०	०	०	०	०	०	०	४,४५,२५
४०-३-३३०	चालु खर्च	४,३१,७५	०	०	०	०	०	०	०	४,३१,७५
४०-४-३३०	पुंजीगत खर्च	०	१३,५०	०	०	०	०	०	०	१३,५०
	खाद्य गुणस्तर व्यवस्थापन सुदृढीकरण आयोजना	०	३,००,००	०	०	०	०	०	०	३,००,००
४०-४-३३१	पुंजीगत खर्च	०	३,००,००	०	०	०	०	०	०	३,००,००
	बाली संरक्षण कार्यक्रम	७,२८,४४	३४,५०	०	०	०	०	०	०	७,६२,९४
४०-३-३४०	चालु खर्च	७,२८,४४	०	०	०	०	०	०	०	७,२८,४४
४०-४-३४०	पुंजीगत खर्च	०	३४,५०	०	०	०	०	०	०	३४,५०
	व्यवसायीक कीट विकास	८७,५०	१,७९	०	०	०	०	०	०	८९,२९
४०-३-३५०	चालु खर्च	८७,५०	०	०	०	०	०	०	०	८७,५०
४०-४-३५०	पुंजीगत खर्च	०	१,७९	०	०	०	०	०	०	१,७९
	बाली विकास कार्यक्रम	१,३३,९६	६,४२	०	०	०	०	०	०	१,४०,३८
४०-३-३६०	चालु खर्च	१,३३,९६	०	०	०	०	०	०	०	१,३३,९६
४०-४-३६०	पुंजीगत खर्च	०	६,४२	०	०	०	०	०	०	६,४२
	कृषि सूचना तथा संचार केन्द्र	०	०	०	०	०	०	२,०३,०८	६०	२,०३,६८
४०-३-३७१	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	२,०३,०८	०	२,०३,०८
४०-४-३७१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	६०	६०
	कृषि प्रसार तथा तालिम कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	२,८१,८०	५,४०	२,८७,२०
४०-३-३८१	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	२,८१,८०	०	२,८१,८०
४०-४-३८१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	५,४०	५,४०
	माटो परीक्षण तथा सुधार सेवा कार्यक्रम	१,४७,६७	३,४८	०	०	०	०	०	०	१,५१,१५
४०-३-४००	चालु खर्च	१,४७,६७	०	०	०	०	०	०	०	१,४७,६७
४०-४-४००	पुंजीगत खर्च	०	३,४८	०	०	०	०	०	०	३,४८
	कृषि व्यावसाय प्रवर्धन तथा बजार विकास कार्यक्रम	१,८२,८९	४६,८५	०	०	०	०	०	०	२,२९,७४
४०-३-४५०	चालु खर्च	१,८२,८९	०	०	०	०	०	०	०	१,८२,८९
४०-४-४५०	पुंजीगत खर्च	०	४६,८५	०	०	०	०	०	०	४६,८५
	सहकारी खेती, साना सिंचाइ तथा मल बीज हुवानी कार्यक्रम	०	०	५,४४,५०	११,१९,५०	०	०	०	०	१६,६४,००
४०-३-४६४	चालु खर्च	०	०	५,४४,५०	०	०	०	०	०	५,४४,५०
४०-४-४६४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	११,१९,५०	०	०	०	०	११,१९,५०

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
दिगो भू-व्यवस्थापन आयोजना		४८,११	१,०१	०	०	०	०	०	५७,१२
४०-३-४७० चालु खर्च		४८,११	०	०	०	०	०	०	४८,११
४०-४-४७० पूजीगत खर्च		०	१,०१	०	०	०	०	०	१,०१
कृषि तालिम तथा प्रसार सुधार आयोजना		०	०	०	०	०	३०,३८	०	३०,३८
४०-३-४७१ चालु खर्च		०	०	०	०	०	३०,३८	०	३०,३८
खाद्यान्नबाट संचालित कृषि आयोजनाहरू		४९,८५	१५	०	०	०	०	०	५०,००
४०-३-४७२ चालु खर्च		४९,८५	०	०	०	०	०	०	४९,८५
४०-४-४७२ पूजीगत खर्च		०	१५	०	०	०	०	०	१५
व्यावसायिक कृषि विकास तथा व्यापार प्रवर्धन आयोजना		२,९३,००	३,००	०	०	०	०	०	२,९६,००
४०-३-४७३ चालु खर्च		२,९३,००	०	०	०	०	०	०	२,९३,००
४०-४-४७३ पूजीगत खर्च		०	३,००	०	०	०	०	०	३,००
व्यवसायिक कृषि विकास आयोजना		७,५०	५०	०	०	०	०	०	८,००
४०-३-४७४ चालु खर्च		७,५०	०	०	०	०	०	०	७,५०
४०-४-४७४ पूजीगत खर्च		०	५०	०	०	०	०	०	५०
पशु स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम		९,०१,११	२०,००	०	०	०	०	०	९,२१,११
४०-३-५०० चालु खर्च		९,०१,११	०	०	०	०	०	०	९,०१,११
४०-४-५०० पूजीगत खर्च		०	२०,००	०	०	०	०	०	२०,००
पशु विकास सेवा कार्यक्रम (गाई, भैसी, वाखा र अन्य)		५,९४,४८	१,७०,५३	०	०	०	०	०	७,६५,०१
४०-३-५१० चालु खर्च		५,९४,४८	०	०	०	०	०	०	५,९४,४८
४०-४-५१० पूजीगत खर्च		०	१,७०,५३	०	०	०	०	०	१,७०,५३
पशुपन्डी बजार प्रवर्धन कार्यक्रम		७५,८५	२,००	०	०	०	०	०	७७,८५
४०-३-५११ चालु खर्च		७५,८५	०	०	०	०	०	०	७५,८५
४०-४-५११ पूजीगत खर्च		०	२,००	०	०	०	०	०	२,००
पशु विकास फार्महरू		३,९८,१६	२०,९०	०	०	०	०	०	४,१९,०६
४०-३-५२० चालु खर्च		३,९८,१६	०	०	०	०	०	०	३,९८,१६
४०-४-५२० पूजीगत खर्च		०	२०,९०	०	०	०	०	०	२०,९०
पहाडी कबुलियती वन आयोजना (पशु विकास)		३,६४,४३	१८,९०	०	०	०	०	०	३,८३,३३
४०-३-५५० चालु खर्च		३,६४,४३	०	०	०	०	०	०	३,६४,४३
४०-४-५५० पूजीगत खर्च		०	१८,९०	०	०	०	०	०	१८,९०
पशु सेवा तालिम कार्यक्रम		०	०	०	०	०	१,४७,०५	०	१,४७,०५
४०-३-५७० चालु खर्च		०	०	०	०	०	१,४७,०५	०	१,४७,०५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	
सामुदायिक पशु विकास आयोजना		०		०	१७,३५,१०	२,७६,५५		०	२०,११,६५
४०-३-५९१ चालु खर्च		०		०	१७,३५,१०	०		०	१७,३५,१०
४०-४-५९१ पूँजीगत खर्च		०		०	०	२,७६,५५		०	२,७६,५५
बर्ड फ्ल्यू नियन्त्रण आयोजना		४९,५०	५०	०		०		०	५०,००
४०-३-५९२ चालु खर्च		४९,५०	०	०		०		०	४९,५०
४०-४-५९२ पूँजीगत खर्च		०	५०	०		०		०	५०
सहकारी प्रशिक्षण केन्द्र		०	०	०		०		२,६५,००	२,७२
४०-३-६०० चालु खर्च		०	०	०		०		२,६५,००	२,६५,००
४०-४-६०० पूँजीगत खर्च		०	०	०		०		०	२,७२
सहकारी क्षेत्र सुदृढिकरण आयोजना		०	०	०		०		२,३१,७०	२,३०,००
४०-३-६२० चालु खर्च		०	०	०		०		२,३१,७०	२,३१,७०
४०-४-६२० पूँजीगत खर्च		०	०	०		०		०	२,३०,००
नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्		६,४२,००	२०,००	०		०		०	६,६२,००
४०-३-७०० चालु खर्च		६,४२,००	०	०		०		०	६,४२,००
४०-४-७०० पूँजीगत खर्च		०	२०,००	०		०		०	२०,००
कृषि अनुसन्धान कार्यक्रम		२२,६७,००	६०,००	०		०		०	२३,२७,००
४०-३-७१० चालु खर्च		२२,६७,००	०	०		०		०	२२,६७,००
४०-४-७१० पूँजीगत खर्च		०	६०,००	०		०		०	६०,००
प्राकृतिक जलाशय मत्स्य विकास आयोजना		३,६१,००	१०,००	०		०		०	३,७१,००
४०-३-७५० चालु खर्च		३,६१,००	०	०		०		०	३,६१,००
४०-४-७५० पूँजीगत खर्च		०	१०,००	०		०		०	१०,००
पहाडी मकै अनुसन्धान आयोजना		१,८०,००	१०,००	०		०		०	१,९०,००
४०-३-७६१ चालु खर्च		१,८०,००	०	०		०		०	१,८०,००
४०-४-७६१ पूँजीगत खर्च		०	१०,००	०		०		०	१०,००
चिया विकास प्रवर्द्धन		१,६३,८०	१,१०	०		०		०	१,६४,९०
४०-३-७७१ चालु खर्च		१,६३,८०	०	०		०		०	१,६३,८०
४०-४-७७१ पूँजीगत खर्च		०	१,१०	०		०		०	१,१०
राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड (मिल्क होलिडे बन्द कार्यक्रम)		३०,५०	०	०		०		०	३०,५०
४०-३-७७३ चालु खर्च		३०,५०	०	०		०		०	३०,५०
कर्णाली अंचल कृषि विकास आयोजना		०	०	०		२,३०,२५	२५,००	०	२,५५,२५
४०-३-८०१ चालु खर्च		०	०	०		२,३०,२५	०	०	२,३०,२५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
४०-४-८०१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	२५,००	०	०	२५,००	
	बाली विविधिकरण आयोजना	१६,३५,४८	६,५०	०	०	०	०	०	१६,४१,९८	
४०-३-८०४	चालु खर्च	१६,३५,४८	०	०	०	०	०	०	१६,३५,४८	
४०-४-८०४	पुंजीगत खर्च	०	६,५०	०	०	०	०	०	६,५०	
	कृषि प्रसार कार्यक्रम	५३,००,६८	१,५५,००	०	०	०	०	०	५४,५५,६८	
४०-३-८०५	चालु खर्च	५३,००,६८	०	०	०	०	०	०	५३,००,६८	
४०-४-८०५	पुंजीगत खर्च	०	१,५५,००	०	०	०	०	०	१,५५,००	
	पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम	४०,६३,५३	१,६९,४७	०	०	०	०	०	४२,३३,००	
४०-३-८१३	चालु खर्च	४०,६३,५३	०	०	०	०	०	०	४०,६३,५३	
४०-४-८१३	पुंजीगत खर्च	०	१,६९,४७	०	०	०	०	०	१,६९,४७	
४५	गृह मन्त्रालय	०	०	०	०	३,७३,४५	०	१,३२,००	२,२५,००	७,३०,४५
	पुनर्स्थापना कार्यक्रम (गणेशमानसिंह शान्ति अभियान)	०	०	०	०	३,००,००	०	०	०	३,००,००
४५-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	३,००,००	०	०	०	३,००,००
४५-४-२००	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	लागू पदार्थ नियन्त्रण कार्यक्रम	०	०	०	०	७३,४५	०	०	०	७३,४५
४५-३-२०१	चालु खर्च	०	०	०	०	७३,४५	०	०	०	७३,४५
	संस्थागत सुदुडीकरण	०	०	०	०	०	०	१,३२,००	२,२५,००	३,५७,००
४५-३-२०२	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,३२,००	०	१,३२,००
४५-४-२०२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	२,२५,००	०	२,२५,००
४७	जलश्रोत मन्त्रालय	१९,२६,८८	३,६९,४९,३९	०	०	०	०	२,५०,३५	२,९७,२५	३,८५,४३,७९
	जल तथा शक्ति आयोग	०	०	०	०	०	०	१,३९,५०	१,४९,००	२,८०,५०
४७-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,३९,५०	०	१,३९,५०
४७-४-२००	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	१,४९,००	१,४९,००
	प्रणाली व्यवस्थापन तथा तालिम कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	१,०४,६०	१९,००	१,२३,६०
४७-३-३११	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,०४,६०	०	१,०४,६०
४७-४-३११	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	१९,००	१९,००
	सिंचाइ संस्थागत विकास कार्यक्रम	८६,५०	३६,००	०	०	०	०	०	०	१,२२,५०
४७-३-३१२	चालु खर्च	८६,५०	०	०	०	०	०	०	०	८६,५०
४७-४-३१२	पुंजीगत खर्च	०	३६,००	०	०	०	०	०	०	३६,००
	सिंचाई तथा जलश्रोत व्यवस्थापन आयोजना	२४,२०	१५,२५,८०	०	०	०	०	०	०	१५,५०,००
४७-३-३१६	चालु खर्च	२४,२०	०	०	०	०	०	०	०	२४,२०

निकाय/मन्त्रालय		०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
		चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
४७-४-३१६	पूजीगत खर्च		१५,२५,८०		०		०		०	१५,२५,८०
	भूमिगत जल सिंचाइ सेक्टर आयोजना									
		१,१७,००	१८,८३,००							२०,००,००
४७-३-३१७	चालु खर्च	१,१७,००	०		०		०		०	१,१७,००
४७-४-३१७	पूजीगत खर्च		१८,८३,००		०		०		०	१८,८३,००
	सिंचाई संभाव्यता अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यक्रम									
		३,७५	८५,००		०		०		०	८८,७५
४७-३-३१९	चालु खर्च	३,७५	०		०		०		०	३,७५
४७-४-३१९	पूजीगत खर्च		८५,००		०		०		०	८५,००
	निर्माण गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला		०		०		०	३,५०	४०,००	४३,५०
४७-३-३२०	चालु खर्च		०		०		०	३,५०	०	३,५०
४७-४-३२०	पूजीगत खर्च		०		०		०	०	४०,००	४०,००
	मान्त्रिक व्यवस्थापन कार्यक्रम		९,७०	१,६०,००		०		०	०	१,६९,७०
४७-३-३२१	चालु खर्च	९,७०	०		०		०		०	९,७०
४७-४-३२१	पूजीगत खर्च		१,६०,००		०		०		०	१,६०,००
	समुदाय व्यवस्थित सिंचित कृषि क्षेत्र आयोजना		८०,००	१४,३३,००		०		०	०	१५,१३,००
४७-३-३२२	चालु खर्च	८०,००	०		०		०		०	८०,००
४७-४-३२२	पूजीगत खर्च		१४,३३,००		०		०		०	१४,३३,००
	नदी नियन्त्रण		५६,००	६६,१६,००		०		०	०	६६,७२,००
४७-३-३४०	चालु खर्च	५६,००	०		०		०		०	५६,००
४७-४-३४०	पूजीगत खर्च		६६,१६,००		०		०		०	६६,१६,००
	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण प्रविधि परियोजना		४९,९५	३,८९,८०		०		०	०	४,३९,७५
४७-३-३४१	चालु खर्च	४९,९५	०		०		०		०	४९,९५
४७-४-३४१	पूजीगत खर्च		३,८९,८०		०		०		०	३,८९,८०
	बागमती नदी नियन्त्रण आयोजना (रौतहट, सर्लाही)		८,५०	५,९१,५०		०		०	०	६,००,००
४७-३-३४३	चालु खर्च	८,५०	०		०		०		०	८,५०
४७-४-३४३	पूजीगत खर्च		५,९१,५०		०		०		०	५,९१,५०
	लाल बकैया नदी नियन्त्रण आयोजना		०	५०,००		०		०	०	५०,००
४७-४-३४५	पूजीगत खर्च		५०,००		०		०		०	५०,००
	मुग्लिङ नारायणगढ जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण आयोजना		३४,३५	९,६४,९०		०		०	०	९,९९,२५
४७-३-३४९	चालु खर्च	३४,३५	०		०		०		०	३४,३५
४७-४-३४९	पूजीगत खर्च		९,६४,९०		०		०		०	९,६४,९०
	सिन्धुली बर्दिबास जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण आयोजना		०	४,८९,३०		०		०	०	४,८९,३०

निकाय/मन्त्रालय		०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
		चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
४७-४-३५०	पूजीगत खर्च		४,८९,३०							४,८९,३०
	भूमिगत जल अन्वेषण कार्यक्रम		३,९६,५०		९,३३,५०					४,५०,००
४७-३-३६०	चालु खर्च	३,९६,५०								३,९६,५०
४७-४-३६०	पूजीगत खर्च		९,३३,५०							९,३३,५०
	भूमिगत स्यालो ट्युबवेल सिंचाइ आयोजना		८,००		९३,६०,५०					९३,६८,५०
४७-३-३६२	चालु खर्च	८,००								८,००
४७-४-३६२	पूजीगत खर्च		९३,६०,५०							९३,६०,५०
	भूमिगत डीप ट्युबवेल सिंचाइ आयोजना		३५,०५		५,४२,००					५,७७,०५
४७-३-३६३	चालु खर्च	३५,०५								३५,०५
४७-४-३६३	पूजीगत खर्च		५,४२,००							५,४२,००
	डीप ट्युबवेल सिंचाइ आयोजना		६,००		४,३४,००					४,४०,००
४७-३-३६४	चालु खर्च	६,००								६,००
४७-४-३६४	पूजीगत खर्च		४,३४,००							४,३४,००
	मर्मत सभार आयोजनाहरु		४,३९,७५		९८,३३,७५					२२,६५,५०
४७-३-३७०	चालु खर्च	४,३९,७५								४,३९,७५
४७-४-३७०	पूजीगत खर्च		९८,३३,७५							९८,३३,७५
	बृहत सरकारी सिंचाइ योजनाको पुनर्स्थापना		९,४९,००		७,०५,००					८,४६,००
४७-३-३७९	चालु खर्च	९,४९,००								९,४९,००
४७-४-३७९	पूजीगत खर्च		७,०५,००							७,०५,००
	बागमती सिंचाइ आयोजना		९,००,९०		९९,९९,९०					९३,००,००
४७-३-४०४	चालु खर्च	९,००,९०								९,००,९०
४७-४-४०४	पूजीगत खर्च		९९,९९,९०							९९,९९,९०
	बबई सिंचाइ आयोजना		५२,००		६,४०,००					६,९२,००
४७-३-४०९	चालु खर्च	५२,००								५२,००
४७-४-४०९	पूजीगत खर्च		६,४०,००							६,४०,००
	महाकाली सिंचाइ आयोजना, कन्चनपुर		९०,००		९०,००					९,००,००
४७-३-४११	चालु खर्च	९०,००								९०,००
४७-४-४११	पूजीगत खर्च		९०,००							९०,००
	सुन्सरी मोरङ सिंचाइ आयोजना (तेस्रो)		९,९४,००		३,८०,००					४,९४,००
४७-३-४१२	चालु खर्च	९,९४,००								९,९४,००
४७-४-४१२	पूजीगत खर्च		३,८०,००							३,८०,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
प्रगन्ना सिंचाई आयोजना		२०,००	१,३०,००	०	०	०	०	०	१,५०,००
४७.३-४१४ चालु खर्च	२०,००	०	०	०	०	०	०	०	२०,००
४७.४-४१४ पुंजीगत खर्च	०	१,३०,००	०	०	०	०	०	०	१,३०,००
सिक्टा सिंचाई आयोजना		६८,४३	४०,०५,२४	०	०	०	०	०	४०,७३,६७
४७.३-४१८ चालु खर्च	६८,४३	०	०	०	०	०	०	०	६८,४३
४७.४-४१८ पुंजीगत खर्च	०	४०,०५,२४	०	०	०	०	०	०	४०,०५,२४
अन्य सिंचाई आयोजनाहरू		२,००	५८,००	०	०	०	०	०	६०,००
४७.३-४२१ चालु खर्च	२,००	०	०	०	०	०	०	०	२,००
४७.४-४२१ पुंजीगत खर्च	०	५८,००	०	०	०	०	०	०	५८,००
नयां प्रविधिमा आधारित सिंचाई आयोजना		२२,५५	४,७२,००	०	०	०	०	०	४,९४,५५
४७.३-४२७ चालु खर्च	२२,५५	०	०	०	०	०	०	०	२२,५५
४७.४-४२७ पुंजीगत खर्च	०	४,७२,००	०	०	०	०	०	०	४,७२,००
मझौला सिंचाई आयोजना		२५,००	५४,६४,९५	०	०	०	०	०	५४,८९,९५
४७.३-४२९ चालु खर्च	२५,००	०	०	०	०	०	०	०	२५,००
४७.४-४२९ पुंजीगत खर्च	०	५४,६४,९५	०	०	०	०	०	०	५४,६४,९५
पिछडिएका जल-उपभोक्ता समुहको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम		२,५०	३,१८,००	०	०	०	०	०	३,२०,५०
४७.३-४३० चालु खर्च	२,५०	०	०	०	०	०	०	०	२,५०
४७.४-४३० पुंजीगत खर्च	०	३,१८,००	०	०	०	०	०	०	३,१८,००
विद्युत विकासमा निजी क्षेत्रको प्रवर्द्धन		४,००	३,५५,००	०	०	०	०	०	३,५९,००
४७.३-५५० चालु खर्च	४,००	०	०	०	०	०	०	०	४,००
४७.४-५५० पुंजीगत खर्च	०	३,५५,००	०	०	०	०	०	०	३,५५,००
सप्तकोशी बहुउद्देश्यीय आयोजना		११,९०	२०,०३,००	०	०	०	०	०	२०,१४,९०
४७.३-५५३ चालु खर्च	११,९०	०	०	०	०	०	०	०	११,९०
४७.४-५५३ पुंजीगत खर्च	०	२०,०३,००	०	०	०	०	०	०	२०,०३,००
पंचेश्वर बहुउद्देश्यीय आयोजना		३०,००	९३,२२	०	०	०	०	०	१,२३,२२
४७.३-५५४ चालु खर्च	३०,००	०	०	०	०	०	०	०	३०,००
४७.४-५५४ पुंजीगत खर्च	०	९३,२२	०	०	०	०	०	०	९३,२२
साना जलविद्युत आयोजना अध्ययन		३,९०	५,५४,५८	०	०	०	०	०	५,५८,४८
४७.३-५५५ चालु खर्च	३,९०	०	०	०	०	०	०	०	३,९०
४७.४-५५५ पुंजीगत खर्च	०	५,५४,५८	०	०	०	०	०	०	५,५४,५८
जल विद्युत आयोजना सम्बन्धी मापदण्ड		०	०	०	०	०	१०,७५	९,२५	२०,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	
४७-३-५६६	चालु खर्च	०	०	०	०	०	१०,७५	०	१०,७५
४७-४-५६६	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	९,२५	९,२५
विद्युत विकास कोष		५१,४५	११,५३,१७	०	०	०	०	०	१२,०४,६२
४७-३-५६६	चालु खर्च	५१,४५	०	०	०	०	०	०	५१,४५
४७-४-५६६	पूँजीगत खर्च	०	११,५३,१७	०	०	०	०	०	११,५३,१७
४८	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	७५८,८९	६,४९,६२,००	६९,०२,७७	५,४९,७०,२०	०	३,४५,९५	३,२५,२०	१२,६६,६५,०९
सगरमाथा राजमार्ग (गाईघाट-दिक्तेल खण्ड)		०	४,००,००	०	०	०	०	०	४,००,००
४८-४-२०१	पूँजीगत खर्च	०	४,००,००	०	०	०	०	०	४,००,००
विश्वेश्वर प्रसाद कोइराला मार्ग (बनेपा-सिन्धुलि-बर्दिवास)		८१,००	२३,३०,००	०	०	०	०	०	२४,११,००
४८-३-२०२	चालु खर्च	८१,००	०	०	०	०	०	०	८१,००
४८-४-२०२	पूँजीगत खर्च	०	२३,३०,००	०	०	०	०	०	२३,३०,००
राप्ती राजमार्ग (तुल्सीपुर-सल्यान कालोपत्रे)		०	९,०३,००	०	०	०	०	०	९,०३,००
४८-४-२०३	पूँजीगत खर्च	०	९,०३,००	०	०	०	०	०	९,०३,००
कर्णाली राजमार्ग (सुर्खेत-जुम्ला खण्ड)		२८,१९	१८,७१,८१	०	०	०	०	०	१९,००,००
४८-३-२०४	चालु खर्च	२८,१९	०	०	०	०	०	०	२८,१९
४८-४-२०४	पूँजीगत खर्च	०	१८,७१,८१	०	०	०	०	०	१८,७१,८१
महाकाली राजमार्ग (बैतडी-दार्चुला-टिडकर खण्ड)		३३,७१	१,१६,२९	०	०	०	०	०	१,५०,००
४८-३-२०५	चालु खर्च	३३,७१	०	०	०	०	०	०	३३,७१
४८-४-२०५	पूँजीगत खर्च	०	१,१६,२९	०	०	०	०	०	१,१६,२९
कान्ती राजपथ		०	५०,००	०	०	०	०	०	५०,००
४८-४-२०६	पूँजीगत खर्च	०	५०,००	०	०	०	०	०	५०,००
केन्द्रीयस्तरका विभिन्न क्रमानुगत सडक आयोजनाहरू		०	३६,००,००	०	०	०	०	०	३६,००,००
४८-४-२४९	पूँजीगत खर्च	०	३६,००,००	०	०	०	०	०	३६,००,००
नारदमुनी शुल्ड मार्ग (हिले-नेगुवाघाट-भोजपुर)		०	०	३३,४७	१०,७०,३३	०	०	०	११,०३,८०
४८-३-२५५	चालु खर्च	०	०	३३,४७	०	०	०	०	३३,४७
४८-४-२५५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१०,७०,३३	०	०	०	१०,७०,३३
कटारी-ओखलढुंगा		०	३०,००	०	०	०	०	०	३०,००
४८-४-२५८	पूँजीगत खर्च	०	३०,००	०	०	०	०	०	३०,००
पुष्पलाल मार्ग (नयाँपुल-खिम्ती-मन्थली-रामेछाप सडक)		०	०	०	०	०	०	०	०
४८-४-२६१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०
फोर-गुर्जभन्ज्याङ-छहरे-तादी		०	०	०	१,००,००	०	०	०	१,००,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
४८-४-२६२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	१,००,००	०	०	०	१,००,००
	गल्ली-देवीघाट	०	०	०	१,२५,००	०	०	०	१,२५,००
४८-४-२६३	पुंजीगत खर्च	०	०	०	१,२५,००	०	०	०	१,२५,००
	गणेशमान सिंह मार्ग (थानकोट - चितलाड)	०	४०,००	०	०	०	०	०	४०,००
४८-४-२६४	पुंजीगत खर्च	०	४०,००	०	०	०	०	०	४०,००
	बागलुंग-बेनी-जोमसोम	०	८,००,००	०	०	०	०	०	८,००,००
४८-४-२७०	पुंजीगत खर्च	०	८,००,००	०	०	०	०	०	८,००,००
	छिंचु-जाजरकोट	०	१०,००,००	०	०	०	०	०	१०,००,००
४८-४-२७२	पुंजीगत खर्च	०	१०,००,००	०	०	०	०	०	१०,००,००
	सुर्खेत-रानीमत्ता-दैलेख (स्तरोननिा)	०	२,००,००	०	०	०	०	०	२,००,००
४८-४-२७३	पुंजीगत खर्च	०	२,००,००	०	०	०	०	०	२,००,००
	जयपृथ्वी बहादुर सिंह मार्ग (खोडपे-बभाग)	०	०	३१,१५	१,६६,८५	०	०	०	१,९८,००
४८-३-२७५	चालु खर्च	०	०	३१,१५	०	०	०	०	३१,१५
४८-४-२७५	पुंजीगत खर्च	०	०	०	१,६६,८५	०	०	०	१,६६,८५
	सांफेबगर-मार्तडी	३०,९०	७,६९,९०	०	०	०	०	०	७,९९,८०
४८-३-२७७	चालु खर्च	३०,९०	०	०	०	०	०	०	३०,९०
४८-४-२७७	पुंजीगत खर्च	०	७,६९,९०	०	०	०	०	०	७,६९,९०
	सांफेबगर-मंगलसेन (कालोपत्रे)	०	५,००,००	०	०	०	०	०	५,००,००
४८-४-२७८	पुंजीगत खर्च	०	५,००,००	०	०	०	०	०	५,००,००
	दशरथचन्द्र मार्ग (सतबांफ-बैतडी-भुलाघाट-कालोपत्रे)	०	०	०	६,००,००	०	०	०	६,००,००
४८-४-२८०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	६,००,००	०	०	०	६,००,००
	गंगटे-लव्हु-समुन्द्रटार-गल्फुभञ्ज्याङ सडक	०	०	०	१,००,००	०	०	०	१,००,००
४८-४-२८२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	१,००,००	०	०	०	१,००,००
	ग्रामीण पहुँच सडक कार्यक्रम (वसन्तपुर-तेहथुम)	०	५,१०,००	०	०	०	०	०	५,१०,००
४८-४-२८३	पुंजीगत खर्च	०	५,१०,००	०	०	०	०	०	५,१०,००
	चक्रपथ-टोखा-भोर	०	५०,००	०	०	०	०	०	५०,००
४८-४-२८४	पुंजीगत खर्च	०	५०,००	०	०	०	०	०	५०,००
	हुलाकी सडकहरू स्तरोननी	०	०	०	२,५०,००	०	०	०	२,५०,००
४८-४-२९९	पुंजीगत खर्च	०	०	०	२,५०,००	०	०	०	२,५०,००
	दमक चिसापानी	०	०	०	४०,००	०	०	०	४०,००
४८-४-३०२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	४०,००	०	०	०	४०,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
चतरा - गाईघाट - कटारी		०		०		२५,००		०	२५,००
४८-४-३१५ पूजीगत खर्च		०		०		२५,००		०	२५,००
तल्लो ढुङ्गेश्वर-सात खम्बा-दुल्लु-पिपलकोट, दैलेख		०		०		१,००,००		०	१,००,००
४८-४-३५८ पूजीगत खर्च		०		०		१,००,००		०	१,००,००
देवस्थल-केनडांडा-चौरजहारी-डोल्पा		०		०		१,२०,००		०	१,२०,००
४८-४-३६४ पूजीगत खर्च		०		०		१,२०,००		०	१,२०,००
गुमी-पाटिहाल्ना चौर (सुर्खेत)		०		०		१,००,००		०	१,००,००
४८-४-३६८ पूजीगत खर्च		०		०		१,००,००		०	१,००,००
स्यापुवेशी-रसुवागढी		०		२०,००		१,३०,००		०	१,५०,००
४८-३-३७५ चालु खर्च		०		२०,००		०		०	२०,००
४८-४-३७५ पूजीगत खर्च		०		०		१,३०,००		०	१,३०,००
टनकपुर लिंक सडक		१,००,००		०		०		०	१,००,००
४८-४-३७६ पूजीगत खर्च		१,००,००		०		०		०	१,००,००
सुसिकोट-बुर्तिबाङ्ग		०		०		१,००,००		०	१,००,००
४८-४-३८६ पूजीगत खर्च		०		०		१,००,००		०	१,००,००
ओखलढुङ्गा हिलेपानी - दिक्तेल		६,००,००		०		०		०	६,००,००
४८-४-३९३ पूजीगत खर्च		६,००,००		०		०		०	६,००,००
सडक स्तरोन्नति		१९,४६,७५		०		०		०	१९,४६,७५
४८-४-३९४ पूजीगत खर्च		१९,४६,७५		०		०		०	१९,४६,७५
मिर्दी - क्याम्पी - भिमाद		१,००,००		०		०		०	१,००,००
४८-४-३९९ पूजीगत खर्च		१,००,००		०		०		०	१,००,००
पुतलीखेत - कार्कीनेटा - कुश्मा		१,००,००		०		०		०	१,००,००
४८-४-४०० पूजीगत खर्च		१,००,००		०		०		०	१,००,००
काठमाडौं उपत्यका सडक निर्माण तथा सुधार		५,००,००		०		०		०	५,००,००
४८-४-५०० पूजीगत खर्च		५,००,००		०		०		०	५,००,००
अन्य शहरी सडक		२,००,००		०		०		०	२,००,००
४८-४-५०२ पूजीगत खर्च		२,००,००		०		०		०	२,००,००
काठमाडौं उपत्यका सडक विस्तार आयोजना		१७,००,००		०		०		०	१७,००,००
४८-४-५०३ पूजीगत खर्च		१७,००,००		०		०		०	१७,००,००
बिभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सुधार - आवधिक		४०,००,००		०		०		०	४०,००,००
४८-४-५५५ पूजीगत खर्च		४०,००,००		०		०		०	४०,००,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट	७४,९५	४७,४५,५५	०	०	०	०	०	०	४८,२०,५०
४८-३-५५७ चालु खर्च	७४,९५	०	०	०	०	०	०	०	७४,९५
४८-४-५५७ पूजीगत खर्च	०	४७,४५,५५	०	०	०	०	०	०	४७,४५,५५
सवरिजनल ट्रान्सपोर्ट फेसिलिटेसन प्रोजेक्ट	१८,९०	५३,५७,५०	०	०	०	०	०	०	५३,७६,४०
४८-३-५५८ चालु खर्च	१८,९०	०	०	०	०	०	०	०	१८,९०
४८-४-५५८ पूजीगत खर्च	०	५३,५७,५०	०	०	०	०	०	०	५३,५७,५०
रोड कनेक्टिभिटी प्रोजेक्ट	१,५०,००	२,२०,००	०	०	०	०	०	०	३,७०,००
४८-३-५५९ चालु खर्च	१,५०,००	०	०	०	०	०	०	०	१,५०,००
४८-४-५५९ पूजीगत खर्च	०	२,२०,००	०	०	०	०	०	०	२,२०,००
अरनिको राजमार्ग सुधार आयोजना	०	२,००,००	०	०	०	०	०	०	२,००,००
४८-४-५७५ पूजीगत खर्च	०	२,००,००	०	०	०	०	०	०	२,००,००
बिशीशहर चामे	०	७,००,००	०	०	०	०	०	०	७,००,००
४८-४-५७९ पूजीगत खर्च	०	७,००,००	०	०	०	०	०	०	७,००,००
चकचके-लिवाड (कालोपत्रे)	०	०	०	९,१०,००	०	०	०	०	९,१०,००
४८-४-५८२ पूजीगत खर्च	०	०	०	९,१०,००	०	०	०	०	९,१०,००
सडक संजाल विकास आयोजना - चौथो सडक सुधार	१,६०,९०	१,९६,७७,९५	०	०	०	०	०	०	१,९८,३८,८५
४८-३-५८४ चालु खर्च	१,६०,९०	०	०	०	०	०	०	०	१,६०,९०
४८-४-५८४ पूजीगत खर्च	०	१,९६,७७,९५	०	०	०	०	०	०	१,९६,७७,९५
पुल निर्माण कार्यक्रम	०	६५,००,००	०	०	०	०	०	०	६५,००,००
४८-४-६५० पूजीगत खर्च	०	६५,००,००	०	०	०	०	०	०	६५,००,००
पुल पुलेसा संरक्षण तथा मर्मत संभार	०	०	०	२,५०,००	०	०	०	०	२,५०,००
४८-४-६६० पूजीगत खर्च	०	०	०	२,५०,००	०	०	०	०	२,५०,००
सडक तथा पुलहरुको विस्तृत संभाव्यता अध्ययन	०	९५,००	०	०	०	०	०	०	९५,००
४८-४-६६१ पूजीगत खर्च	०	९५,००	०	०	०	०	०	०	९५,००
सुआब्जा	०	२,००,००	०	०	०	०	०	०	२,००,००
४८-४-६६४ पूजीगत खर्च	०	२,००,००	०	०	०	०	०	०	२,००,००
मेशिन मर्मत तथा सम्भार	०	०	०	१,७०,००	०	०	०	०	१,७०,००
४८-४-६७० पूजीगत खर्च	०	०	०	१,७०,००	०	०	०	०	१,७०,००
यान्त्रिक उपकरण खरीद	०	५०,००	०	०	०	०	०	०	५०,००
४८-४-६७१ पूजीगत खर्च	०	५०,००	०	०	०	०	०	०	५०,००
सडक यातायात सुरक्षा, अतिक्रमण नियन्त्रण तथा सीमा सुरक्षा	०	०	०	०	०	०	०	५०,००	५०,००

निकाय/मन्त्रालय		०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
		चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी		
४८-४-६७३	पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	५०,००	५०,००
	योजना, कार्यक्रम, अनुगमन मूल्यांकन, भू-वातावरण अध्ययन तथा अन्य कार्यक्रमहरू		०		०		०		०	१,२५,००	१,२५,००
४८-४-६८१	पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	१,२५,००	१,२५,००
	सडक बोर्ड	१,४०,००	३७,६०,००		०		०		०	०	३९,००,००
४८-३-६९५	चालु खर्च	१,४०,००	०		०		०		०	०	१,४०,००
४८-४-६९५	पूँजीगत खर्च		३७,६०,००		०		०		०	०	३७,६०,००
	वातावरणीय सरसफाई आयोजना		०		१,५८,३३		०		०	०	१,५८,३३
४८-३-७०५	चालु खर्च		०		१,५८,३३		०		०	०	१,५८,३३
४८-४-७०५	पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	०	०
	राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन तथा अनुगमन आयोजना		०		०		०	१,९०,८०	१८,२०	०	२,०९,००
४८-३-७०६	चालु खर्च		०		०		०	१,९०,८०	०	०	१,९०,८०
४८-४-७०६	पूँजीगत खर्च		०		०		०	०	१८,२०	०	१८,२०
	अन्य मर्मत सुधार आयोजनाहरू		०		२,४०	३,९७,६०		०	०	०	३,००,००
४८-३-७०७	चालु खर्च		०		२,४०	०		०	०	०	२,४०
४८-४-७०७	पूँजीगत खर्च		०		०	२,९७,६०		०	०	०	२,९७,६०
	डीप टयुबवेल तथा मिटरिंग आयोजना (मर्मत सुधार)		०		३,७५	१,३०,३५		०	०	०	१,३४,१०
४८-३-७०८	चालु खर्च		०		३,७५	०		०	०	०	३,७५
४८-४-७०८	पूँजीगत खर्च		०		०	१,३०,३५		०	०	०	१,३०,३५
	जनसाधन विकास आयोजना		०		०	०		०	८५,७५	२,००	८७,७५
४८-३-७०९	चालु खर्च		०		०	०		०	८५,७५	०	८५,७५
४८-४-७०९	पूँजीगत खर्च		०		०	०		०	२,००	०	२,००
	खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना		०		९,२५	२३,१७,२५		०	०	०	२३,२६,५०
४८-३-७१०	चालु खर्च		०		९,२५	०		०	०	०	९,२५
४८-४-७१०	पूँजीगत खर्च		०		०	२३,१७,२५		०	०	०	२३,१७,२५
	वागमती क्षेत्र ढल निर्माण आयोजना		०		७६,७०	१,३३,३०		०	०	०	२,१०,००
४८-३-७११	चालु खर्च		०		७६,७०	०		०	०	०	७६,७०
४८-४-७११	पूँजीगत खर्च		०		०	१,३३,३०		०	०	०	१,३३,३०
	ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष		०		१३,२९,८३	४९,३५,८१		०	०	०	६२,६५,६४
४८-३-७१२	चालु खर्च		०		१३,२९,८३	०		०	०	०	१३,२९,८३
४८-४-७१२	पूँजीगत खर्च		०		०	४९,३५,८१		०	०	०	४९,३५,८१

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	
साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना		०		०	६,०७,२०	७२,५०,५३		०	७८,५७,७३
४८-३-७१६ (चालु खर्च)		०		०	६,०७,२०	०		०	६,०७,२०
४८-४-७१६ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	७२,५०,५३		०	७२,५०,५३
मेलम्ची खानेपानी आयोजना		०		०	३,५६,००	१,६२,१५,००		०	१,६५,७१,००
४८-३-७१८ (चालु खर्च)		०		०	३,५६,००	०		०	३,५६,००
४८-४-७१८ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	१,६२,१५,००		०	१,६२,१५,००
हल निर्माण आयोजना		०		०	१७,३०	१,०७,९५		०	१,२५,२५
४८-३-७२० (चालु खर्च)		०		०	१७,३०	०		०	१७,३०
४८-४-७२० (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	१,०७,९५		०	१,०७,९५
सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना		०		०	२,९७,५८	१४,३४,००		०	१७,३१,५८
४८-३-७२२ (चालु खर्च)		०		०	२,९७,५८	०		०	२,९७,५८
४८-४-७२२ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	१४,३४,००		०	१४,३४,००
काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन तयारी आयोजना		०		०	३६,००	३५,५६,७८		०	३५,९२,७८
४८-३-७२३ (चालु खर्च)		०		०	३६,००	०		०	३६,००
४८-४-७२३ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	३५,५६,७८		०	३५,५६,७८
शहरी क्षेत्र विकास तथा बजार केन्द्र अध्ययन कार्यक्रम		०		०	१९,५५	९८,००		०	१,१७,५५
४८-३-७५० (चालु खर्च)		०		०	१९,५५	०		०	१९,५५
४८-४-७५० (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	९८,००		०	९८,००
साना शहर बजार विकासबाट ग्रामीण विकास		०		०	७,५०	१,१७,५०		०	१,२५,००
४८-३-७५१ (चालु खर्च)		०		०	७,५०	०		०	७,५०
४८-४-७५१ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	१,१७,५०		०	१,१७,५०
एकीकृत कार्यमूलक योजना (शहरी विकास)		०		०	२२,६५	४६,६५		०	६९,३०
४८-३-७५३ (चालु खर्च)		०		०	२२,६५	०		०	२२,६५
४८-४-७५३ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	४६,६५		०	४६,६५
विशेष भौतिक तथा पूर्वाधार क्षेत्र विकास आयोजना		०		०	२४,६०	१,००,२५		०	१,२४,८५
४८-३-७५८ (चालु खर्च)		०		०	२४,६०	०		०	२४,६०
४८-४-७५८ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	१,००,२५		०	१,००,२५
काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति		०		०	१,४१,४४	२,०५,३५		०	३,४६,७९
४८-३-७५९ (चालु खर्च)		०		०	१,४१,४४	०		०	१,४१,४४
४८-४-७५९ (पूँजीगत खर्च)		०		०	०	२,०५,३५		०	२,०५,३५
बागमती विष्णुमती (कोरिडोर) संरक्षण आयोजना/संयुक्त राष्ट्र संघ पार्क विकास		०		०	२१,२५	७२,८०		०	९४,०५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी		
समिति										
४८-३-७६१	चालु खर्च	०	०	२१,२५	०	०	०	०	२१,२५	
४८-४-७६१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	७२,८०	०	०	०	७२,८०	
नगर विकास कोष		०	०	०	१२,००,००	०	०	०	१२,००,००	
४८-४-७६२	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१२,००,००	०	०	०	१२,००,००	
शहरी विकास आयोजना		०	०	४८,१०	१३,९६,०७	०	०	०	१४,४४,१७	
४८-३-७६३	चालु खर्च	०	०	४८,१०	०	०	०	०	४८,१०	
४८-४-७६३	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१३,९६,०७	०	०	०	१३,९६,०७	
शहरी तथा वातावरणीय सुधार आयोजना		०	०	२,९६,५२	१८,५९,६३	०	०	०	२१,५६,१५	
४८-३-७६५	चालु खर्च	०	०	२,९६,५२	०	०	०	०	२,९६,५२	
४८-४-७६५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१८,५९,६३	०	०	०	१८,५९,६३	
बाहिरी चक्रपथ विकास आयोजना		४०,३४	२,४६,२५	०	०	०	०	०	२,८६,५९	
४८-३-७६६	चालु खर्च	४०,३४	०	०	०	०	०	०	४०,३४	
४८-४-७६६	पूँजीगत खर्च	०	२,४६,२५	०	०	०	०	०	२,४६,२५	
सिंहदरबार पुनःनिर्माण आयोजना		०	०	०	०	०	०	०	०	
४८-३-७६७	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	
४८-४-७६७	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	
भवन निर्माण संहिता, सरकारी भवन निर्माण		०	०	०	०	०	६९,४०	१,३०,००	१,९९,४०	
४८-३-७६८	चालु खर्च	०	०	०	०	०	६९,४०	०	६९,४०	
४८-४-७६८	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	१,३०,००	१,३०,००	
ग्रामीण खानेपानी आयोजना (पश्चिमान्चल)		०	०	१४,००	१,६८,७०	०	०	०	१,८२,७०	
४८-३-८०२	चालु खर्च	०	०	१४,००	०	०	०	०	१४,००	
४८-४-८०२	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१,६८,७०	०	०	०	१,६८,७०	
खानेपानी आयोजनाहरू		०	०	२५,२८,२०	८९,६९,५०	०	०	०	१,१४,९७,७०	
४८-३-८०४	चालु खर्च	०	०	२५,२८,२०	०	०	०	०	२५,२८,२०	
४८-४-८०४	पूँजीगत खर्च	०	०	०	८९,६९,५०	०	०	०	८९,६९,५०	
४९	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२,७२,००	२५,००	११,०७,९५	२५,२०,८०	०	०	२,१३,२०	८०,२०	४२,१९,१५
डकुमेन्टेशन अनुसन्धान तथा तालिम कार्यक्रम		०	०	०	०	०	५९,२०	४०,२०	९९,४०	
४९-३-२५०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	५९,२०	०	५९,२०	
४९-४-२५०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	४०,२०	४०,२०	
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान		०	०	०	०	०	१,१०,००	२०,००	१,३०,००	

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	
४९-३-२६०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	१,१०,००	०	१,१०,००
४९-४-२६०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	२०,००	२०,००
पर्यटकीय धार्मिक सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण आयोजना		०	०	३५,००	१,०१,५०	०	०	०	१,३६,५०
४९-३-२८०	चालु खर्च	०	०	३५,००	०	०	०	०	३५,००
४९-४-२८०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१,०१,५०	०	०	०	१,०१,५०
पर्वतीय पर्यटन तथा पर्यटन उद्योग व्यवस्थापन आयोजना		०	०	०	०	०	४४,००	२०,००	६४,००
४९-३-२८१	चालु खर्च	०	०	०	०	०	४४,००	०	४४,००
४९-४-२८१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	२०,००	२०,००
ग्रामीण गरिबी निवारणका लागि पर्यटन		२,५०,००	०	०	०	०	०	०	२,५०,००
४९-३-२८५	चालु खर्च	२,५०,००	०	०	०	०	०	०	२,५०,००
हवाई यातायात सुदृढीकरण		२२,००	२५,००	०	०	०	०	०	४७,००
४९-३-३०५	चालु खर्च	२२,००	०	०	०	०	०	०	२२,००
४९-४-३०५	पूँजीगत खर्च	०	२५,००	०	०	०	०	०	२५,००
पुरातात्विक संरक्षण		०	०	१९,९५	२,६४,९०	०	०	०	२,८४,८५
४९-३-५६०	चालु खर्च	०	०	१९,९५	०	०	०	०	१९,९५
४९-४-५६०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	२,६४,९०	०	०	०	२,६४,९०
विश्व सम्पदा क्षेत्र संरक्षण आयोजना		०	०	९१,६०	८०,४०	०	०	०	१,७२,००
४९-३-५६७	चालु खर्च	०	०	९१,६०	०	०	०	०	९१,६०
४९-४-५६७	पूँजीगत खर्च	०	०	०	८०,४०	०	०	०	८०,४०
सांस्कृतिक प्रवर्धन कार्यक्रम		०	०	१,२९,४०	५८,००	०	०	०	१,८७,४०
४९-३-५९०	चालु खर्च	०	०	१,२९,४०	०	०	०	०	१,२९,४०
४९-४-५९०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	५८,००	०	०	०	५८,००
बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास समिति		०	०	५४,००	४३,००	०	०	०	९७,००
४९-३-६१०	चालु खर्च	०	०	५४,००	०	०	०	०	५४,००
४९-४-६१०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	४३,००	०	०	०	४३,००
पशुपति क्षेत्र विकास कोष		०	०	०	१०,५०,००	०	०	०	१०,५०,००
४९-४-६८५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१०,५०,००	०	०	०	१०,५०,००
लुम्बिनी विकास कोष		०	०	२,४५,००	५,५५,००	०	०	०	८,००,००
४९-३-६८६	चालु खर्च	०	०	२,४५,००	०	०	०	०	२,४५,००
४९-४-६८६	पूँजीगत खर्च	०	०	०	५,५५,००	०	०	०	५,५५,००
सांस्कृतिक संस्थान		०	०	१,२६,००	३,५०,००	०	०	०	४,७६,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी		
४९-३-६८७	चालु खर्च	०	०	१,२६,००	०	०	०	०	१,२६,००	
४९-४-६८७	पूँजीगत खर्च	०	०	०	३,५०,००	०	०	०	३,५०,००	
नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान		०	०	४,०७,००	१८,००	०	०	०	४,२५,००	
४९-३-६८८	चालु खर्च	०	०	४,०७,००	०	०	०	०	४,०७,००	
४९-४-६८८	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१८,००	०	०	०	१८,००	
५५	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	०	०	०	०	१,२२,००	०	२४,६३,३४	६,६३,५७	३२,४८,९१
भूसूचना तथा अभिलेख विभाग		०	०	०	०	०	०	१,५७,००	३३,००	१,९०,००
५५-३-२१०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,५७,००	०	१,५७,००
५५-४-२१०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	३३,००	३३,००
मालपोत अभिलेख सुरक्षा तथा सुदृढीकरण कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	१,०३,००	२,४३,००	३,४६,००
५५-३-२२०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,०३,००	०	१,०३,००
५५-४-२२०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	२,४३,००	२,४३,००
राष्ट्रिय भू-उपयोग आयोग		०	०	०	०	०	०	१,१०,००	०	१,१०,००
५५-३-२५५	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,१०,००	०	१,१०,००
भूमिसुधार कार्यक्रम तथा मुक्त कर्मैया पुनर्स्थापन		०	०	०	०	१,२२,००	०	०	०	१,२२,००
५५-३-२६०	चालु खर्च	०	०	०	०	१,२२,००	०	०	०	१,२२,००
५५-४-२६०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
भूमि व्यवस्थापन प्रशिक्षण केन्द्र		०	०	०	०	०	०	१,७३,६९	३७,२२	२,१०,९१
५५-३-३२०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,७३,६९	०	१,७३,६९
५५-४-३२०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	३७,२२	३७,२२
किता नापी		०	०	०	०	०	०	१३,३२,७५	२,५७,२५	१५,९०,००
५५-३-३३०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१३,३२,७५	०	१३,३२,७५
५५-४-३३०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	२,५७,२५	२,५७,२५
स्थलरूप नापी (भूमि श्रोत)		०	०	०	०	०	०	३,०८,९५	४१,०५	३,५०,००
५५-३-३४०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	३,०८,९५	०	३,०८,९५
५५-४-३४०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	४१,०५	४१,०५
खगोल तथा भू-मापन		०	०	०	०	०	०	२,७७,९५	५२,०५	३,३०,००
५५-३-३५०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	२,७७,९५	०	२,७७,९५
५५-४-३५०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	५२,०५	५२,०५
५६	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	०	०	०	०	३६,४९,५४	१,०८,४१	३६,५०	०	३७,९४,४५
महिला विकास कार्यक्रम		०	०	०	०	२,७६,५०	१३,४०	०	०	२,९०,९०

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
५६-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	२,७६,५०	०	०	२,७६,५०	
५६-४-२००	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	१३,४०	०	१३,४०	
महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम		०	०	०	०	३२,००	०	०	३२,००	
५६-३-२०१	चालु खर्च	०	०	०	०	३२,००	०	०	३२,००	
महिला सीप विकास कार्यक्रम		०	०	०	०	१,२५,००	०	०	१,२५,००	
५६-३-२०२	चालु खर्च	०	०	०	०	१,२५,००	०	०	१,२५,००	
लैंगिक समानता तथा महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम		०	०	०	०	९,५५,००	४५,००	०	१०,००,००	
५६-३-२०४	चालु खर्च	०	०	०	०	९,५५,००	०	०	९,५५,००	
५६-४-२०४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	४५,००	०	४५,००	
बन्धुपीडित बालबालिकाका लागि तत्काल राहत कार्यक्रम		०	०	०	०	१,७५,००	०	०	१,७५,००	
५६-३-२०८	चालु खर्च	०	०	०	०	१,७५,००	०	०	१,७५,००	
समाज कल्याण कार्यक्रम(जेष्ठ नागरिक उपचार कार्यक्रमसमेत)		०	०	०	०	९७,१०	०	०	९७,१०	
५६-३-३०१	चालु खर्च	०	०	०	०	९७,१०	०	०	९७,१०	
राष्ट्रिय अपांग महासंघ (नेपाल अपांग संघ समेत)		०	०	०	०	२९,००	०	०	२९,००	
५६-३-३०२	चालु खर्च	०	०	०	०	२९,००	०	०	२९,००	
बाल कल्याण कार्यक्रम		०	०	०	०	२१,००	१२,५०	०	३३,५०	
५६-३-४०१	चालु खर्च	०	०	०	०	२१,००	०	०	२१,००	
५६-४-४०१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	१२,५०	०	१२,५०	
बाल कल्याण समिति		०	०	०	०	०	०	३६,५०	३६,५०	
५६-३-४०२	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	३६,५०	३६,५०	
महिला विकास कार्यक्रम		०	०	०	०	१९,३८,९४	३७,५१	०	१९,७६,४५	
५६-३-८०१	चालु खर्च	०	०	०	०	१९,३८,९४	०	०	१९,३८,९४	
५६-४-८०१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	३७,५१	०	३७,५१	
५९	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२८,९२,५०	१३,१०,६६	४,६८,३९	३,८६,८६	४,६३,१५	०	१,६५,९१	२०,५५	५७,०८,०२
वन अनुसन्धान तथा सर्भेक्षण आयोजना		३५,००	४,००	०	०	०	०	०	३९,००	
५९-३-२००	चालु खर्च	३५,००	०	०	०	०	०	०	३५,००	
५९-४-२००	पुंजीगत खर्च	०	४,००	०	०	०	०	०	४,००	
जडिबुटी विकास कार्यक्रम		३४,१०	४१,४५	०	०	०	०	०	७५,५५	
५९-३-२३०	चालु खर्च	३४,१०	०	०	०	०	०	०	३४,१०	
५९-४-२३०	पुंजीगत खर्च	०	४१,४५	०	०	०	०	०	४१,४५	
जैविक विविधता कार्यक्रम		६७,९५	१,००	०	०	०	०	०	६८,९५	

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास			०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
५९-३-२६०	चालु खर्च	६७,९५	०	०	०	०	०	०	०	६७,९५
५९-४-२६०	पूजीगत खर्च	०	१,००	०	०	०	०	०	०	१,००
वन तालिम केन्द्र		०	०	०	०	०	०	१,६४,९०	२,५५	१,६७,४५
५९-३-२८०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,६४,९०	०	१,६४,९०
५९-४-२८०	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	२,५५	२,५५
वन व्यवस्थापन कार्य योजना		१४,८०	१,१७,६०	०	०	०	०	०	०	१,३२,४०
५९-३-३०१	चालु खर्च	१४,८०	०	०	०	०	०	०	०	१४,८०
५९-४-३०१	पूजीगत खर्च	०	१,१७,६०	०	०	०	०	०	०	१,१७,६०
राष्ट्रिय वन विकास कार्यक्रम		१९,४९	३८,३४	०	०	०	०	०	०	५७,८३
५९-३-३१०	चालु खर्च	१९,४९	०	०	०	०	०	०	०	१९,४९
५९-४-३१०	पूजीगत खर्च	०	३८,३४	०	०	०	०	०	०	३८,३४
सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम		०	०	८,००	८,५०	०	०	०	०	१६,५०
५९-३-३११	चालु खर्च	०	०	८,००	०	०	०	०	०	८,००
५९-४-३११	पूजीगत खर्च	०	०	०	८,५०	०	०	०	०	८,५०
कञ्चुलियती वन तथा पशु विकास कार्यक्रम		३,५६,८५	३,०८,८७	०	०	०	०	०	०	६,६५,७२
५९-३-३१४	चालु खर्च	३,५६,८५	०	०	०	०	०	०	०	३,५६,८५
५९-४-३१४	पूजीगत खर्च	०	३,०८,८७	०	०	०	०	०	०	३,०८,८७
वन संवर्धन तथा वृक्ष सुधार केन्द्र		४६,९७	१०,५०	०	०	०	०	०	०	५७,४७
५९-३-३३०	चालु खर्च	४६,९७	०	०	०	०	०	०	०	४६,९७
५९-४-३३०	पूजीगत खर्च	०	१०,५०	०	०	०	०	०	०	१०,५०
प्रचार प्रसार कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	१,०१	१८,००	१९,०१
५९-३-३५०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,०१	०	१,०१
५९-४-३५०	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	१८,००	१८,००
तराई तथा शिवालिक क्षेत्रका लागि जैविक विविधता कार्यक्रम		१७,३९	०	०	०	०	०	०	०	१७,३९
५९-३-३५२	चालु खर्च	१७,३९	०	०	०	०	०	०	०	१७,३९
वनस्पति विकास कार्यक्रम		५२,४७	२३,५०	०	०	०	०	०	०	७६,९७
५९-३-५००	चालु खर्च	५२,४७	०	०	०	०	०	०	०	५२,४७
५९-४-५००	पूजीगत खर्च	०	२३,५०	०	०	०	०	०	०	२३,५०
जलाधार व्यवस्थापन आयोजना		४१,४०	१६,७५	०	०	०	०	०	०	५८,१५
५९-३-६१०	चालु खर्च	४१,४०	०	०	०	०	०	०	०	४१,४०
५९-४-६१०	पूजीगत खर्च	०	१६,७५	०	०	०	०	०	०	१६,७५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
दीगो भू-व्यवस्थापन		७,७६	६,८५	०	०	०	०	०	१४,६१
५९-३-६५० चालु खर्च		७,७६	०	०	०	०	०	०	७,७६
५९-४-६५० पुंजीगत खर्च		०	६,८५	०	०	०	०	०	६,८५
वन्यजन्तु आरक्ष आयोजना		२,१०,६५	३,००	०	०	०	०	०	२,१३,६५
५९-३-७१० चालु खर्च		२,१०,६५	०	०	०	०	०	०	२,१०,६५
५९-४-७१० पुंजीगत खर्च		०	३,००	०	०	०	०	०	३,००
राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना		७,६४,०५	२४,८०	०	०	०	०	०	७,८८,८५
५९-३-७२० चालु खर्च		७,६४,०५	०	०	०	०	०	०	७,६४,०५
५९-४-७२० पुंजीगत खर्च		०	२४,८०	०	०	०	०	०	२४,८०
सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम		०	०	१,०१,५८	८५,३७	०	०	०	१,८६,९५
५९-३-८०१ चालु खर्च		०	०	१,०१,५८	०	०	०	०	१,०१,५८
५९-४-८०१ पुंजीगत खर्च		०	०	०	८५,३७	०	०	०	८५,३७
जिविकोपार्जनको लागि वन कार्यक्रम		०	०	०	०	४,६३,१५	०	०	४,६३,१५
५९-३-८०२ चालु खर्च		०	०	०	०	४,६३,१५	०	०	४,६३,१५
होलखा/रामेछाप सामुदायिक वनविकास आयोजना		०	०	२,४७,६५	३३,५३	०	०	०	२,८१,१८
५९-३-८०३ चालु खर्च		०	०	२,४७,६५	०	०	०	०	२,४७,६५
५९-४-८०३ पुंजीगत खर्च		०	०	०	३३,५३	०	०	०	३३,५३
सिन्धु काभ्रे वन विकास आयोजना		१,९६,३६	५,२५	०	०	०	०	०	२,०१,६१
५९-३-८०४ चालु खर्च		१,९६,३६	०	०	०	०	०	०	१,९६,३६
५९-४-८०४ पुंजीगत खर्च		०	५,२५	०	०	०	०	०	५,२५
जिल्ला भूसंरक्षण कार्यक्रम		९,०५,३७	६,१५,३६	०	०	०	०	०	१५,२०,७३
५९-३-८१० चालु खर्च		९,०५,३७	०	०	०	०	०	०	९,०५,३७
५९-४-८१० पुंजीगत खर्च		०	६,१५,३६	०	०	०	०	०	६,१५,३६
सामुदायिक विकास तथा वन/जलाधार संरक्षण आयोजना		०	०	१,११,१६	२,५९,४६	०	०	०	३,७०,६२
५९-३-८२१ चालु खर्च		०	०	१,११,१६	०	०	०	०	१,११,१६
५९-४-८२१ पुंजीगत खर्च		०	०	०	२,५९,४६	०	०	०	२,५९,४६
चुरे जलाधार व्यवस्थापन आयोजना- सर्लाही, महोत्तरी		३५,७६	५५,२४	०	०	०	०	०	९१,००
५९-३-८२२ चालु खर्च		३५,७६	०	०	०	०	०	०	३५,७६
५९-४-८२२ पुंजीगत खर्च		०	५५,२४	०	०	०	०	०	५५,२४
उद्यान विकास आयोजना		४४,८५	२७,१५	०	०	०	०	०	७२,००
५९-३-८३२ चालु खर्च		४४,८५	०	०	०	०	०	०	४४,८५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
५९-४-८३२	पुंजीगत खर्च	०	२७,१५	०	०	०	०	०	२७,१५
	जडीबुटी प्रवर्द्धन आयोजना		४१,२८	११,००	०	०	०	०	५२,२८
५९-३-८३४	चालु खर्च	४१,२८	०	०	०	०	०	०	४१,२८
५९-४-८३४	पुंजीगत खर्च	०	११,००	०	०	०	०	०	११,००
६१	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय		१,७८,८३	१३,०३	१५,७८,२८	१,०८,३९,५७	०	०	१,२९,३८,२९
	नीति निर्माण तथा संस्थागत सुदृढीकरण		०	०	०	०	०	०	३,२८,५०
६१-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	०	२,९६,५०
६१-४-२००	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	१,९२,००	१,९२,००
	जल विज्ञान कार्यक्रम		०	०	१,२२,८०	७५,००	०	०	१,९७,८०
६१-३-२०१	चालु खर्च	०	०	१,२२,८०	०	०	०	०	१,२२,८०
६१-४-२०१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	७५,००	०	०	०	७५,००
	हावापानी विज्ञान कार्यक्रम		०	०	१,२५,४५	६०,००	०	०	१,८५,४५
६१-३-२०२	चालु खर्च	०	०	१,२५,४५	०	०	०	०	१,२५,४५
६१-४-२०२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	६०,००	०	०	०	६०,००
	मौसम पूर्वानुमान कार्यक्रम		०	०	३३,५०	४२,००	०	०	७५,५०
६१-३-२०३	चालु खर्च	०	०	३३,५०	०	०	०	०	३३,५०
६१-४-२०३	पुंजीगत खर्च	०	०	०	४२,००	०	०	०	४२,००
	हिमनदी तथा हिमजल विज्ञान परियोजना		०	०	२१,०३	३४,२५	०	०	५५,२८
६१-३-२०४	चालु खर्च	०	०	२१,०३	०	०	०	०	२१,०३
६१-४-२०४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	३४,२५	०	०	०	३४,२५
	वाढी भविष्यवाणी		०	०	२६,००	२७,००	०	०	५३,००
६१-३-२०५	चालु खर्च	०	०	२६,००	०	०	०	०	२६,००
६१-४-२०५	पुंजीगत खर्च	०	०	०	२७,००	०	०	०	२७,००
	नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान		०	०	३,६०,००	०	०	०	३,६०,००
६१-३-२१०	चालु खर्च	०	०	३,६०,००	०	०	०	०	३,६०,००
	बैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र		०	०	२,९९,२५	५,१८,००	०	०	८,१७,२५
६१-३-२२०	चालु खर्च	०	०	२,९९,२५	०	०	०	०	२,९९,२५
६१-४-२२०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	५,१८,००	०	०	०	५,१८,००
	जैविक ग्यास उत्पादन कार्यक्रम		०	०	२०,९३,१८	०	०	०	२०,९३,१८
६१-४-२२१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	२०,९३,१८	०	०	०	२०,९३,१८
	लघु जलविद्युत तथा बैकल्पिक ऊर्जा कार्यक्रम		०	०	३८,००	५७,४२,८७	०	०	५७,८०,८७

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	
६१-३-२२२	चालु खर्च	०	०	३८,००	०	०	०	०	३८,००
६१-४-२२२	पूँजीगत खर्च	०	०	०	५७,४२,८७	०	०	०	५७,४२,८७
विद्युत विकास कोष - सामुदायिक लघु जलविद्युत ग्रामीण विद्युतीकरण कार्यक्रम		०	०	१,३४,५०	११,५२,०५	०	०	०	१२,८६,५५
६१-३-२२३	चालु खर्च	०	०	१,३४,५०	०	०	०	०	१,३४,५०
६१-४-२२३	पूँजीगत खर्च	०	०	०	११,५२,०५	०	०	०	११,५२,०५
ग्रामिण उर्जा विकास कार्यक्रम		१,७८,८३	१३,०३	०	०	०	०	०	१,९१,८६
६१-३-२२४	चालु खर्च	१,७८,८३	०	०	०	०	०	०	१,७८,८३
६१-४-२२४	पूँजीगत खर्च	०	१३,०३	०	०	०	०	०	१३,०३
सूचना प्रविधि पार्क - उच्चस्तरीय सूचना प्रविधि आयोग समेत		०	०	१,९१,००	५३,००	०	०	०	२,४४,००
६१-३-२३०	चालु खर्च	०	०	१,९१,००	०	०	०	०	१,९१,००
६१-४-२३०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	५३,००	०	०	०	५३,००
बी.पी. कोइराला प्लानेटोरियम		०	०	८२,००	१,५५,००	०	०	०	२,३७,००
६१-३-२४०	चालु खर्च	०	०	८२,००	०	०	०	०	८२,००
६१-४-२४०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१,५५,००	०	०	०	१,५५,००
नवीकरणीय उर्जा विकास कार्यक्रम		०	०	१,४४,७५	८,८७,२२	०	०	०	१०,३१,९७
६१-३-२६०	चालु खर्च	०	०	१,४४,७५	०	०	०	०	१,४४,७५
६१-४-२६०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	८,८७,२२	०	०	०	८,८७,२२
६५	शिक्षा तथा खेलकूद मन्त्रालय	०	०	५,३३,३३,०२	१,६३,१६,४९	१,०४,२८,४४	९,५०	०	८,०२,८७,४५
दश्रो उच्च शिक्षा परियोजना		०	०	३९,५०,००	५०,००	०	०	०	४०,००,००
६५-३-४११	चालु खर्च	०	०	३९,५०,००	०	०	०	०	३९,५०,००
६५-४-४११	पूँजीगत खर्च	०	०	०	५०,००	०	०	०	५०,००
विद्यालय हस्तान्तरण तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम		०	०	१०,१०,००	०	०	०	०	१०,१०,००
६५-३-४१२	चालु खर्च	०	०	१०,१०,००	०	०	०	०	१०,१०,००
भौतिक सुविधा विस्तार आयोजना		०	०	१५,००	०	०	०	०	१५,००
६५-३-४१५	चालु खर्च	०	०	१५,००	०	०	०	०	१५,००
सबैका लागि शिक्षा - शिशु विकास कार्यक्रम		०	०	१,७५,००	०	०	०	०	१,७५,००
६५-३-४१६	चालु खर्च	०	०	१,७५,००	०	०	०	०	१,७५,००
सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम		०	०	७००,४८	०	०	०	०	७००,४८
६५-३-४१७	चालु खर्च	०	०	७००,४८	०	०	०	०	७००,४८
६५-४-४१७	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०
शिक्षक शिक्षण आयोजना		०	०	३३,३६,०८	४,१३,००	०	०	०	३७,४९,०८

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
६५-३-४२१	चालु खर्च	०	३३,३६,०८	०	०	०	०	०	३३,३६,०८
६५-४-४२१	पूजीगत खर्च	०	०	४,१३,००	०	०	०	०	४,१३,००
एकीकृत विद्यालय शिक्षा संरचना कार्यक्रम		०	०	७,२५,००	२५,००	०	०	०	७,५०,००
६५-३-४२५	चालु खर्च	०	०	७,२५,००	०	०	०	०	७,२५,००
६५-४-४२५	पूजीगत खर्च	०	०	०	२५,००	०	०	०	२५,००
माध्यमिक शिक्षा सहयोग कार्यक्रम		०	०	१५,१९,१६	१८,६२,५९	०	०	०	३३,८१,७५
६५-३-४३०	चालु खर्च	०	०	१५,१९,१६	०	०	०	०	१५,१९,१६
६५-४-४३०	पूजीगत खर्च	०	०	०	१८,६२,५९	०	०	०	१८,६२,५९
उच्च माध्यमिक शिक्षा		०	०	१४,७२,००	०	०	०	०	१४,७२,००
६५-३-४४०	चालु खर्च	०	०	१४,७२,००	०	०	०	०	१४,७२,००
प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् - विशेष कार्यक्रम समेत		०	०	१५,२५,००	१,७५,००	०	०	०	१७,००,००
६५-३-४५०	चालु खर्च	०	०	१५,२५,००	०	०	०	०	१५,२५,००
६५-४-४५०	पूजीगत खर्च	०	०	०	१,७५,००	०	०	०	१,७५,००
रोजगारीका लागि सीप कार्यक्रम		०	०	५,१२,५०	३,३७,५०	०	०	०	८,५०,००
६५-३-४५५	चालु खर्च	०	०	५,१२,५०	०	०	०	०	५,१२,५०
६५-४-४५५	पूजीगत खर्च	०	०	०	३,३७,५०	०	०	०	३,३७,५०
मनमोहन पोलीटेक्निक प्रतिष्ठान		०	०	२५,००	७,०८,२०	०	०	०	७,३३,२०
६५-३-४७१	चालु खर्च	०	०	२५,००	०	०	०	०	२५,००
६५-४-४७१	पूजीगत खर्च	०	०	०	७,०८,२०	०	०	०	७,०८,२०
अनौपचारिक शिक्षा तथा राष्ट्रिय साक्षरता अभियान		०	०	१२,६१,२४	०	०	०	०	१२,६१,२४
६५-३-६००	चालु खर्च	०	०	१२,६१,२४	०	०	०	०	१२,६१,२४
शिक्षाका लागि खाद्य कार्यक्रम - प्राथमिक विद्यालय पौष्टिक आहार		०	०	०	०	१,०३,००,४४	९,५०	०	१,०३,०९,९४
६५-३-६२०	चालु खर्च	०	०	०	०	१,०३,००,४४	०	०	१,०३,००,४४
६५-४-६२०	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	९,५०	०	९,५०
जनसंख्या शिक्षा		०	०	३४,३५	०	०	०	०	३४,३५
६५-३-६३०	चालु खर्च	०	०	३४,३५	०	०	०	०	३४,३५
खेलकूद, युवा तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप		०	०	०	०	१,२८,००	०	०	१,२८,००
६५-३-६९९	चालु खर्च	०	०	०	०	१,२८,००	०	०	१,२८,००
शिक्षाको लागि खाद्य कार्यक्रम - कर्णाली अंचल		०	०	३,३४,२५	२,७५	०	०	०	३,३४,२५
६५-३-७०१	चालु खर्च	०	०	३,३४,२५	०	०	०	०	३,३४,२५
६५-४-७०१	पूजीगत खर्च	०	०	०	२,७५	०	०	०	२,७५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	
सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम		०		०	२,७९,७१,३६	८१,११,८२		०	३,६०,८३,१८
६५-३-८०४ चालु खर्च		०		०	२,७९,७१,३६	०		०	२,७९,७१,३६
६५-४-८०४ पूँजीगत खर्च		०		०	०	८१,११,८२		०	८१,११,८२
माध्यमिक शिक्षा सहयोग कार्यक्रम		०		०	८६,६६,६०	४९,३०,६३		०	१,३६,९७,२३
६५-३-८३० चालु खर्च		०		०	८६,६६,६०	०		०	८६,६६,६०
६५-४-८३० पूँजीगत खर्च		०		०	०	४९,३०,६३		०	४९,३०,६३
६७ सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय		४,९७,००		३७,६०,००		०		४,००,००	१,००,००
दूरसंचार क्षेत्र सुधार आयोजना		४,९७,००		३७,६०,००		०		०	४२,५७,००
६७-३-४५० चालु खर्च		४,९७,००		०		०		०	४,९७,००
६७-४-४५० पूँजीगत खर्च		०		३७,६०,००		०		०	३७,६०,००
रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति		०		०		०		४,००,००	१,००,००
६७-३-४७० चालु खर्च		०		०		०		४,००,००	४,००,००
६७-४-४७० पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	१,००,००
६९ स्थानीय विकास मन्त्रालय		०		२०,००,००		३९,२२,७५		४,०३,६५,५७	११,५१,९०
शुम्बा व्यवस्था तथा विकास समिति		०		०		०		३५,०२,५०	१,५६,९२,८५
६९-३-२२० चालु खर्च		०		०		३९,४०		७०,६०	३,६९,०९,४०
६९-४-२२० पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	१,१०,००
स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान		०		०		०		१,२९,००	१,२९,००
६९-३-२४० चालु खर्च		०		०		०		१,२९,००	१,२९,००
जनशक्ति, संचार, वातावरण व्यवस्थापन तथा योजना अनुगमन		०		०		०		९३,३५	१,०१,५०
६९-३-२५० चालु खर्च		०		०		०		९३,३५	९३,३५
६९-४-२५० पूँजीगत खर्च		०		०		०		०	१,०१,५०
गाँउ-शहर साभेदारी कार्यक्रम		०		०	१,००,२६	२,४६,२३		०	३,४६,४९
६९-३-२७१ चालु खर्च		०		०	१,००,२६	०		०	१,००,२६
६९-४-२७१ पूँजीगत खर्च		०		०	०	२,४६,२३		०	२,४६,२३
शहरी वातावरण सुधारका लागि सरकार- निजी क्षेत्र साभेदारी कार्यक्रम		०		०	३६,४७	०		०	३६,४७
६९-३-२७२ चालु खर्च		०		०	३६,४७	०		०	३६,४७
स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग		०		०	०	०		२१,४०	२१,४०
६९-३-३१० चालु खर्च		०		०	०	०		२१,४०	२१,४०
आदीवासी/जनजाती उत्थान, प्रजा समेत		०		०	०	०		९३,००	२,३७,००
६९-३-३२० चालु खर्च		०		०	०	०		९३,००	९३,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर	०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
		चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
६९-४-३२०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	२,३७,००	
उपेक्षित,उत्पीडित र दलितवर्ग उत्थान विकास समिति		०	०	०	०	४८,१०	१,६८,९०	२,१७,००	
६९-३-३८०	चालु खर्च	०	०	०	०	४८,१०	०	४८,१०	
६९-४-३८०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	१,६८,९०	१,६८,९०	
फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम		०	०	२९,२७	३,४२,८३	०	०	३,७२,१०	
६९-३-४००	चालु खर्च	०	०	२९,२७	०	०	०	२९,२७	
६९-४-४००	पुंजीगत खर्च	०	०	०	३,४२,८३	०	०	३,४२,८३	
जिल्ला विकास समिति अनुदान		०	०	०	०	०	७०,७४,१०	३४,७२,९०	१,०५,४७,००
६९-३-८००	चालु खर्च	०	०	०	०	०	७०,७४,१०	७०,७४,१०	
६९-४-८००	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	३४,७२,९०	३४,७२,९०
गाऊँ विकास समिति अनुदान		०	०	०	०	०	७८,३०,००	३,९३,२०,००	३,९९,५०,००
६९-३-८०१	चालु खर्च	०	०	०	०	०	७८,३०,००	७८,३०,००	
६९-४-८०१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	३,९३,२०,००	३,९३,२०,००
नगरपालिका अनुदान		०	०	०	०	०	५,४५,००	१२,१५,००	१७,६०,००
६९-३-८०२	चालु खर्च	०	०	०	०	०	५,४५,००	५,४५,००	
६९-४-८०२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	१२,१५,००	१२,१५,००
निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम		०	०	२५,००,००	०	०	०	०	२५,००,००
६९-४-८०४	पुंजीगत खर्च	०	०	२५,००,००	०	०	०	०	२५,००,००
ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना		०	०	२,१२,४५	४१,८७,५५	०	०	०	४४,००,००
६९-३-८०५	चालु खर्च	०	०	२,१२,४५	०	०	०	०	२,१२,४५
६९-४-८०५	पुंजीगत खर्च	०	०	०	४१,८७,५५	०	०	०	४१,८७,५५
विकेन्द्रित वित्त तथा विकास कार्यक्रम		०	०	१,००,००	४,००,००	०	०	०	५,००,००
६९-३-८०६	चालु खर्च	०	०	१,००,००	०	०	०	०	१,००,००
६९-४-८०६	पुंजीगत खर्च	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००
विकेन्द्रित स्थानीय स्वायत्त शासन सहयोग कार्यक्रम		०	०	५,३४,१८	२२,२४,८१	०	०	०	२७,५८,९९
६९-३-८०७	चालु खर्च	०	०	५,३४,१८	०	०	०	०	५,३४,१८
६९-४-८०७	पुंजीगत खर्च	०	०	०	२२,२४,८१	०	०	०	२२,२४,८१
ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना		०	०	३३,७५	६,११,००	०	०	०	६,४४,७५
६९-३-८०८	चालु खर्च	०	०	३३,७५	०	०	०	०	३३,७५
६९-४-८०८	पुंजीगत खर्च	०	०	०	६,११,००	०	०	०	६,११,००
ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम		०	०	३,०३,५८	४३,०४,४४	०	०	०	४६,०८,०२

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
६९-३-८१०	चालु खर्च	०	०	३,०३,५८	०	०	०	०	३,०३,५८
६९-४-८१०	पूजीगत खर्च	०	०	०	४३,०४,४४	०	०	०	४३,०४,४४
कृषि तथा स्थानीयस्तरका सडक आयोजना		०	०	१,२९,४०	५३,७०,६०	०	०	०	५८,००,००
६९-३-८१४	चालु खर्च	०	०	१,२९,४०	०	०	०	०	१,२९,४०
६९-४-८१४	पूजीगत खर्च	०	०	०	५३,७०,६०	०	०	०	५३,७०,६०
फोलुंगे पुल तथा स्थानीय स्तरका सडक पुलहरू		०	०	१,२०,६२	१८,५९,७२	०	०	०	१९,८०,३४
६९-३-८१५	चालु खर्च	०	०	१,२०,६२	०	०	०	०	१,२०,६२
६९-४-८१५	पूजीगत खर्च	०	०	०	१८,५९,७२	०	०	०	१८,५९,७२
ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम		०	०	३९,७२	३९,६०,२८	०	०	०	४०,००,००
६९-३-८१७	चालु खर्च	०	०	३९,७२	०	०	०	०	३९,७२
६९-४-८१७	पूजीगत खर्च	०	०	०	३९,६०,२८	०	०	०	३९,६०,२८
जिल्ला सडक सहयोग कार्यक्रम		०	०	११,७८	६,५७,१५	०	०	०	६,६८,९३
६९-३-८१८	चालु खर्च	०	०	११,७८	०	०	०	०	११,७८
६९-४-८१८	पूजीगत खर्च	०	०	०	६,५७,१५	०	०	०	६,५७,१५
जनसहभागितामा आधारित विकास कार्यक्रम		०	०	०	२०,००,००	०	०	०	२०,००,००
६९-४-८३१	पूजीगत खर्च	०	०	०	२०,००,००	०	०	०	२०,००,००
पश्चिमी उच्च पहाडी गरिवी निवारण आयोजना		०	०	०	०	६,५७,५५	१,३९,८५	०	७,९७,४०
६९-३-८३४	चालु खर्च	०	०	०	०	६,५७,५५	०	०	६,५७,५५
६९-४-८३४	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	१,३९,८५	०	१,३९,८५
जनसंख्या शिक्षा तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम		०	०	३,६९,६६	०	०	०	०	३,६९,६६
६९-३-८३५	चालु खर्च	०	०	३,६९,६६	०	०	०	०	३,६९,६६
ग्रामीण पहुँच सुधार तथा विकेन्द्रीकरण कार्यक्रम		०	०	२,६३,२०	५७,३६,८०	०	०	०	६०,००,००
६९-३-८३७	चालु खर्च	०	०	२,६३,२०	०	०	०	०	२,६३,२०
६९-४-८३७	पूजीगत खर्च	०	०	०	५७,३६,८०	०	०	०	५७,३६,८०
विकेन्द्रीत ग्रामीण पूर्वाधार तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम		०	०	४,६९,६८	४५,१८,१७	०	०	०	४९,७९,८५
६९-३-८३९	चालु खर्च	०	०	४,६९,६८	०	०	०	०	४,६९,६८
६९-४-८३९	पूजीगत खर्च	०	०	०	४५,१८,१७	०	०	०	४५,१८,१७
दुर्गम एवं विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम		०	०	०	०	३,१३,८५	५,८६,१५	०	९,००,००
६९-३-८४०	चालु खर्च	०	०	०	०	३,१३,८५	०	०	३,१३,८५
६९-४-८४०	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	५,८६,१५	०	५,८६,१५
समुदायद्वारा संचालित प्राथमिक शिक्षा		०	०	३,६८,६८	७०,३५	०	०	०	४,३९,०३

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी	चालु	पूँजीगत तथा साँवा भुक्तानी		
६९-३-८४८	चालु खर्च	०	०	३,६८,६८	०	०	०	०	३,६८,६८	
६९-४-८४८	पूँजीगत खर्च	०	०	०	७०,३५	०	०	०	७०,३५	
ग्रामीण सडक मर्मत संभार कोष										
६९-४-८५२	पूँजीगत खर्च	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००	
बालबालिका तथा महिलाको लागि विकेन्द्रित कार्य योजना										
६९-४-८५५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००	
स्थानीय स्तरमा वातावरणीय व्यवस्थापन कार्यक्रम										
६९-४-८५५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	२३,००,००	०	२३,००,००	
६९-४-८५५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	२३,००,००	०	२३,००,००	
स्थानीय स्तरमा वातावरणीय व्यवस्थापन कार्यक्रम										
६९-३-८६०	चालु खर्च	०	०	८,०५	३,७५,६४	०	०	०	८,०५	
६९-४-८६०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	६,७५,६४	०	०	०	६,७५,६४	
जिल्ला यातायात गुरुयोजना सडक निर्माण कोष										
६९-४-८६५	पूँजीगत खर्च	०	२०,००,००	०	०	०	०	०	२०,००,००	
६९-४-८६५	पूँजीगत खर्च	०	२०,००,००	०	०	०	०	०	२०,००,००	
७०	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय		०	०	५,०४,९६,६६	१,३१,१०,८४	०	१४,७५,३३	४,८२,२५	६,५५,६५,०८
राष्ट्रिय जनसंख्या कार्यक्रम										
७०-३-२१०	चालु खर्च	०	०	८४,००	१,००	०	०	०	८४,००	
७०-४-२१०	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१,००	०	०	०	१,००	
चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान - वीर अस्पताल समेत										
७०-३-३०१	चालु खर्च	०	०	१५,२७,२६	७,४९,५८	०	०	०	२२,७६,८४	
७०-४-३०१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	७,४९,५८	०	०	०	७,४९,५८	
कान्ति बाल अस्पताल										
७०-३-३०२	चालु खर्च	०	०	५,१८,००	१,७०,००	०	०	०	६,८८,००	
७०-४-३०२	पूँजीगत खर्च	०	०	०	१,७०,००	०	०	०	१,७०,००	
सरुवा रोग अस्पताल										
७०-३-३०३	चालु खर्च	०	०	२,३९,००	२६,५०	०	०	०	२,६५,५०	
७०-४-३०३	पूँजीगत खर्च	०	०	०	२६,५०	०	०	०	२६,५०	
परोपकार श्री ५ इन्द्र राज्यलक्ष्मी देवी प्रसुती गृह										
७०-३-३०४	चालु खर्च	०	०	४,६१,००	२,३०,००	०	०	०	६,९१,००	
७०-४-३०४	पूँजीगत खर्च	०	०	०	२,३०,००	०	०	०	२,३०,००	
नेपाल आँखा अस्पताल										
७०-३-३०५	चालु खर्च	०	०	८२,००	५५,००	०	०	०	१,३७,००	
७०-४-३०५	पूँजीगत खर्च	०	०	०	५५,००	०	०	०	५५,००	
बी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल										
		०	०	५०,००	०	०	०	०	५०,००	

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
७०-३-३०६	चालु खर्च	०	०	५०,००	०	०	०	०	५०,००
मनमोहन कार्डियोभस्कुलर केन्द्र - शिक्षण अस्पताल		०	०	०	३,००,००	०	०	०	३,००,००
७०-४-३०७	पूजीगत खर्च	०	०	०	३,००,००	०	०	०	३,००,००
शहिद गंगालाल हृदय केन्द्र		०	०	२,९०,००	७,५०,००	०	०	०	१०,४०,००
७०-३-३२१	चालु खर्च	०	०	२,९०,००	०	०	०	०	२,९०,००
७०-४-३२१	पूजीगत खर्च	०	०	०	७,५०,००	०	०	०	७,५०,००
बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान		०	०	६,००,००	१६,००,००	०	०	०	२२,००,००
७०-३-३३०	चालु खर्च	०	०	६,००,००	०	०	०	०	६,००,००
७०-४-३३०	पूजीगत खर्च	०	०	०	१६,००,००	०	०	०	१६,००,००
क्षयरोग नियन्त्रण		०	०	१७,८५,०७	१,३१,०५	०	०	०	१९,१६,१२
७०-३-४०१	चालु खर्च	०	०	१७,८५,०७	०	०	०	०	१७,८५,०७
७०-४-४०१	पूजीगत खर्च	०	०	०	१,३१,०५	०	०	०	१,३१,०५
एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण		०	०	३०,७८,८५	३,८०,४१	०	०	०	३४,५९,२६
७०-३-४०२	चालु खर्च	०	०	३०,७८,८५	०	०	०	०	३०,७८,८५
७०-४-४०२	पूजीगत खर्च	०	०	०	३,८०,४१	०	०	०	३,८०,४१
परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण एवं महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम		०	०	१४,७९,१४	५१,००	०	०	०	१५,३०,१४
७०-३-४५१	चालु खर्च	०	०	१४,७९,१४	०	०	०	०	१४,७९,१४
७०-४-४५१	पूजीगत खर्च	०	०	०	५१,००	०	०	०	५१,००
विस्तारित खोप एवं राष्ट्रिय पोलियो खोप कार्यक्रम		०	०	१,०२,०६,९५	२६,५०	०	०	०	१,०२,३३,४५
७०-३-४७०	चालु खर्च	०	०	१,०२,०६,९५	०	०	०	०	१,०२,०६,९५
७०-४-४७०	पूजीगत खर्च	०	०	०	२६,५०	०	०	०	२६,५०
भाडा पखाला, स्वास प्रशवास तथा पोषण कार्यक्रम		०	०	१०,३३,३०	१,४६,२४	०	०	०	११,७९,५४
७०-३-४७२	चालु खर्च	०	०	१०,३३,३०	०	०	०	०	१०,३३,३०
७०-४-४७२	पूजीगत खर्च	०	०	०	१,४६,२४	०	०	०	१,४६,२४
वर्ड फ्ल्यूवाट हुने मानव संक्रमण निदान कार्यक्रम		०	०	१,६२,००	२५,००	०	०	०	१,८७,००
७०-३-५००	चालु खर्च	०	०	१,६२,००	०	०	०	०	१,६२,००
७०-४-५००	पूजीगत खर्च	०	०	०	२५,००	०	०	०	२५,००
इपिडेमियोलोजी, औलो, कालाज्वर नियन्त्रण तथा प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापन		०	०	२३,९०,४९	१,५८,४५	०	०	०	२५,४८,९४
७०-३-५१०	चालु खर्च	०	०	२३,९०,४९	०	०	०	०	२३,९०,४९
७०-४-५१०	पूजीगत खर्च	०	०	०	१,५८,४५	०	०	०	१,५८,४५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
कुष्ठरोग नियन्त्रण		०		१,४८,३९		०		०	१,४८,३९
७०-३-५१२ चालु खर्च		०		१,४८,३९		०		०	१,४८,३९
औषधी र उपकरण आपूर्ति		०		१,२१,७१,८५	५,४१,००			०	१,२७,१२,८५
७०-३-६१० चालु खर्च		०		१,२१,७१,८५		०		०	१,२१,७१,८५
७०-४-६१० पूजीगत खर्च		०		०	५,४१,००		०	०	५,४१,००
अस्पताल निर्माण सुधार तथा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली		०		८,१०,०९	३३,८९,८०			०	४१,९९,८९
७०-३-६२० चालु खर्च		०		८,१०,०९		०		०	८,१०,०९
७०-४-६२० पूजीगत खर्च		०		०	३३,८९,८०		०	०	३३,८९,८०
राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र		०		०	०			४,०४,०५	४,०४,०५
७०-३-६५० चालु खर्च		०		०	०		०	४,०४,०५	४,०४,०५
७०-४-६५० पूजीगत खर्च		०		०	०		०	५०,००	५०,००
राष्ट्रिय तालिम कार्यक्रम		०		७,४५,७३	१,००			०	७,४६,७३
७०-३-६६० चालु खर्च		०		७,४५,७३		०		०	७,४५,७३
७०-४-६६० पूजीगत खर्च		०		०	१,००		०	०	१,००
किटजन्य रोग नियन्त्रण अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र		०		१,३३,००	१७,००			०	१,५०,००
७०-३-६६१ चालु खर्च		०		१,३३,००		०		०	१,३३,००
७०-४-६६१ पूजीगत खर्च		०		०	१७,००		०	०	१७,००
स्वास्थ्य प्रयोगशाला सेवा		०		२,४९,२३	७२,००			०	३,२१,२३
७०-३-६८० चालु खर्च		०		२,४९,२३		०		०	२,४९,२३
७०-४-६८० पूजीगत खर्च		०		०	७२,००		०	०	७२,००
औषधि व्यवस्था		०		८३,७५	४९,००			०	१,३२,७५
७०-३-६९० चालु खर्च		०		८३,७५		०		०	८३,७५
७०-४-६९० पूजीगत खर्च		०		०	४९,००		०	०	४९,००
स्वास्थ्य करकोषबाट संचालित कार्यक्रमहरु		०		२२,००,००	०			०	२२,००,००
७०-३-७०१ चालु खर्च		०		२२,००,००		०		०	२२,००,००
आयुर्वेद चिकित्सालय, नरदेवी		०		५०,००	६०,००			०	१,१०,००
७०-३-७५५ चालु खर्च		०		५०,००		०		०	५०,००
७०-४-७५५ पूजीगत खर्च		०		०	६०,००		०	०	६०,००
विविध कार्यक्रम (आयुर्वेद विभाग)		०		३,९७,९५	२,६५,७५			०	६,६३,७०
७०-३-७५६ चालु खर्च		०		३,९७,९५		०		०	३,९७,९५
७०-४-७५६ पूजीगत खर्च		०		०	२,६५,७५		०	०	२,६५,७५

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
सिंहदरवार वैद्यखाना		०		२५,५०		०		०	२५,५०
७०-३-७५८ चालु खर्च		०		२५,५०		०		०	२५,५०
७०-४-७५८ पुंजीगत खर्च		०		०		०		०	०
बी.पी. कोइराला (आंखा उपचार) अध्ययन केन्द्र		०		५,००		७०,००		०	७५,००
७०-३-७६२ चालु खर्च		०		५,००		०		०	५,००
७०-४-७६२ पुंजीगत खर्च		०		०		७०,००		०	७०,००
नेपाल नेत्र ज्योति संघ		०		७०,००		०		०	७०,००
७०-३-७६३ चालु खर्च		०		७०,००		०		०	७०,००
स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्		०		१,१०,००		०		०	१,१०,००
७०-३-७६५ चालु खर्च		०		१,१०,००		०		०	१,१०,००
अनुगमन, मूल्यांकन तथा योजना सुदृढीकरण		०		०		०		७,२९,२७	११,५०,२७
७०-३-७६८ चालु खर्च		०		०		०		७,२९,२७	७,२९,२७
७०-४-७६८ पुंजीगत खर्च		०		०		०		४,२१,००	४,२१,००
स्वास्थ्य सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम		०		१३,९८,००		१०,००		०	१४,०८,००
७०-३-७७० चालु खर्च		०		१३,९८,००		०		०	१३,९८,००
७०-४-७७० पुंजीगत खर्च		०		०		१०,००		०	१०,००
क्षयरोग नियन्त्रण		०		४,४८,६९		४,९६		०	४,५३,६५
७०-३-८०१ चालु खर्च		०		४,४८,६९		०		०	४,४८,६९
७०-४-८०१ पुंजीगत खर्च		०		०		४,९६		०	४,९६
ग्रामीण स्वास्थ्य विकास परियोजना (रामेछाप र दोलखा)		०		२,३०,८८		०		०	२,३०,८८
७०-३-८०५ चालु खर्च		०		२,३०,८८		०		०	२,३०,८८
राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार सेवा		०		०		०		३,४२,०१	३,५३,२६
७०-३-८१५ चालु खर्च		०		०		०		३,४२,०१	३,४२,०१
७०-४-८१५ पुंजीगत खर्च		०		०		०		११,२५	११,२५
राष्ट्रिय तालिम कार्यक्रम		०		७,४७,७२		०		०	७,४७,७२
७०-३-८१६ चालु खर्च		०		७,४७,७२		०		०	७,४७,७२
एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम		०		६४,८३,९०		३८,२९,६०		०	१,०३,१३,५०
७०-३-८५५ चालु खर्च		०		६४,८३,९०		०		०	६४,८३,९०
७०-४-८५५ पुंजीगत खर्च		०		०		३८,२९,६०		०	३८,२९,६०
७१ श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय		७,४३,४३		१६,५५		४४,३०		६६,००	९,८७,१८
बालश्रम निवारण तथा बालश्रम सुधार आयोजना		०		०		०		६६,००	६६,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पूजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
७१-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	६६,००	०	०	६६,००
	यातायात व्यवस्था सुदृढीकरण आयोजना	०	०	०	०	०	०	२९,५५	१,१६,३०
७१-३-२२५	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	२९,५५	२९,५५
७१-४-२२५	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०
	व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी आयोजना	०	०	४४,३०	६०	०	०	०	४४,९०
७१-३-२३०	चालु खर्च	०	०	४४,३०	०	०	०	०	४४,३०
७१-४-२३०	पूजीगत खर्च	०	०	०	६०	०	०	०	६०
	व्यावसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रहरू	६,७७,२६	१६,५५	०	०	०	०	०	६,९३,८१
७१-३-३२०	चालु खर्च	६,७७,२६	०	०	०	०	०	०	६,७७,२६
७१-४-३२०	पूजीगत खर्च	०	१६,५५	०	०	०	०	०	१६,५५
	रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम	६६,१७	०	०	०	०	०	०	६६,१७
७१-३-४२०	चालु खर्च	६६,१७	०	०	०	०	०	०	६६,१७
७२	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	१२,१२,३६	१,४४,०८	०	०	६,२०,००	०	६,७७,२३	२६,९७,५२
	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन सुदृढीकरण	०	०	०	०	०	०	१,५७,९२	१,७८,९२
७२-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,५७,९२	१,५७,९२
७२-४-२००	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	२१,००
	आर्थिक सुधार कार्यक्रम	१२,१२,३६	१,४४,०८	०	०	०	०	०	१३,५६,४४
७२-३-२११	चालु खर्च	१२,१२,३६	०	०	०	०	०	०	१२,१२,३६
७२-४-२११	पूजीगत खर्च	०	१,४४,०८	०	०	०	०	०	१,४४,०८
	सहस्राब्दी विकास लक्ष्यहरूको परिचालन आयोजना	०	०	०	०	०	०	१,८०,००	१,८०,००
७२-३-२२०	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,८०,००	१,८०,००
	आर्थिक तथ्यांक विकास कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	१,७७,८५	१,८२,६५
७२-३-३११	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१,७७,८५	१,७७,८५
७२-४-३११	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	४,८०
	सामाजिक तथ्यांक विकास कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	७५,३०	७८,०५
७२-३-३२२	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	७५,३०	७५,३०
७२-४-३२२	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	२,७५
	योजना तथा जनशक्ति विकास कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	८६,१६	१,०१,४६
७२-३-३५७	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	८६,१६	८६,१६
७२-४-३५७	पूजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	१५,३०
	राष्ट्रिय स्वयंसेवक सेवाको संस्थागत विकास	०	०	०	०	६,२०,००	०	०	६,२०,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
७२-३-४०१	चालु खर्च	०	०	०	६,२०,००	०	०	०	६,२०,००
८७	अर्थ मन्त्रालय - लगानी सार्वजनिक संस्थान	०	६,१०,७२,१८	०	२,३५,९७,००	०	५०,४५,४३	०	९,०४,४४,६१
	लगानी - विविध	०	५९,०९,०७	०	०	०	०	०	५९,०९,०७
८७-३-२००	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०
८७-४-२००	पुंजीगत खर्च	०	५९,०९,०७	०	०	०	०	०	५९,०९,०७
	कृषि विकास बैंक, शोयर लगानी	०	५५,००,००	०	०	०	०	०	५५,००,००
८७-४-२०१	पुंजीगत खर्च	०	५५,००,००	०	०	०	०	०	५५,००,००
	ग्रामीण लघु वित्त आयोजना	०	०	०	०	५०,४५,४३	०	०	५०,४५,४३
८७-४-२२०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	५०,४५,४३	०	०	५०,४५,४३
	खानेपानी उत्पादन बृद्धि कार्यक्रम	०	०	०	९,००,००	०	०	०	९,००,००
८७-४-४५२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	९,००,००	०	०	०	९,००,००
	खानेपानी तथा ढल निकास कार्यक्रम	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००
८७-४-४५५	पुंजीगत खर्च	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००
	नगर विकास कोष - खानेपानी क्षेत्र	०	०	०	३७,५७,००	०	०	०	३७,५७,००
८७-४-४५९	पुंजीगत खर्च	०	०	०	३७,५७,००	०	०	०	३७,५७,००
	कम्प्युटराइज्ड विलिड तथा लेखा प्रणाली सुधार आयोजना - काठमाडौं खानेपानी	०	०	०	३,६०,००	०	०	०	३,६०,००
८७-४-४६०	पुंजीगत खर्च	०	०	०	३,६०,००	०	०	०	३,६०,००
	नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	०	३,००,००	०	०	०	०	०	३,००,००
८७-४-५१५	पुंजीगत खर्च	०	३,००,००	०	०	०	०	०	३,००,००
	नेपाल टेलीभिजन	०	१,५०,००	०	०	०	०	०	१,५०,००
८७-४-५२१	पुंजीगत खर्च	०	१,५०,००	०	०	०	०	०	१,५०,००
	काली गण्डकी (ए) जलविद्युत आयोजना	०	१९,००,००	०	०	०	०	०	१९,००,००
८७-४-६०१	पुंजीगत खर्च	०	१९,००,००	०	०	०	०	०	१९,००,००
	मध्य मर्स्याङ्दी जलविद्युत आयोजना	०	३,०५,००,००	०	०	०	०	०	३,०५,००,००
८७-४-६०३	पुंजीगत खर्च	०	३,०५,००,००	०	०	०	०	०	३,०५,००,००
	साना जलविद्युत आयोजना हेलदुङ	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००
८७-४-६०४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	४,००,००	०	०	०	४,००,००
	मध्य-मर्स्याङ्दी ज.वि.परियोजना - छरछिमक सहयोग कार्यक्रम	०	५,७६,११	०	०	०	०	०	५,७६,११
८७-४-६११	पुंजीगत खर्च	०	५,७६,११	०	०	०	०	०	५,७६,११
	१३२ के. भि. तथा अन्य प्रसारण लाईन विस्तार	०	२५,००	०	०	०	०	०	२५,००
८७-४-६५५	पुंजीगत खर्च	०	२५,००	०	०	०	०	०	२५,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	
थानकोट-चापागाउँ-भक्तपुर १३२ केभी		४१,२०,००		०		०		०	४१,२०,००
८७.४-६५९ (पूजीगत खर्च)		४१,२०,००		०		०		०	४१,२०,००
ग्रामीण विद्युत वितरण प्रसारण आयोजना		०		५५,००		०		०	५५,००
८७.४-६६१ (पूजीगत खर्च)		०		५५,००		०		०	५५,००
अन्य ३३ केभी तथा सब-स्टेशन आयोजनाहरू		८,००,००		०		०		०	८,००,००
८७.४-६७० (पूजीगत खर्च)		८,००,००		०		०		०	८,००,००
ग्रामीण विद्युतीकरण तथा वितरण सुदृढीकरण आयोजना		०		७५,५०,००		०		०	७५,५०,००
८७.४-७१२ (पूजीगत खर्च)		०		७५,५०,००		०		०	७५,५०,००
सिन्धु दोलखा वितरण लाइन विस्तार		०		२,००,००		०		०	२,००,००
८७.४-७१३ (पूजीगत खर्च)		०		२,००,००		०		०	२,००,००
सामुदायिक तथा अन्य ग्रामीण विद्युतीकरण		०		८९,००,००		०		०	८९,००,००
८७.४-७२० (पूजीगत खर्च)		०		८९,००,००		०		०	८९,००,००
कैलाली कंचनपुर ग्रामीण विद्युतीकरण		०		१०,७५,००		०		०	१०,७५,००
८७.४-७२२ (पूजीगत खर्च)		०		१०,७५,००		०		०	१०,७५,००
कुलेखानी पहिलो तथा दोस्रो जलविद्युत आयोजना		७,००,००		०		०		०	७,००,००
८७.४-७२५ (पूजीगत खर्च)		७,००,००		०		०		०	७,००,००
गमगाड सा.ज.बि. (सुरु)		०		२,००,००		०		०	२,००,००
८७.४-७३२ (पूजीगत खर्च)		०		२,००,००		०		०	२,००,००
भार प्रेशण केन्द्र विस्तार		२,४०,००		०		०		०	२,४०,००
८७.४-७५४ (पूजीगत खर्च)		२,४०,००		०		०		०	२,४०,००
प्रसारण प्रणाली विकास आयोजना		७८,६०,००		०		०		०	७८,६०,००
८७.४-७५५ (पूजीगत खर्च)		७८,६०,००		०		०		०	७८,६०,००
वितरण प्रणाली विकास आयोजना		१३,७७,००		०		०		०	१३,७७,००
८७.४-७५७ (पूजीगत खर्च)		१३,७७,००		०		०		०	१३,७७,००
कम्प्युटराइज विलिंग		०		०		०		५,३०,००	५,३०,००
८७.४-७६३ (पूजीगत खर्च)		०		०		०		५,३०,००	५,३०,००
चमेलिया गाड विस्तृत अध्ययन		१०,००,००		०		०		०	१०,००,००
८७.४-७६७ (पूजीगत खर्च)		१०,००,००		०		०		०	१०,००,००
जलाशययुक्त आयोजनाहरूको छनौट तथा संभाव्यता अध्ययन		१५,००		०		०		०	१५,००
८७.४-७६८ (पूजीगत खर्च)		१५,००		०		०		०	१५,००
रुला तथा मझौला जलविद्युत अध्ययन आयोजना		१,००,००		०		०		०	१,००,००

निकाय/मन्त्रालय	०१-उच्च, दिगो र फराकिलो आर्थिक बृद्धि दर		०२-सामाजिक क्षेत्र र पूर्वाधार विकास		०३-लक्षित कार्यक्रम		०४-सुशासन		जम्मा	
	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी	चालु	पुंजीगत तथा सांवा भुक्तानी		
८७-४-७७६	पुंजीगत खर्च	१,००,००	०	०	०	०	०	०	१,००,००	
९५	अर्थ मन्त्रालय - विविध	६०,४२,३०	६३,९६,९७	३०,००,००	८०,००,००	५,७५,००	१८,००,००	१०,००,००	९४,८०,००	३,६२,९३,४७
	भैपरी आउने - विकास कार्यक्रम	०	०	०	०	०	०	१०,००,००	९४,८०,००	१,०४,८०,००
९५-३-९५१	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	१०,००,००	०	१०,००,००
९५-४-९५१	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	९४,८०,००	९४,८०,००
	भन्सार महसूल	१,००,००	०	०	०	०	०	०	०	१,००,००
९५-३-९५२	चालु खर्च	१,००,००	०	०	०	०	०	०	०	१,००,००
	विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम	०	०	०	०	५,७५,००	१८,००,००	०	०	२३,७५,००
९५-३-९६४	चालु खर्च	०	०	०	०	५,७५,००	०	०	०	५,७५,००
९५-४-९६४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	१८,००,००	०	०	१८,००,००
	उपेक्षित वर्ग विशेष कार्यक्रम । महिला, जनजाति र दलित समेत	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९५-३-९६५	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९५-४-९६५	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	शान्ति, सामाजिक द्वन्द समाधान र अग्रगमन	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९५-३-९६६	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९५-४-९६६	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापन कार्यक्रम	०	०	३०,००,००	८०,००,००	०	०	०	०	१,१०,००,००
९५-३-९७२	चालु खर्च	०	०	३०,००,००	०	०	०	०	०	३०,००,००
९५-४-९७२	पुंजीगत खर्च	०	०	०	८०,००,००	०	०	०	०	८०,००,००
	वित्तीय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	४,४२,३०	४३,९६,९७	०	०	०	०	०	०	४८,३९,२७
९५-३-९७३	चालु खर्च	४,४२,३०	०	०	०	०	०	०	०	४,४२,३०
९५-४-९७३	पुंजीगत खर्च	०	४३,९६,९७	०	०	०	०	०	०	४३,९६,९७
	एकीकृत आन्तरिक सुरक्षा तथा विकास योजना	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९५-३-९७४	चालु खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९५-४-९७४	पुंजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	सार्वजनिक संस्थान सुधार कार्यक्रम	५५,००,००	२०,००,००	०	०	०	०	०	०	७५,००,००
९५-३-९७५	चालु खर्च	५५,००,००	०	०	०	०	०	०	०	५५,००,००
९५-४-९७५	पुंजीगत खर्च	०	२०,००,००	०	०	०	०	०	०	२०,००,००
	कुल खर्च	४,०८,०७,८७	१७,८०,२६,७९	१२,१५,३०,७३	१७,३५,०६,६०	२,१६,४७,६३	२,३३,७३,६४	३,००,१०,५०	५,३८,८५,८२	६४,२७,६९,५८
	रणनीति जम्मा	२१,८८,३४,६६		२९,४९,३७,३३		४,५०,२१,२७		८,३९,७६,३२		

खर्च शीर्षकगत व्यय अनुमान

आर्थिक वर्ष २०६३/६४

अनुसूची-९

(रु.हजारमा)

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोफ्त श्रुतानी	कूल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
चालु		७१,११,६५,१९	८,७०,३०,८९	७९,८१,९६,०८	३,९४,८२,५३	८३,७६,७८,६१
	राजदरबार खर्च	२०,९७,००	०	२०,९७,००	०	२०,९७,००
०	राजदरबारसम्बन्धी खर्च	२०,९७,००	०	२०,९७,००	०	२०,९७,००
१	उपभोग खर्च	३४,५०,०३,२७	२३,३३,९९	३४,७३,३७,२६	६,२९,६३	३४,७९,६६,८९
१.०१	तलब	१९,३९,१६,५३	१७,४९,५८	१९,५६,६६,११	३,२७,२९	१९,५९,९३,४०
१.०२	भत्ता	३,१२,१३,२४	२,३८,९५	३,१४,५२,१९	२४,७८	३,१४,७६,९७
१.०३	सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता	२१,०१,१५	४,०७	२१,०५,२२	१५,५५	२१,२०,७७
१.०४	पोशाक	८९,१९,००	१,७३	८९,२०,७३	०	८९,२०,७३
१.०५	खाद्यान्न तथा आहार	४,३२,२८,०९	३१,३७	४,३२,५९,४६	०	४,३२,५९,४६
१.०६	औषधि उपचार	९९,८९,२०	०	९९,८९,२०	०	९९,८९,२०
१.०७	सेवा निवृत्त सुविधा	५,४१,५५,००	०	५,४१,५५,००	०	५,४१,५५,००
१.०८	तालिम कार्यक्रम खर्च	१४,८१,०६	३,०८,२९	१७,८९,३५	२,६२,०१	२०,५१,३६
२	कार्यालय संचालन र सेवा खर्च	३,९५,५०,१६	८२,४४,१५	४,७७,९४,३१	१४,७६,३२	४,९२,७०,६३
२.०१	पानी तथा विजुली	३७,७०,२९	८९,७६	३८,६०,०५	३,३५	३८,६३,४०
२.०२	संचार महसूल	२६,८२,०३	१,०६,५०	२७,८८,५३	८,८०	२७,९७,३३
२.०३	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	१,११,३४,३१	२१,४९,९५	१,३२,८४,२६	१,५९,०३	१,३४,४३,२९
२.०४	भाडा	५४,९५,७२	२,२८,९८	५७,२४,७०	१५,३७	५७,४०,०७
२.०५	मर्मत तथा सम्भार	५०,३२,६८	१,६०,३७	५१,९३,०५	२३,६१	५२,१६,६६
२.०६	इन्धन तथा अन्य इन्धन	५१,३८,९४	२,७४,१६	५४,१३,१०	२१,७७	५४,३४,८७
२.०७	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	३१,८६,३८	५१,६२,९४	८३,४९,३२	१२,१५,४७	९५,६४,७९
२.०८	विविध खर्च	३१,०९,८१	७१,४९	३१,८१,३०	२८,९२	३२,१०,२२
३	अनुदान (चालु ट्रान्सफर)	२०,०५,३९,२५	४,०७,७४,२१	२४,१३,१३,४६	१,१३,०१,१५	२५,२६,१४,६१
३.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	४०,२९,३०	५०,००,००	९०,२९,३०	०	९०,२९,३०
३.०२	स्थानीय निकाय - निशर्त अनुदान	१,५४,१२,१२	९,००	१,५४,२१,१२	०	१,५४,२१,१२
३.०३	सामाजिक सेवा - निशर्त अनुदान	१३,६६,६५,८४	१,१८,७१,७१	१४,८५,३७,५५	१,०२,२६	१४,८६,३९,८१
३.०४	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	९१,१०,००	१,७५,००	९२,८५,००	०	९२,८५,००
३.०५	सामाजिक सेवा - सशर्त अनुदान	२,१९,४७,३९	१,३१,५२,२०	३,५०,९९,५९	९९,६५,५४	४,५०,६५,१३
३.०६	स्थानीय निकाय - सशर्त अनुदान	१,२०,६७,१६	४२,६५,२९	१,६३,३२,४५	१२,३३,३५	१,७५,६५,८०
३.०७	छात्रवृत्ति	१३,०७,४४	६३,०१,०१	७६,०८,४५	०	७६,०८,४५
४	सेवा तथा उत्पादन खर्च	३,०५,३२,४२	२,८३,६०,४३	५,८८,९२,८५	२,५८,३३,४०	८,४७,२६,२५
४.०१	उत्पादन सामाग्री सेवा	२१,६६,८२	६,००,१५	२७,६६,९७	०	२७,६६,९७
४.०२	औषधि	४७,३७,८३	५३,२९,०१	१,००,६६,८४	१,४४,४६,०३	२,४४,१२,८७

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोफै भुक्तानी	कूल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
४.०३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१,६८,४५	१३,१५	१,८१,६०	१७,७०	१,९९,३०
४.०४	कार्यक्रम खर्च	१,४१,९८,५४	२,०५,०६,४६	३,४७,०५,००	१,१०,६९,३०	४,५७,७४,३०
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	८२,३४,४५	१८,८२,१९	१,०१,१६,६४	४,००,३७	१,०५,१७,०१
४.०६	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	१०,२६,३३	२९,४७	१०,५५,८०	०	१०,५५,८०
९	भैपरी आउने खर्च	१,२५,१४,००	७३,१८,११	१,९८,३२,११	२,४२,०३	२,००,७४,१४
९.०१	भैपरी आउने - चालु खर्च	१,२५,१४,००	७३,१८,११	१,९८,३२,११	२,४२,०३	२,००,७४,१४
११	व्याज भुक्तानी	७,८५,९९,०९	०	७,८५,९९,०९	०	७,८५,९९,०९
११.०१	आन्तरिक ऋणको व्याज भुक्तानी	४,६९,४५,८०	०	४,६९,४५,८०	०	४,६९,४५,८०
११.०२	वाह्य ऋणको व्याज भुक्तानी	३,१६,५३,२९	०	३,१६,५३,२९	०	३,१६,५३,२९
१२	फिर्ता खर्च	२३,३०,००	०	२३,३०,००	०	२३,३०,००
१२.०१	फिर्ता खर्च	२३,३०,००	०	२३,३०,००	०	२३,३०,००
पूँजीगत		१६,९९,१२,५४	१६,३६,६९,६८	३३,३५,८२,२२	११,६१,८१,९०	४४,९७,६४,१२
१	उपभोग खर्च	०	०	०	०	०
१.०१	तलब	०	०	०	०	०
५	पूँजी ट्रान्सफर खर्च	७३,६६,०५	०	७३,६६,०५	०	७३,६६,०५
५.०१	जग्गा खरीद	७०,६६,०५	०	७०,६६,०५	०	७०,६६,०५
५.०२	भवन खरीद	३,००,००	०	३,००,००	०	३,००,००
६	पूँजी निर्माण	६,९७,३८,०५	८,३३,७९,२८	१५,३१,१७,३३	२,१०,५३,७७	१७,४१,७१,१०
६.०१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	९,६५,८८	२,२०,३०	११,८६,१८	१,२०,८९	१३,०७,०७
६.०२	सवारी साधन	२०,४८,५३	२,१६,९४	२२,६५,४७	२,२२,५४	२४,८८,०१
६.०३	मेशिनरी औजार	८८,०४,४३	४१,०८,७५	१,२९,१३,१८	३०,६८,०३	१,५९,८१,२१
६.०४	भवन निर्माण	१,०५,०८,१०	१,४१,८९,६७	२,४६,९७,७७	१९,२१,२०	२,६६,१८,९७
६.०५	सार्वजनिक निर्माण	४,४९,२६,३५	६,००,५२,९१	१०,४९,७९,२६	१,२३,६७,७४	११,७३,४७,००
६.०६	पूँजीगत सुधार	८,९६,३८	२,३५,६२	११,३२,००	०	११,३२,००
६.०७	अध्ययन तथा पूँजीगत प्राविधिक परामर्श सेवा सम्बन्धी खर्च	१५,८८,३८	४३,५५,०९	५९,४३,४७	३३,५३,३७	९२,९६,८४
७	लगानी	१,६०,६७,००	२,३४,०१,२४	३,९४,६८,२४	५,७२,८९,०७	९,६७,५७,३१
७.०१	शेयर लगानी	७४,१७,००	१,३२,००,००	२,०६,१७,००	०	२,०६,१७,००
७.०२	ऋण लगानी	८६,५०,००	१,०२,०१,२४	१,८८,५१,२४	५,७२,८९,०७	७,६७,४०,३१
८	अनुदान (सब्सिडि)	६,९२,४४,८९	५,६०,८९,१६	१२,५३,३४,०५	३,७८,३९,०६	१६,३१,७३,११
८.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	३०,७१,२४	१९,६७,९७	५०,३९,२१	३२,९०,९७	८३,३०,१८
८.०२	स्थानीय निकाय - निशर्त अनुदान	२,२८,७५,९०	१,३०,८०,००	३,५९,५५,९०	०	३,५९,५५,९०
८.०३	सामाजिक सेवा - निशर्त अनुदान	१,८१,९६,५४	११,२०,००	१,९३,१६,५४	१,३०,४६,००	३,२३,६२,५४

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोभै भुक्तानी	कूल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
८.०५	सामाजिक सेवा - सशर्त अनुदान	७६,५९,१२	३,०५,४२,९९	३,८२,०२,११	८०,८७,०१	४,६२,८९,१२
८.०६	स्थानीय निकाय सशर्त अनुदान	१,७४,४२,०९	९३,७८,२०	२,६८,२०,२९	१,३४,१५,०८	४,०२,३५,३७
९	भैपरी आउने खर्च	७४,९६,५५	८,००,००	८२,९६,५५	०	८२,९६,५५
९.०१	भैपरी आउने - चालु खर्च	०	०	०	०	०
९.०२	भैपरी आउने - पूंजीगत खर्च	७४,९६,५५	८,००,००	८२,९६,५५	०	८२,९६,५५
सांवा भुक्तानी		१५,१६,८०,२७	०	१५,१६,८०,२७	०	१५,१६,८०,२७
१०	सांवा भुक्तानी	१५,१६,८०,२७	०	१५,१६,८०,२७	०	१५,१६,८०,२७
१०.०१	आन्तरिक ऋणको सांवा भुक्तानी	७,७०,०४,३८	०	७,७०,०४,३८	०	७,७०,०४,३८
१०.०२	वाहच ऋणको सांवा भुक्तानी	७,४६,७५,८९	०	७,४६,७५,८९	०	७,४६,७५,८९
कूल जम्मा		१,०३,२७,५८,००	२५,०७,००,५७	१,२८,३४,५८,५७	१५,५६,६४,४३	१,४३,९१,२३,००

खर्च शीर्षकगत यथार्थ खर्च

आर्थिक वर्ष २०६१/६२

अनुसूची-९ क

(रु. □)

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोफ्त श्रुतगानी	कूल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
चालु खर्च		५,५३,१०,३५,१२,८३	४५,९७,३१,५५,५५	५,९९,०७,६६,६८,३८	१७,७८,७६,६५,६२	६,१६,८६,४३,३४,००
राजदरबार खर्च		३,३६,३०,११,२६	०	३,३६,३०,११,२६	०	३,३६,३०,११,२६
० राजदरबारसम्बन्धी खर्च		३,३६,३०,११,२६	०	३,३६,३०,११,२६	०	३,३६,३०,११,२६
१ उपभोग खर्च		२,६९,३४,०४,४३,४८	१,९४,७९,५८,७१	२,७१,२८,८४,०२,२०	२१,१६,८५,९५	२,७१,५०,००,८८,१५
१.०१ तलब		१,५३,४२,६१,१२,६४	१,३८,८३,०४,१०	१,५४,८१,४४,१६,७४	३,५७,०३,०६	१,५४,८५,०१,१९,८०
१.०२ भत्ता		२२,९२,१०,८१,२७	२७,०७,८५,२३	२३,१९,१८,६६,५०	१३,००	२३,१९,१८,७९,५०
१.०३ सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता		१,२४,२३,७१,३८	४०,४१,८३	१,२४,६४,१३,२१	०	१,२४,६४,१३,२१
१.०४ पोशाक		१०,०१,३३,७१,०३	२५,१४,१५	१०,०१,५८,८५,१८	०	१०,०१,५८,८५,१८
१.०५ खाद्यान्न तथा आहार		३७,५६,१६,९५,५१	२,१४,१४,४५	३७,५८,३१,०९,९६	०	३७,५८,३१,०९,९६
१.०६ औषधि उपचार		८,१५,८६,२४,१६	०	८,१५,८६,२४,१६	०	८,१५,८६,२४,१६
१.०७ सेवा निवृत्त सुविधा		३५,२४,४३,३६,९८	०	३५,२४,४३,३६,९८	०	३५,२४,४३,३६,९८
१.०८ तालिम कार्यक्रम खर्च		७७,२८,५०,५१	२६,०८,९८,९६	१,०३,३७,४९,४७	१७,५९,६९,८९	१,२०,९७,१९,३६
२ कार्यालय संचालन र सेवा खर्च		४०,१४,४६,६३,३७	३,८७,९८,६९,२६	४४,०२,४५,३२,६३	१,१७,६९,७५,१६	४५,२०,१५,०७,७९
२.०१ धारा तथा विजुली महसूल		३,२४,८९,११,८१	१३,२५,९७,३७	३,३८,१५,०९,१८	०	३,३८,१५,०९,१८
२.०२ संचार महसूल		१,९९,८४,३७,०८	९,८०,७९,२१	२,०९,६५,१६,२९	१,७५,३३	२,०९,६६,९१,६३
२.०३ कार्यालय सम्बन्धी खर्च		११,२०,८६,८८,६३	८५,७०,५९,५८	१२,०६,५७,४८,२२	१,४०,३२,०२	१२,०७,९७,८०,२४
२.०४ भाडा		६,२३,४७,०१,७३	२५,६७,५४,७३	६,४९,१४,५६,४६	०	६,४९,१४,५६,४६
२.०५ मर्मत तथा सम्भार		५,६७,९४,४९,२९	२६,५०,०५,७५	५,९४,४४,५५,०४	३४,७६,१७	५,९४,७९,३१,२१
२.०६ इन्धन तथा अन्य इन्धन		६,५७,९०,९२,४१	२९,९०,७०,४५	६,८७,८१,६२,८६	१०,४५,५२	६,८७,९२,०८,३७
२.०७ परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क		१,७६,४०,००,५६	१,८८,९६,०७,५०	३,६५,३६,०८,०७	१,१४,९०,८२,०२	४,८०,२६,९०,०९
२.०८ विविध खर्च		३,४३,१३,८१,८५	८,१६,९४,६७	३,५१,३०,७६,५१	९१,६४,१०	३,५२,२२,४०,६१
३ अनुदान (चालु ट्रान्सफर □)		१,५६,५०,८९,९८,९६	२४,६६,३९,३२,३६	१,८१,१७,२९,३१,३२	५,९७,१०,२७,१६	१,८७,१४,३९,५८,४८
३.०१ सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान		४,२८,३५,६२,०६	२,४७,०१,५३,५३	६,७५,३७,१५,५९	०	६,७५,३७,१५,५९
३.०२ स्थानीय निकायलाई अनुदान		११,१८,४७,९९,६७	६,७१,७५,७०	११,२४,१९,७५,३६	१,५०,९०,०९,४३	१२,७६,०९,८४,७९
३.०३ सामाजिक संस्थालाई अनुदान		१,३३,४०,४७,१४,३९	२२,१२,६१,९५,६३	१,५५,५३,०९,१०,०२	४,४६,२०,१७,७३	१,५९,९९,२९,२७,७५
३.०४ सामाजिक सुरक्षा अनुदान		७,६३,५९,२२,८५	४,०७,५०	७,६३,६३,३०,३५	०	७,६३,६३,३०,३५
४ सेवा तथा उत्पादन खर्च		२०,९३,७७,२२,७५	१५,४८,१३,९५,२१	३६,४१,९१,१७,९७	१०,४२,७९,७७,३४	४६,८४,७०,९५,३१
४.०१ उत्पादन सामग्री सेवा		२,१०,७७,३०,५१	५४,२७,१२,९३	२,६५,०४,४३,४४	०	२,६५,०४,४३,४४
४.०२ औषधि		४,२२,४४,५९,१२	१,०६,७९,३८,१७	५,२९,२३,९७,२९	३,५०,०४,९६,६५	८,७९,२८,९३,९४
४.०३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च		११,७६,७७,२६	५,८०,८४,७१,७६	५,९२,६१,४९,०२	०	५,९२,६१,४९,०२
४.०४ कार्यक्रम खर्च		६,२७,१७,३४,६१	७,१०,३७,३६,३५	१३,३७,५४,७०,९६	५,८४,४१,५१,९३	१९,२१,९६,२२,८९
४.०५ कार्यक्रम भ्रमण खर्च		६,९२,९४,२२,०९	९,३१,५२,३६	७,८४,२५,७४,४५	१,०८,३३,२८,७६	८,९२,५९,०३,२१

खर्च शीर्षक नम्बर	खर्च शीर्षकको नाम	नगद			वस्तुगत तथा सोफ्त भुक्तानी	कूल जम्मा
		नेपाल सरकार	वैदेशिक सहयोग नगद	नगद जम्मा		
४४.०	सेवा लिफ्ट उल्लेखित खर्च सम्पत्तिको सम्भार खर्च	१,२८,६६,९९,१६	४,५३,८३,६४	१,३३,२०,८२,८०	०	१,३३,२०,८२,८०
११	व्याज भुक्तानी	६२,१८,०१,०९,०१	०	६२,१८,०१,०९,०१	०	६२,१८,०१,०९,०१
११.०१	आन्तरिक ऋणको व्याज भुक्तानी	४०,७१,२९,९५,६३	०	४०,७१,२९,९५,६३	०	४०,७१,२९,९५,६३
११.०२	वाह्य ऋणको व्याज भुक्तानी	२१,४६,७१,१३,३८	०	२१,४६,७१,१३,३८	०	२१,४६,७१,१३,३८
१२	फिर्ता खर्च	६२,८५,६४,००	०	६२,८५,६४,००	०	६२,८५,६४,००
१२.०१	फिर्ता खर्च	६२,८५,६४,००	०	६२,८५,६४,००	०	६२,८५,६४,००
पूँजीगत खर्च		१,००,५९,५०,०४,४४	७६,९८,७६,२३,१४	१,७७,५८,२६,२७,५७	९५,८२,४५,६६,८०	२,७३,४०,७१,९४,३७
५	पूँजी ट्रान्सफर खर्च	३,३०,१९,५२,९९	०	३,३०,१९,५२,९९	०	३,३०,१९,५२,९९
५.०१	जग्गा खरीद	३,३०,१९,५२,९९	०	३,३०,१९,५२,९९	०	३,३०,१९,५२,९९
६	पूँजी निर्माण	६१,३२,९४,२९,०९	४६,४०,४५,६४,०८	१,०७,७३,३९,९३,१७	१७,८०,५७,९१,९०	१,२५,५३,९७,८५,०७
६.०१	फर्निचर	९१,००,२२,०८	५,९७,१८,९३	९६,९७,४१,०१	६८,०६,७१	९७,६५,४७,७२
६.०२	सवारी साधन	३,१६,८५,२६,९०	१५,६२,०६,१७	३,३२,४७,३३,०७	२,९८,१४,१७	३,३५,४५,४७,२४
६.०३	मेशिनरी औजार	२३,५४,३८,६२,१६	१,००,११,८३,०५	२४,५४,५०,४५,२१	१२,९८,४८,६९	२४,६७,४८,९३,९०
६.०४	भवन निर्माण	७,४०,५९,२८,९०	२,२३,३२,१९,९६	९,६३,९१,४८,८६	३५,१७,७४	९,६४,२६,६६,६०
६.०५	सार्वजनिक निर्माण	२४,८५,१३,७२,९४	४१,०७,६७,९५,४८	६५,९२,८१,६८,४२	१४,४८,९८,०३,९९	८०,४१,७९,७२,४१
६.०६	पूँजीगत सुधार	१,०२,५९,६५,१३	३८,७०,७२,६३	१,४१,३०,३७,७६	०	१,४१,३०,३७,७६
६.०७	अध्ययन तथा पूँजीगत प्राविधिक परामर्श सेवा सम्बन्धी खर्च	४२,३७,५०,९९	१,४९,०३,६७,८६	१,९१,४१,१८,८४	३,१४,६०,००,६१	५,०६,०१,१९,४५
७	लगानी	१४,४२,२४,७५,३३	२,०३,८२,९३,१९	१६,४६,०७,६८,५२	५७,४७,९६,४५,२०	७३,९४,०४,१३,७२
७.०१	शेयर लगानी	१२,०८,२३,९०,००	४,९७,७०,००	१२,१३,२१,६०,००	३,६९,७६,००,००	१५,८२,९७,६०,००
७.०२	ऋण लगानी	२,३४,००,८५,३३	१,९८,८५,२३,१९	४,३२,८६,०८,५२	५३,७८,२०,४५,२०	५,८६,०९,६५,७२
८	अनुदान (सब्सिडि)	२१,५४,११,४७,०३	२८,५४,४७,६५,८७	५०,०८,५९,१२,८९	२०,५३,९१,२९,७०	७०,६२,५०,४२,६०
८.०१	सार्वजनिक संस्थानलाई अनुदान	१,९६,०८,६९,४१	२,३१,६३,५०,१७	४,२७,७२,१९,५८	२३,०७,०२,४१	४,५०,७९,२१,९९
८.०२	स्थानीय निकायलाई अनुदान	१०,३६,२३,३६,७४	१६,८२,३१,०२,८९	२७,१८,५४,३९,६३	७,३१,४०,९२,६७	३४,४९,९५,३२,३०
८.०३	सेवामुलक संस्थालाई अनुदान	९,२१,७९,४०,८८	९,४०,५३,१२,८१	१८,६२,३२,५३,६९	१२,९९,४३,३४,६२	३१,६१,७५,८८,३१
साँवा भुक्तानी		१,३५,३३,३१,९०,२०	०	१,३५,३३,३१,९०,२०	०	१,३५,३३,३१,९०,२०
१०.०१	आन्तरिक ऋणको साँवा भुक्तानी	७५,८०,१२,५१,३१	०	७५,८०,१२,५१,३१	०	७५,८०,१२,५१,३१
१०.०२	वाह्य ऋणको साँवा भुक्तानी	५९,५३,१९,३८,८९	०	५९,५३,१९,३८,८९	०	५९,५३,१९,३८,८९
	कूल जम्मा	७,८९,०३,१७,०७,४७	१,२२,९६,०७,७८,६९	९,११,९९,२४,८६,१५	१,१३,६१,२२,३२,४२	१०,२५,६०,४७,१८,५७